

Finländsk
försäkringservice

Försäkringsvillkor 5275/10
Gäller från 1.11.2010

Lokal-Farm lantbrukets försäkring

LOKAL-FARM LANTBRUKETS FÖRSÄKRING	9
SAKFÖRSÄKRING	9
1 Allmän beskrivning	9
2 Försäkrade	9
3 Föremål för försäkringen	9
3.1 Byggnader	9
3.2 Löseegendom	9
3.3 Egendom som inte är föremål för sakförsäkringen	10
4 Försäkringens giltighetsområde	10
4.1 Byggnader	10
4.2 Hemlöseegendom	10
4.3 Fritidshuslöseegendom	10
4.4 Lantbrukslöseegendom	10
4.5 Löseegendom i anslutning till binäring	10
4.6 Arbetsredskap som behövs för förvärvsarbete	10
5 Försäkringsfall som ersätts och begränsningar i anslutning till dem	10
5.1 Skyddsnivåer	10
6 Ersättningsbestämmelser	12
6.1 Betydelsen av vissa termer som används i ersättningsbestämmelserna	12
6.2 Övre gränser för ersättningsskyldigheten	12
6.3 Beräkning av ersättning för skada	12
6.4 Ersättnings omfattning	13
6.5 Utbetalning av ersättning	14
6.5.1 Former för utbetalning av ersättning	14
7 Säkerhetsföreskrifter	14
7.1 Betydelsen av säkerhetsföreskrifterna	14
7.2 Brandsäkerhet	14
7.3 Avvärjande av läckageskador	15
7.4 Skydd mot inbrotts- och stöldskador samt skadegörelse	15
7.5 Skydd av egendom under transport	15
7.6 Säkerhetsföreskrifter för byggnads- och reparationsarbeten	16
7.7 Fastighetsskötsel	16
7.8 Maskiner och anordningar	16
7.9 Säkring av adb-program, operativsystem, data och filer	16
8 Indexvillkor	16
8.1 Indexvillkor för försäkringspremie	16
8.2 Indexvillkor för försäkringsbelopp	16
OMFATTANDE AVBROTTSFÖRSÄKRING	16
1 Allmän beskrivning	16
2 Föremål för försäkringen	16
2.1 Avbrottsförsäkringsbidrag	16
2.2 Omsättning	16
3 Försäkringsfall som ersätts och begränsningar i anslutning till dem	16
3.1 Försäkringsfall som ersätts	16
3.2 Ersättnings omfattning	17
3.3 Ansvarstid	17

3.4 Underförsäkring	17
3.5 Överförsäkring	17
3.6 Självrisk	17
3.7 Mervärdesskatt	17
3.8 Övriga bestämmelser	17
BEGRÄNSAD AVBROTTSFÖRSÄKRING	17
1 Allmän beskrivning	17
2 Föremål för försäkringen	17
3 Ersättningsbestämmelser	17
3.1 Gårdens produktionsbyggnader	17
3.2 Djurskador	17
3.3 Mervärdesskatt	18
3.4 Övriga bestämmelser	18
ANSVARSFÖRSÄKRING	18
1 Allmän beskrivning	18
2 Försäkrade	18
3 Försäkringens giltighetsområde	18
4 Försäkringsfall som ersätts och begränsningar i anslutning till dem	18
4.1 Försäkringsfall som ersätts	18
4.2 Begränsningar	18
5 Utredning av skada	19
5.1 Försäkringstagarens skyldigheter	19
5.2 Försäkringsgivarens skyldigheter	19
6 Ersättningsbestämmelser	19
6.1 Skadestånd	20
6.2 Avvärningskostnader för hotande skaderisk	20
6.3 Utrednings- och rättegångskostnader	20
6.4 Försäkringsbelopp	20
6.5 Självrisk	20
6.6 Instruktioner vid inträffad ansvarsskada	20
RÄTTSSKYDDSFÖRSÄKRING	20
1 Allmän beskrivning	20
2 Försäkrade	20
3 Domstolar och försäkringens giltighetsområde	20
4 Försäkringsfall som ersätts	21
4.1 Definition på försäkringsfall	21
4.2 Ett försäkringsfall	21
5 Begränsningar i anslutning till försäkringsfall	21
6 Åtgärder vid inträffat försäkringsfall	21
7 Ersättningsbestämmelser	22
7.1 Försäkringsbelopp	22
7.2 Självrisk	22
7.3 Kostnader som ersätts	22
7.4 Ersättningens belopp och beräkning av den	22
7.5 Kostnader som försäkringen inte ersätter	22
7.6 Övriga bestämmelser i anslutning till ersättning	23

SMÅBÅTSFÖRSÄKRING	23
1 Allmän beskrivning	23
2 Föremål för försäkringen	23
3 Försäkringens giltighetsområde	23
4 Försäkringsfall som ersätts och begränsningar i anslutning till dem	23
5 Ersättningsbestämmelser	23
5.1 Betydelsen av vissa termer som används i ersättningsbestämmelserna	23
5.2 Beräkning av ersättning för skada	23
5.3 Ersättnings omfattning	24
5.4 Utbetalning av ersättning	24
5.5 Åtgärder då försäkringsfall inträffat (se även de allmänna avtalsvillkoren, punkt 11.1)	24
5.6 Reducering av försäkringsbelopp	24
6 Säkerhetsföreskrifter	24
6.1 Betydelsen av säkerhetsföreskrifterna	24
6.2 Brandsäkerhet	24
6.3 Fastmontering av utombordsmotor i båt	24
6.4 Trygg förvaring av båt	25
HUND- OCH KATTFÖRSÄKRING	25
1 Allmän beskrivning	25
2 Föremål för försäkringen	25
4 Försäkringsbelopp	25
5 Dödsfallsskydd	25
5.1 Försäkringsfall som ersätts och begränsningar i anslutning till dem	25
5.2 Ersättningsbestämmelser	25
5.3 Reducering av försäkringsbelopp	25
6 Veterinärkostnadsskydd	25
6.1 Försäkringsfall som ersätts och begränsningar i anslutning till dem	25
6.2 Kostnader som ersätts	26
6.3 Veterinärkostnadsskyddet ersätter inte	26
6.4 Ersättningsbestämmelser	26
6.5 Övriga bestämmelser i anslutning till skada och ersättning	26
7 Gemensamma bestämmelser	26
8 Säkerhetsföreskrifter	26
8.1 Betydelsen av säkerhetsföreskrifterna	26
8.2 Veterinärens vårdanvisningar skall följas	26
SKÖRDETRÖSKFÖRSÄKRING	26
1 Allmän beskrivning	26
2 Föremål för försäkringen	26
3 Försäkringens giltighetsområde	26
4 Försäkringsfall som ersätts och begränsningar i anslutning till dem	26
4.1 Skyddsnivåer	26
4.2 Omfattande skyddsnivå	27
4.3 Grundskyddsnivå	27
4.4 Reducerad skyddsnivå	27
5 Ersättningsbestämmelser	27

5.1 Ersättningens omfattning	27
5.2 Beräkning av ersättning för skada	27
5.3 Tilläggskostnader	28
5.4 Inkomstbortfall	28
5.5 Beräkning av ersättning	28
5.6 Självrisk	28
5.7 Mervärdesskatt	28
5.8 Former för utbetalning av ersättning	28
6 Säkerhetsföreskrifter	28
6.1 Betydelsen av säkerhetsföreskrifterna	28
LANTBRUKSTRAKTORFÖRSÄKRING	28
1 Allmän beskrivning	28
2 Föremål för försäkringen	29
3 Försäkringens giltighetsområde	29
4 Försäkringsfall som ersätts och begränsningar i anslutning till dem	29
4.1 Skyddsnivåer	29
4.3 Begränsningar i försäkringsskyddets omfattning på grund av traktorns ålder	29
5 Ersättningsbestämmelser	29
5.1 Ersättningens omfattning	29
5.2 Beräkning av ersättning för skada	30
5.3 Beräkning av ersättning	30
5.4 Självrisk	30
5.5 Mervärdesskatt	30
5.6 Former för utbetalning av ersättning	30
6 Säkerhetsföreskrifter	30
6.1 Betydelsen av säkerhetsföreskrifterna	30
SKOGSFÖRSÄKRING	30
1 Allmän beskrivning	31
2 Föremål för försäkringen	31
3 Försäkringsfall som ersätts och begränsningar i anslutning till dem	31
3.1 Skyddsnivåer	31
3.2 Omfattande skyddsnivå	31
3.3 Grundskyddsnivå	31
3.4 Reducerad skyddsnivå	31
4 Ersättningsbestämmelser	31
4.1 Ersättningens omfattning	31
4.2 Beräkning och utbetalning av ersättning	31
4.3 Ersättningens övre gräns vid stormskada	32
4.4 Självrisk	32
4.5 Mervärdesskatt	32
4.6 Övriga bestämmelser i anslutning till skada och ersättning	32
5 Säkerhetsföreskrifter	32
5.1 Betydelsen av säkerhetsföreskrifterna	32
5.2 Hantering av öppen eld	32
5.3 Avlägsnande av trävara från skogen för att avvärja insektskada	32
6 Indexvillkor	32
PRODUKTIONSDJURFÖRSÄKRING	32
1 Allmän beskrivning	32

2 Föremål för försäkringen	33
3 Försäkringens giltighetsområde	33
4 Försäkringsfall som ersätts och begränsningar i anslutning till dem	33
4.1 Skyddsnivåerna	33
4.2 Omfattande skyddsnivå	33
4.3 Reducerad skyddsnivå	33
4.4 Definition på nödslakt	33
4.5 Begränsningar i anslutning till försäkringsfall	33
5 Ersättningsbestämmelser	33
5.1 Betydelsen av vissa termer som används i ersättningsbestämmelserna	33
5.2 Ersättningens omfattning	33
5.3 Beräkning av skadebelopp	33
5.4 Självrisk	33
5.5 Mervärdesskatt	34
5.6 Andra bestämmelser i anslutning till skada och ersättning	34
6 Säkerhetsföreskrifter	34
6.1 Betydelsen av säkerhetsföreskrifterna	34
6.2 Bekämpning av smittosamma sjukdomar	34
RESGODSFÖRSÄKRING	34
1 Allmän beskrivning	34
2 Försäkrade	34
3 Föremål för försäkringen	34
4 Försäkringens giltighet	34
4.1 Giltighetsområde	34
4.2 Giltighetstid	34
5 Försäkringsfall som ersätts och begränsningar i anslutning till dem	35
5.1 Försäkringsfall som ersätts	35
5.2 Begränsningar i anslutning till försäkringsfall	35
6 Ersättningsbestämmelser	35
6.1 Betydelsen av vissa termer som används i ersättningsbestämmelserna	35
6.2 Ersättningssskyldighetens övre gräns	35
6.3 Beräkning av ersättningens storlek	35
6.4 Ersättningens omfattning	35
6.5 Betalning av ersättning	36
6.6 Åtgärder då försäkringsfallet inträffat	36
7 Säkerhetsföreskrifter	36
7.1 Betydelsen av säkerhetsföreskrifterna	36
7.3 Skydd mot inbrotts- och stölskador	36
PRIVAT OLYCKSFALLSFÖRSÄKRING	36
1 Allmän beskrivning	36
2 Försäkrade och förmånstagare	36
2.1 Försäkrade	36
2.2 Förmånstagare	36
3 Försäkringens giltighet	36
3.1 Giltighetsstadganden i anslutning till försäkringsformen	36
3.2 Giltighetsområde	37
3.3 Ålderns inverkan på giltigheten	37
3.4 Giltighet vid idrottsutövning	37
3.5 Giltighet under flygresa	37

4 Försäkringsfall som ersätts	37
5 Försäkringsfall som inte omfattas av försäkringen	37
6 Ersättningsbestämmelser	37
6.1 Kostnader för vård av skada	38
6.2 Dagersättning för övergående arbetsförmåga	38
6.3 Invaliditetsersättning	38
6.4 Dödsfallsersättning	38
RESENÄRFÖRSÄKRING	39
1 Allmän beskrivning	39
2 Försäkrade och förmånstagare	39
2.1 Försäkrade	39
2.2 Förmånstagare	39
3 Försäkringens giltighet	39
3.1 Giltighetsområde	39
3.2 Giltighetstid	39
3.3 Ålderns inverkan på giltigheten	39
3.4 Giltighet vid idrottsutövning	39
3.5 Giltighet under flygresa	39
4 Olycksfall och sjukdom under resa	39
4.1 Olycksfall under resa	39
4.2 Sjukdom under resa	40
4.3 Resenärförsäkringen ersätter inte den försäkrades sjukdom, skada eller dödsfall som orsakats av	40
4.4 Ersättningsbestämmelser för olycksfall eller sjukdom under resa	40
4.5 Invaliditetsersättning till följd av olycksfall	41
4.6 Dödsfallsersättning	41
5 Annullering av resa	41
5.2 Den försäkrades nära anhöriga	41
5.3 Begränsningar gällande annullering av resa	41
5.4 Ersättningsbestämmelser gällande annullering av resa	41
6 Avbrytande av resa	41
6.1 Med avbrytande av resa avses ändring av en redan påbörjad resa på grund av en tvingande orsak såsom	41
6.2 Ersättning för avbrytande av resa	42
6.3 Ersättning för förlorade resdagar	42
7 Försening från resa	42
7.1 För att försening från resa skall ersättas krävs att förseningen beror på	42
7.2 Ersättningsbestämmelser gällande försening från resa	42
ALLMÄNNA AVTALSVILLKOR	42

LOKAL-FARM LANTBRUKETS FÖRSÄKRING

Det försäkringsavtal som gäller Lokal-Farm lantbrukets försäkring består av uppgifter och bestämmelser som ingår i försäkringsbrevet och beräkningen i anslutning till det samt i försäkringsvillkoren som ges åt försäkringstagaren.

I försäkringsbrevet finns antecknat uppgifter om försäkringstagaren, de försäkrade, försäkringar som ingår i försäkringsavtalet, föremålen för försäkringen, försäkringsbelopp och självrisker samt andra väsentliga uppgifter som inverkar på avtalet. I beräkningen finns uppgifter om försäkringspremierna, bonusrätten och bonusens belopp.

I försäkringsvillkoren beskrivs de avtalsvillkor som tillämpas på försäkringsavtalet. I försäkringsvillkoren redogörs även för bestämmelserna i lagen om försäkringsavtal beträffande försäkringens ikraftträdande, giltighet och upphörande samt betalning av försäkringspremie. Dessutom redogörs för upplysningsplikten i olika situationer samt för frågor i anslutning till förfarings sättet vid ersättning.

Lokal-Farm lantbrukets försäkring är ett försäkringsavtal, till vilket sakförsäkringen alltid hör som grunddel. Dessutom kan försäkringen enligt försäkringstagarens eget val utökas med en eller flera av följande tilläggsförsäkringar:

- omfattande avbrottsförsäkring
- begränsad avbrottsförsäkring
- ansvarsförsäkring
- rättsskyddsförsäkring
- småbåtsförsäkring
- hund- och kattförsäkring
- skördetröskförsäkring
- lantbrukstraktorförsäkring
- skogsförsäkring
- produktionsdjurförsäkring
- resgodsförsäkring
- privat olycksfallsförsäkring
- resenärförsäkring.

En förutsättning för försäkringsavtalets giltighet är att dess grunddel, sakförsäkringen är i kraft. De tilläggsförsäkringar som anslutits till försäkringsavtalet upphör utan uppsägning då sakförsäkringen upphör, med undantag av privat olycksfallsförsäkring och resenärförsäkring. Då privat olycksfallsförsäkring eller resenärförsäkring fortsätter utan sakförsäkringen bestäms premien för dem utgående från den förändrade situationen.

Bonusens inverkan på försäkringspremien.

I skadeförsäkringarna för Lokal-Farm lantbrukets försäkring ingår bonusrätt, enligt vilken försäkringspremien sänks med 5 procentenheter efter en skadefri försäkringsperiod. Bonusen är som mest 20 %. Ifall skador ersatts från försäkringen, sjunker bonusen från och med följande försäkringsperiod med 10 procentenheter för varje skada som ersatts.

BEKANTA ER SÄRSKILT MED BEGRÄNSNINGSVILLKOREN SOM TRYCKTS MED KURSIV STIL

SAKFÖRSÄKRING

1 Allmän beskrivning

Med sakförsäkringen kan man försäkra byggnader och olika föremål som hör till löseegendomen.

Försäkringstagaren har valt nivå på försäkringsskyddets omfattning och självriskens penningbelopp som tillämpas vid försäkringsfall skilt för varje byggnad samt löseegendomsgrupp. Det är möjligt att välja mellan tre skyddsnivåer; omfattande skyddsnivå, grundskyddsnivå och reducerad skyddsnivå.

I försäkringsbrevet finns antecknat de byggnader och löseegendomsgrupper som är föremål för försäkringen samt de skyddsnivåer och självrisker som försäkringstagaren valt för dessa.

Syftet med försäkringen är att ersätta direkt sakskada som orsakats av försäkringsfall enligt punkt 5 och vald skyddsnivå i dessa villkor och övriga kostnader som särskilt nämns i villkoren.

2 Försäkrade

Försäkrade är försäkringstagaren och andra med honom/henne i samma hushåll stadigvarande boende personer, om de inte har egna försäkringar.

Med försäkring som tecknats av oskiftat dödsbo är följande personer försäkrade; delägare i dödsboet som stadigvarande bor på gårdsbruket och med dem i samma hushåll stadigvarande boende personer, om de inte har egna försäkringar.

3 Föremål för försäkringen

Föremål för försäkringen är egendom som hör till följande grupper i enlighet med vad man särskilt kommit överens om och antecknat i försäkringsbrevet:

3.1 Byggnader

Föremål för försäkringen är i försäkringsbrevet nämnda byggnader på gårdsbruket samt utan särskilt omnämnande följande beståndsdelar som tjänar bruket av den försäkrade byggnaden:

- fastmonterade maskiner och anordningar samt oljecisterner
- elektriska ledningar och -mätare samt elektriskahuvudcentraler som finns på lägenheten
- rörnät fram till kommunal eller annan allmän anslutningspunkt.
- fasta maskiner och anordningar som används i produktionsverksamheten.

Föremål för försäkringen är inte konstruktioner nedanom grundsulan.

Till bostads- och fritidshusbyggnad anses även höra

- gårdsplanens jordmån inklusive växtbestånd till det belopp som antecknats i försäkringsbrevet
- på gårdsplanen befintliga fasta sedvanliga konstruktioner samt tak, lager eller andra motsvarande konstruktioner som till sitt yttre mått är mindre än 5 m², *med undantag av bryggor.*

Byggnader som nämns i försäkringsbrevet är även föremål för försäkringen då de är under byggnad eller grundrenovering. Maskiner och anordningar som skall monteras i byggnaden samt byggnadsmaterial och -tillbehör är föremål för försäkringen från och med den tidpunkt de levereras till byggsplatsen för byggnade.

3.2 Löseegendom

3.2.1 Hemlöseegendom

Föremål för försäkringen är de försäkrades hemlöseegendom och till denna anses höra:

- möbler, kläder och sängkläder, hushållsmaskiner och -tillbehör samt övriga sedvanliga föremål som hör till de försäkrades hushåll och fritidssysselsättning.
- pengar, andra betalningsmedel och värdepapper sammanlagt till det belopp som antecknats i försäkringsbrevet.
- sällskapsdjur som normalt lever i bostadslägenhet, i händelse av dödsfall till följd av olycka, sammanlagt till det belopp som antecknats i försäkringsbrevet (se villkorspunkt 5.2.12).

Hyrd och lånad egendom

Föremål för försäkringen är också sådan hyrd och lånad egendom som skulle höra till hemlöseegendomen om den vore försäkringstagarens egen och för vilken skada inte ersätts ur någon annan försäkring.

Maximibelopp beträffande enskilda föremål

Enskilda föremål är föremål för försäkringen högst upp till det

belopp som antecknats i försäkringsbrevet. Ifall man vill försäkra sådana föremål till ett högre belopp, skall man särskilt komma överens om detta och göra anteckning därom i försäkringsbrevet.

3.2.2 Fritidshuslösegendom

Föremål för försäkringen är sådan sedvanlig lösegendom som används för de försäkrades fritidsboende och nyttjande av fritidshus.

Enskilda föremål som hör till fritidshuslösegendomen är föremål för försäkringen högst upp till det belopp som antecknats i försäkringsbrevet. Ifall man vill försäkra sådana föremål till ett högre belopp, skall man särskilt komma överens om detta och göra anteckning därom i försäkringsbrevet.

3.2.3 Lantbrukslösegendom

Föremål för försäkringen är lösegendom i anslutning till de försäkrades idkande av gårdsbruk och till detta ansluten binäring som nämns i försäkringsbrevet, enligt följande:

3.2.3.1 Lantbruksmaskiner och -redskap

Maskiner och arbetsredskap samt redskap som de försäkrade använder för idkande av gårdsbruk är försäkrade högst till det belopp som antecknats i försäkringsbrevet per hektar åker med de begränsningar som nämns i punkt 3.3. Om man vill försäkra dessa till ett högre belopp, skall man särskilt komma överens därom och göra anteckning i försäkringsbrevet (se även punkt 3.2.5).

Maskiner som flera gårdar äger gemensamt är föremål för försäkringen till den del som motsvarar försäkringstagarens ägandeandel.

Föremål för försäkringen är också jordbruksmaskiner som den försäkrade lånat eller hyrt, upp till det belopp som antecknats i försäkringsbrevet.

3.2.3.2 Lantbruksprodukter och -förnödenheter

I anslutning till de försäkrades idkande av gårdsbruk
- på gården producerade lantbruksprodukter, även när dessa på basen av lagringsavtal förvaras på gården, samt växande gröda (se villkorspunkt 5.2.13)
- lantbruksförnödenheter, till vilka anses höra gödningsämnen, växtskyddsmedel, inköpt foder och utsäde, samt brännved och virke, bränsle och smörjmedel samt övriga lantbruksförnödenheter som är avsedda för gårdens bruk.

3.2.4 Lösegendom i anslutning till binäring

Lösegendom i anslutning till den binäring som de försäkrade utövar och som antecknats i försäkringsbrevet.

3.2.5 Arbetsredskap som behövs för annat förvärvsarbete

Arbetsredskap, som tillhör de försäkrade och som behövs för annat förvärvsarbete än idkande av gårdsbruk eller binäring i anslutning till det, är i samband med hemlösegendomen försäkrade sammanlagt till det belopp som antecknats i försäkringsbrevet, då dessa används i arbete som baserar sig på arbetsförhållande eller vid utövande av förvärvsverksamhet i egenskap av privat näringsidkare eller yrkesutövare.

Föremål för försäkringen är inte:

- *fastmonterade maskiner och anordningar eller konstruktioner eller material som används i förvärvsverksamheten*
- *arbetsredskap som ägs av öppet bolag, kommandit- eller aktiebolag, förening eller annat samfund eller som den försäkrade annars fått till sitt förfogande på basen av arbete eller uppdrag*
- *sådan data och programvara som ingår i adb-utrustning och som används för annat förvärvsarbete än idkande av gårdsbruk eller binäring i anslutning till det.*

3.3 Egendom som inte är föremål för sakförsäkringen

Föremål för sakförsäkringen är inte:

- *motordrivna fordon, på dessa fastmonterad tilläggsutrustning samt delar och tillbehör till dessa.* Minitraktorer och arbetsmaskiner som framförs gående (t.ex. jordfräs, snöslunga, gräsklippare) samt reservdelar och förnödenheter som kan hänföras till bruk av lantbrukstraktor och skördetröska är dock föremål för försäkringen
- *släpvagnar* med undantag av traktorsläpvagnar och lättare personbils- och paketbilssläpvagnar (totalvikt högst 750 kg) som används för varutransport
- *båtar inklusive motor*
- *djur* med undantag av sällskapsdjur som nämns i punkt 3.2.1
- *växthus och växter som finns däri*
- *föremål som det enligt gällande lagstiftning är förbjudet att inneha eller använda*
- *elström eller vatten.*

4 Försäkringens giltighetsområde

4.1 Byggnader

För byggnaders del gäller försäkringen på den plats som nämns i försäkringsbrevet.

4.2 Hemlösegendom

För hemlösegendomens del gäller försäkringen i den bostadsbyggnad som nämns i försäkringsbrevet och i förrådsutrymmen i anslutning till dess bruk (försäkringsställe).

Dessutom gäller försäkringen för hemlösegendom som tillfälligt flyttats från försäkringsstället *upp till ett belopp på 5.100 euro:*
- på annat håll i Finland *oavbrutet i högst 1 år*, samt
- under resor utomlands som varar *oavbrutet i högst 90 dygn.*

4.3 Fritidshuslösegendom

För fritidshuslösegendomen gäller försäkringen i det fritidshus som nämns i försäkringsbrevet och i förrådsutrymmen i anslutning till dess bruk.

4.4 Lantbrukslösegendom

Beträffande lantbrukslösegendom gäller försäkringen i Finland.

4.5 Lösegendom i anslutning till binäring

Beträffande lösegendom i anslutning till binäring gäller försäkringen i Finland.

4.6 Arbetsredskap som behövs för förvärvsarbete

För sådana arbetsredskaps del som de försäkrade använder i annat förvärvsarbete än idkande av gårdsbruk eller därtill hörande binäring gäller försäkringen på försäkringsstället för hemlösegendomen samt tillfälligt i samband med arbetsutförande överallt i Finland.

5 Försäkringsfall som ersätts och begränsningar i anslutning till dem

5.1 Skyddsnivåer

Försäkringstagaren kan välja önskad skyddsnivå bland följande tre alternativ.

Skyddsnivå kan väljas skilt för var och en byggnad och lösegendomsgrupp som ingår i försäkringen och detta antecknas i försäkringsbrevet.

Skyddsnivån för elektriska ledningar och rörsystemet mellan byggnader som nämns i punkt 3.1 bestäms utgående från den skyddsnivå som valts för den byggnad de betjänar.

Skyddsnivån för arbetsredskap som behövs för annan förvärvsverksamhet och som nämns i punkt 3.2.5 bestäms utgående från den skyddsnivå som valts för hemlösegendomen.

Oberoende av vilken skyddsnivå försäkringstagaren valt

tillämpas de begränsningar som nämns i punkt 5.2.

5.1.1 Omfattande skyddsnivå

Försäkringen ersätter skada som omedelbart drabbar den försäkrade egendomen genom en plötslig och oförutsedd händelse.

5.1.2 Grundskyddsnivå

Försäkringen ersätter skada som omedelbart drabbar den försäkrade egendomen genom en plötslig och oförutsedd händelse.

Försäkringen ersätter dock inte skada som orsakats av
- att maskin eller anordning hamnat i oskick på grund av spänningsändring eller på grund av annan orsak till följd av tekniskt fel, eller
- att föremål som hör till byggnad eller löseegendom gått sönder (bräckage).

Dock ersätts skada som orsakats av tekniskt fel och bräckage till följd av
- storm
- direkt blixtnedslag som mekaniskt splittrar egendomen
- explosion
- skadegörelse
- inbrott
- brand
- att vätska strömmat ut ur byggnadens fasta ledningsnät eller ur därtill ansluten bruksanordning.

5.1.3 Reducerad skyddsnivå

Försäkringen ersätter skada som omedelbart drabbar den försäkrade egendomen genom en plötslig och oförutsedd händelse.

Försäkringen ersätter dock inte skada som orsakats av
- att maskin eller anordning hamnat i oskick på grund av spänningsändring eller annan orsak till följd av tekniskt fel
- att föremål som hör till byggnad eller löseegendom gått sönder (bräckage).
- att vätska strömmat ut ur byggnadens fasta ledningsnät eller ur därtill ansluten bruksanordning
- stöld eller skadegörelse.

Dock ersätts skada som orsakats av tekniskt fel eller bräckage till följd av
- storm
- direkt blixtnedslag som mekaniskt splittrar egendomen
- explosion
- brand.

5.2 Begränsningar i anslutning till försäkringsfall (gäller alla skyddsnivåer)

5.2.1 Försvinnande eller glömska eller odefinierbar stöld

Försäkringen ersätter inte
- skada som orsakats av att egendom har försvunnit eller glömts kvar
- stöldskada, då tiden, platsen och omständigheterna för händelsen inte kan fastställas exakt.

5.2.2 Stöld av värdeföremål ur bil, husvagn, båt eller tält

Försäkringen ersätter inte skada som orsakats av stöld som drabbar värdeföremål, pengar eller andra betalningsmedel eller optiska eller elektroniska apparater som förvarats eller lämnats i bil, husvagn, båt eller tält.

5.2.3 Skada som uppkommer småningom

Försäkringen ersätter inte skada som direkt orsakats försäkrad egendom genom slitage, frätning, korrosion, röta, förskämning, tjälbildning eller annat fenomen som uppkommer småningom.

5.2.4 Skador som orsakats av fukt och kondensvatten

Försäkringen ersätter inte skada som orsakats av fukt eller kondensvatten.

5.2.5 Skador som orsakats av insekter, skadedjur och mikrober

Försäkringen ersätter inte skada som orsakats av insekter, skadedjur eller mikrober.

5.2.6 Skador som orsakats av översvämning, snö eller is

Försäkringen ersätter inte skada som orsakats av isens eller snöns tyngd, översvämning, höjt vattenstånd, sjögång eller isens rörelser.

5.2.7 Byggfel

Försäkringen ersätter inte skada
- som orsakats av byggnaden då den gått sönder p.g.a. planerings-, grundläggnings- eller byggarbetsfel
- som orsakats av vätska som läckt ut i konstruktionerna genom fogen mellan golvbrunnen och dess upphöjningsring eller fogen mellan golvbrunnen och golvet vattenisolering eller genom upphöjningsringens rörtag
- om fukt trängt in i konstruktionerna till följd av bristande eller bristfälligt vattenisolering.

5.2.8 Påverkan av väder och djur på trädgårds-, jordbruks- och skogsbruksprodukter och växter

Försäkringen ersätter inte skada som orsakats av påverkan av väder eller djur på trädgårds-, jordbruks- och skogsbruksprodukter eller växter som finns utomhus.

5.2.9 Söndring av idrottsredskap

Försäkringen ersätter inte söndring av idrottsredskap som orsakats av att det används för sitt ändamål.

5.2.10 Söndring av glasögon eller kontaktlinser

Försäkringen ersätter inte söndring av glasögon eller kontaktlinser.

5.2.11 Klösnings- eller bitningskada som orsakats av husdjur

Försäkringen ersätter inte skada som orsakats av att hus- eller sällskapsdjur klöst eller bitit.

5.2.12 Skada som orsakats sällskapsdjur

Försäkringen ersätter inga andra skador som drabbat försäkrat sällskapsdjur än dödsfall på grund av olycka eller oundviklig avlivning på grund av olycksfall.

5.2.13 Skada som orsakats växande gröda

Försäkringen ersätter inte skada som orsakats växande gröda till följd av annan orsak än brand, rök eller sot från denna, eller av att luftfarkost eller föremål som lossnat från denna fallit ner.

5.2.14 Servicekostnader

Försäkringen ersätter inte servicekostnader.

5.2.15 Ersättning ur annan ersättningskälla

Försäkringen ersätter inte skador som ersätts på basen av någon lag, garanti, förbindelse eller annan försäkring.

Skada som skall ersättas enligt dessa villkor ersätts trots denna begränsning, om försäkringstagaren bevisar att den ersättningskyldige inte förmår uppfylla sina förpliktelser.

5.2.16 Skador som orsakats av krig eller atomskada

Försäkringen ersätter inte skada som orsakats av krig, uppror, revolution, strejk eller annan liknande orsak eller av atomskada.

6 Ersättningsbestämmelser

6.1 Betydelsen av vissa termer som används i ersättningsbestämmelserna

Återanskaffningsvärde

Med egendomens återanskaffningsvärde avses anskaffningskostnader för ny likadan eller närmast motsvarande egendom.

I återanskaffningsvärdet för byggnad ingår också rivnings- och röjningskostnader för den skadade byggnaden samt planeringskostnaderna för den byggnad som byggs i dess ställe.

I återanskaffningsvärdet ingår inte tilläggskostnader som beror på förbättring av egendomens kvalitets- eller utrustningsnivå i samband med reparation eller återanskaffning, ifall de inte beror på lagstiftningen eller myndigheters tvingande bestämmelser. De senast nämnda tilläggskostnaderna kan ingå i återanskaffningsvärdet till en andel av högst 10 % av skadans belopp.

Dagsvärde

Med egendomens dagsvärde avses det penningbelopp som erhålls då på återanskaffningsvärdet görs avdrag för vad egendomen förlorat i värde på grund av ålder, bruk, nedsatt användbarhet eller annan liknande orsak.

Gångse värde

Med egendomens gångse värde avses det penningbelopp, som skulle ha erhållits för egendomen om den sålts omedelbart före försäkringsfallet.

Restvärde

Med egendomens restvärde avses egendomens värde omedelbart efter försäkringsfallet värderad enligt samma grunder som omedelbart före försäkringsfallet.

Försäkringsbelopp

Med försäkringsbelopp avses det penningbelopp som antecknats i försäkringsbrevet för en bestämd egendomspost eller enskilt föremål som justerats enligt indexvillkoren under försäkringsperioden.

6.2 Övre gränser för ersättningsskyldigheten

De övre gränserna för försäkringsgivarens ersättningsskyldighet bestäms enligt den försäkrade egendomen på följande sätt:

6.2.1 Återanskaffningsvärde

Egendomens återanskaffningsvärde utgör i regel övre gräns för försäkringsgivarens ersättningsskyldighet (se punkt 6.3.1).

6.2.2 Dagsvärde

Övre gräns för ersättningsskyldigheten utgörs dock av egendomens dagsvärde, om egendomens värde vid skadetillfället är under 50 % av återanskaffningsvärdet (se punkt 6.3.2).

6.2.3 Läckageskador på byggnad

Vid läckageskador som orsakats av att ledningsnät som installerats i byggnad eller till nätet ansluten bruksanordning gått sönder utgörs den övre gränsen för försäkringsgivarens ersättningsskyldighet av reparationskostnaderna enligt vad som nämns i punkt 6.3.3.

6.2.4 Bräckageskador på byggnads fasta maskiner och

anordningar

Då maskin eller anordning som är fast installerad i byggnad gått sönder utgörs övre gränsen för försäkringsgivarens ersättningsskyldighet av egendomens reparations- eller återanskaffningskostnader minskade med de avdrag enligt ålder för maskiner och anordningar som nämns i punkt 6.3.4.

6.2.5 Maximiersättningsbelopp för hemlösegendomen

Om man vid försäkrandet av hemlösegendomen skilt har kommit överens om ett maximiersättningsbelopp, är det maximiersättningsbelopp som antecknats i försäkringsbrevet övre gräns för försäkringsgivarens ersättningsskyldighet per försäkringshändelse för skador som drabbar hemlösegendomen.

6.2.6 Skador på maskiner och anordningar som hör till lösegendomen

Vid försäkringsfall som gäller maskiner och anordningar som hör till lösegendomen utgörs den övre gränsen för försäkringsgivarens ersättningsskyldighet av egendomens reparations- eller återanskaffningskostnader, dock högst den skadade egendomens återanskaffningsvärde minskat med de avdrag enligt ålder på maskin och anordning som nämns i punkt 6.3.5.

6.2.7 Lösegendom i bil

Ifall försäkrad lösegendom blir stulen ur bil är högsta beloppet för försäkringsgivarens ersättning per försäkringsfall det belopp som antecknats i försäkringsbrevet.

6.2.8 Överenskommet försäkringsbelopp

Om man vid tecknandet av försäkringen för egendomen kommit överens om försäkringsbelopp, utgör det försäkringsbelopp som antecknats i försäkringsbrevet övre gräns för försäkringsgivarens ersättningsskyldighet.

6.2.9 Skada på gårdsplanens växtbestånd

Vid skador som drabbat gårdsplanens växtbestånd utgörs övre gränsen för ersättningsskyldigheten av högst det tredubbla anskaffningspriset för nya plantor. Anskaffningskostnaderna för plantorna ersätts såtillvida dessa normalt finns i handeln i Finland.

6.2.10 Skador på sällskapsdjur

Vid skador som drabbar sällskapsdjur utgörs övre gränsen för ersättningsskyldigheten alltid av djurets gångse värde (se punkt 6.1).

6.3 Beräkning av ersättning för skada

6.3.1 Skadebelopp enligt återanskaffningsvärde

Skadebelopp enligt återanskaffningsvärdet erhålls då eventuellt restvärde dras av från egendomens återanskaffningsvärde.

Om den skadade egendomen kan repareras utgörs skadebeloppet av reparationskostnaderna, dock högst egendomens återanskaffningsvärde minskat med restvärdet.

6.3.2 Skadebelopp enligt dagsvärde

Om egendomens dagsvärde vid skadetillfället är lägre än hälften av dess återanskaffningsvärde, utgörs skadebeloppet av egendomens dagsvärde minskat med eventuellt restvärde.

Om den skadade egendomen kan repareras utgörs skadebeloppet av reparationskostnaderna, dock högst egendomens dagsvärde minskat med restvärdet.

6.3.3 Värdering av skadebelopp vid läckageskador på byggnad

Vid läckageskador som orsakats av att ledningsnät som installerats i byggnad eller därtill kopplad bruksanordning gått

sönder, anses skadebeloppet utgöras av reparations- eller återanskaffningskostnader för konstruktionerna samt kostnader för felsökning och uppbyggnad och igenläggning av konstruktioner. Kostnaderna tas i beaktande som grund för försäkringsersättningen enligt följande:

Om ledningsnätets eller bruksanordningens ålder är under tio år är grunden för försäkringsersättning 100 % av skadebeloppet.

Om ledningsnätets eller bruksanordningens ålder vid skadetidpunkten är tio år eller mer görs avdrag för ålder med 1 % för varje utmynnat helt kalenderår som följer efter det år maskinen eller anordningen tagits i bruk. Avdraget är dock högst 30 % och det sammanlagda beloppet av avdraget för ålder är högst 3.500 euro.

6.3.4 Värdering av skadebelopp vid bräckageskador på byggnadens fasta maskiner och anordningar

Vid bräckageskador på byggnadens fasta maskiner och anordningar anses skadebeloppet vid skadetidpunkten utgöras av det söndrade föremålets reparations- eller återanskaffningskostnader från vilka på basen av bruksålder görs ett årligt avdrag för varje utmynnat helt kalenderår som följer efter det år maskinen eller anordningen tagits i bruk:

Maskin eller anordning

Årligt avdrag

<i>- fasta kyl-, ventilations-, vattendistributions- och uppvärmningsanordningar, reglerings- och övervakningsanordningar, elmotorer, varmvattenberedare och oljecisterner samt fasta maskiner och anordningar som används i produktionsverksamheten</i>	6 %
<i>- rörledningar, elledningar och -mätare som betjänar byggnaderna</i>	3 %

Avdrag som här avses görs dock inte på reparationskostnader för elmotor som är fastmonterad i byggnaden. Om skadad elmotor kan repareras, utgörs skadebeloppet av reparationskostnaderna, dock högst egendomens dagsvärde. Det dagsvärde som här avses erhålls *då man på elmotorns återanskaffningsvärde gör ovannämnda årliga avdrag på 6 %.*

Då serviceledning, värmekanal mellan byggnaderna eller underjordisk kabel på tomten går sönder görs årligt avdrag på 3 % även på kostnader för felsökning samt grävnings- och igenläggningsarbeten.

Då värmemotstånd som monterats i konstruktionerna går sönder görs årligt avdrag på 6 % även på kostnader för felsökning samt uppbyggnad och igenläggning av konstruktionerna.

6.3.5 Värdering av skadebelopp vid skador på löseegendomens maskiner och anordningar

Vid skadefall som drabbar maskiner och anordningar som hör till löseegendomen anses skadebeloppet vid skadetidpunkten utgöras av maskinens eller anordningens återanskaffningskostnader från vilka på basen av bruksålder görs följande årliga avdrag enligt bruksålder för varje utmynnat helt kalenderår som följer efter det år maskinen eller anordningen tagits i bruk:

<i>- mikrodatorer inklusive kringutrustning, telefaxapparater, mobiltelefoner och maskiner eller anordningar som används i annat förvärvsarbete än idkande av gårdsbruk eller därtill hörande binäring</i>	20 %
<i>- cyklar</i>	10 %
<i>- övriga maskiner och anordningar</i>	6 %

Om den skadade maskinen eller anordningen kan repareras utgörs skadebeloppet av reparationskostnaderna, dock högst egendomens dagsvärde som erhålls då man på maskinens eller anordningens återanskaffningsvärde gör ovannämnda avdrag.

6.3.6 Förlust av affektionsvärde

Vid värdering av den skadade egendomens skadebelopp beaktas inte affektionsvärdet.

6.4 Ersättningens omfattning

6.4.1 Direkt sakskada

Försäkringen ersätter direkt sakskada som drabbat försäkrat föremål till följd av försäkringsfall.

6.4.2 Ersättning av restvärde i vissa fall

Om den skadade byggnaden inte kan repareras till ursprungligt skick på grund av gällande byggnadsförbud eller byggnadsbegränsning, ersätts även byggnadens restvärde. Därifrån avdras dock det försäljningspris som erhålls för byggnadsdelar som finns kvar. Försäkringstagaren skall lägga fram en utredning över att byggnadsförbud eller -begränsning gäller, och om försäkringsgivaren så begär, ansöka om undantagslov för att få byggnaden i ursprungligt skick. Försäkringstagaren skall befullmäktiga försäkringsgivaren, om denna det begär, att företräda honom i ärenden som hänförs till sökande av undantagslov.

6.4.3 Kostnader som orsakats av avbrott i boendet

Försäkringen ersätter skäliga, extra boende- och transportkostnader i anslutning till avbrott i boendet samt motsvarande övriga utgifter, som föranleds av att bostaden på den i försäkringsbrevet nämnda platsen inte helt eller delvis kan användas till följd av skada som skall ersättas enligt vald skydds nivå i punkt 5.1 i villkoren och som under försäkringens giltighetstid drabbat bostaden eller den byggnad i vilken bostaden finns. Vid uträkning av ersättning beaktas de verkliga kostnaderna, från vilka inbesparade boendekostnader avdras.

6.4.4 Den omfattande skydds nivån ersätter dessutom:

Om man för hemlösegendom valt den omfattande skydds nivån och den hemlösegendom som man har med på utlandsresa har varit överlåtten i hotells, transportfirmas, trafikföretags, researrangörs eller motsvarandes besittning ersätter försäkringen utomlands orsakade:

- skäliga kostnader som drabbat den försäkrade till följd av sökning av hemlösegendom som kommit bort under transporten
- anskaffningskostnader för nödvändighetsartiklar, då resgods som lämnats för transport försenas minst 12 timmar från det att den försäkrade anlät till resmålet. I ersättning utgår *högst 80 euro för varje påbörjat dygn*. För var och en försäkrad är ersättningen *högst 400 euro*, dock på basen av denna försäkring *sammanlagt högst 1200 euro*.

6.4.5 Självrisk

Försäkringstagaren står vid varje försäkringsfall för en i försäkringsbrevet antecknad självrisk. Självrisken kan väljas skilt för var och en byggnad eller löseegendomsgrupp som inkluderas i försäkringen och detta antecknas i försäkringsbrevet.

Ifall flera byggnader eller egendom som hör till flera olika löseegendomsgrupper skadas i samband med samma försäkringsfall och de objektvis valda självriskerna är av olika storlek, avdras den högsta objektvisa självrisken från den ersättning som utgår.

Försäkringstagaren har ingen självrisk vid stöldskador, ifall man brutit sig in till försäkringsstället genom dörr som varit låst med säkerhetslås.

Då arbetsmaskin eller -anordning som är kopplad till traktor gått sönder i samband med arbetsutförande eller transport avdras det självriskebelopp som valts för lantbrukslöseegendom från den ersättning som utgår, dock minst det belopp som antecknats i försäkringsbrevet.

Vid skadefall som drabbar maskiner som ägs gemensamt av flera gårdar avdras en så stor del av den i försäkringsbrevet för lantbruksmaskiner och -anordningar antecknade självrisken som motsvarar den försäkrades ägandandel av den skadade

maskinen från den ersättning som utbetalas.

6.4.6 Mervärdesskatt

Om den försäkrade enligt lagen om mervärdesskatt är berättigad att dra av den skatt som ingår i skadans reparationskostnader eller den skadade egendomens återanskaffningskostnader, utbetalas ersättningen minskad med beloppet av den mervärdesskatt som ingår i kostnaderna.

Ersättning utbetalas med avdrag för mervärdesskatt även då den försäkrade enligt lagen om mervärdesskatt eller lagen om omsättningsskatt har varit berättigad att dra av den skatt som ingått i anskaffningspriset för den förstörda eller förlorade egendomen.

6.5 Utbetalning av ersättning

6.5.1 Former för utbetalning av ersättning

Försäkringsgivaren har rätt att utbetala ersättningen i form av pengar eller att låta återuppbygga, återanskaffa eller reparera försvunnen eller skadad egendom.

6.5.2 Utbetalning av ersättning enligt återanskaffningsvärde

Ersättning enligt återanskaffningsvärdet utbetalas i två rater. Först utbetalas ersättning enligt dagsvärdet. Tilläggsersättningen, som utgörs av skillnaden mellan ersättningen enligt återanskaffningsvärdet och ersättningen enligt dagsvärdet, utbetalas om den skadade egendomen inom två år efter försäkringsfallet antingen repareras eller om på samma tomt eller gård byggs eller i stället för lösegendom anskaffas motsvarande ny egendom avsedd för samma ändamål.

Om byggandet fördröjs på grund av myndigheters bestämmelse läggs fördröjningstiden till ovannämnda tid.

Tilläggsersättningen utbetalas då försäkringsgivaren har erhållit utredning över ovannämnda återanskaffningsåtgärder.

6.6 Åtgärder då försäkringsfall inträffat (se även de allmänna avtalsvillkoren, punkt 11.1)

6.6.1 Anmälan om skada till försäkringsgivaren

Skada skall utan dröjsmål anmälas till försäkringsgivaren och skriftlig skadeanmälan inlämnas.

Försäkringsgivaren skall beredas möjlighet att värdera skadan.

Då ersättning söks för stöldskada av cykel skall man i samband med skadeanmälan tillstålla försäkringsgivaren en av polisen gjord kopia på inlämnad brottsanmälan, båda nycklarna till säkerhetslåset (se punkt 7.4) och cykelns garantibevis, där numren på ramen och låset framgår.

6.6.2 Tillvägagångssätt beträffande skadad och oskadad egendom

Skadad och oskadad egendom som finns kvar förblir i försäkringstagarens ägo. Försäkringsgivaren har dock rätt att lösa in skadad egendom eller del därav värderad enligt samma grunder som före försäkringsfallet.

Med inlösning avses överlåtande av skadad egendom till försäkringsgivaren så att försäkringsgivaren för den skadade egendomen betalar ett ersättningsbelopp som motsvarar egendomens värde omedelbart före skadan. Försäkringsgivaren skall meddela den försäkrade om inlösen av egendomen antingen i ersättningsbeslutet som ges i ärendet eller skilt skriftligen.

6.6.3 Förlorad egendom fås tillbaka

Kommer förlorad egendom till rätta sedan ersättning utbetalats, är försäkringstagaren skyldig att omedelbart överlåta den eller att återbetala motsvarande del av ersättningen till försäkringsgivaren.

6.6.4 Skaffande av utredning av inteckningshavare i vissa försäkringsfall

Då ersättning erläggs för sådan egendom, i vilken företagsinteckning kan fastställas, skall försäkringstagaren efter försäkringsfallet vid behov utreda att egendomen inte är intecknad som säkerhet eller att innehavaren av inteckningen har gett sitt samtycke till att ersättning betalas till försäkringstagaren eller att försäkringstagaren enligt jordabalken 17 kap. 8 § 2 momentet har rätt att själv lyfta försäkringsersättning (se jordabalken 17:8 2 mom).

Då ersättning erläggs för sådan egendom, i vilken företagsinteckning kan fastställas och om föremålet för företagsinteckningen eller största delen av det förstörs till följd av försäkringsfall utbetalas ersättning åt försäkringstagaren då han klargjort att egendomen inte är intecknad som säkerhet för skuld eller att inteckningshavarna har accepterat att ersättning utbetalas (se lagen om företagsinteckning 13 §).

7 Säkerhetsföreskrifter

7.1 Betydelsen av säkerhetsföreskrifterna

Syftet med säkerhetsföreskrifterna är att avvärja hotande faror och begränsa uppkomsten av skador.

Om den försäkrade har försummat att efterfölja säkerhetsföreskrifterna medvetet eller genom oaktsamhet, som ej kan anses vara ringa, kan ersättningen nedsättas eller förvägras (se även de allmänna avtalsvillkoren, punkt 6.1).

7.2 Brandsäkerhet

7.2.1 Allmän brandsäkerhet

- Bostads-, inkvarterings- och fritidshus skall förses med brandvarnare.
- Det är förbjudet att röka i sängen.
- Levande ljus bör vara under ständig uppsikt inomhus.
- Det är förbjudet att göra upp öppen eld och röka i dammiga arbets- och lagerutrymmen.
- Frusna rör får inte tinas upp med hjälp av öppen eld eller varmluftsblåsare

7.2.2 Eldstäder och uppvärmningsanordningar

- Eldstäder och skorstenar skall sotas enligt beskaffenhet och bruksändamål på följande sätt:
 - vid användning av fasta bränslen, tungolja eller flera olika bränslen skall eldstäder och skorstenar sotas en gång om året.
 - vid användning av lättolja skall eldstäder och skorstenar sotas vartannat år.
 - i privata fritidshus som inte används året runt skall eldstäder och skorstenar sotas vart tredje år.
- Sotningen får endast utföras av sotare som befullmäktigats för uppgiften.
- Aska som avlägsnats ur eldstad bör förvaras i brandsäkert kärl med lock.
- Vid placering av uppvärmningsanordningar skall de säkerhetsavstånd som tillverkaren låtit meddela efterföljas.
- Uppvärmningsanordningar får ej täckas.
- Det är förbjudet att torka kläder ovanför bastuugnen eller i dess omedelbara närhet.
- Upphängda uppvärmnings- och belysningsanordningar skall förses med tillräckligt hållbar upphängning.

7.2.3 Elektriska anordningar

- På elsystem i produktions- och förrådsbyggnader skall en återkommande kontroll utföras med 15 års mellanrum, om byggnadens huvudsäkring är över 35 ampere.
- Elektriska installationer får endast utföras av person som är auktoriserad därtill.
- Funktionsstörningar i elektriska anordningar skall utredas och repareras utan dröjsmål.
- Vid användning av elektriska anordningar skall tillverkarens

direktiv efterföljas.

- I dammiga och brandfarliga utrymmen såsom foderlador, djurstall, spannmålstorkar eller andra motsvarande utrymmen får endast för dessa utrymmen godkända elektriska anordningar användas.

7.2.4 Spannmålstork

- En ny spannmålstork får inte tas i bruk innan den granskats och godkänts av brandmyndighet.

- Innan det årliga ibruktageandet av spannmålstorken bör dess elektriska installationer och uppvärmningsanordningar kontrolleras och vid behov repareras.

- Under spannmålstorkningen skall i byggnaden finnas minst en 6 kg:s handbrandsläckare av effektklass 27 A 144 B-C (A-BIII-E).

- Det är förbjudet att göra upp öppen eld och röka i spannmålstorken.

7.2.5 Heta arbeten

Med heta arbeten avses arbeten där man använder svetsnings- och skärbränningsanordningar, gasbrännare, varmluftsblåsare eller arbeten där man slipar metall eller bearbetar material på ett sådant sätt att gnistor uppstår. Heta arbeten är också tak- och vattenisoleringsarbeten, där det förekommer gnistor eller där man använder eld eller annan värme vilket ger upphov till brandfara.

Med permanent hetarbetsplats avses för heta arbeten reserverade och avgränsade områden, som avskiljts från ett större utrymme och som är skyddat på ett sådant sätt att heta arbeten tryggt kan utföras där.

Med tillfällig hetarbetsplats avses alla arbetsplatser som inte uppfyller kraven på en permanent hetarbetsplats.

7.2.5.1 Heta arbeten på en permanent hetarbetsplats

- Arbetsutrymmets konstruktioner bör vara antingen obrännbara eller försedda med skyddsbeklädnad, ifall konstruktionerna är brännbara.

- Arbetsutrymmet bör vara utrustat med tillräcklig utrustning för förstahandssläckning, dock minst en 12 kg:s handbrandsläckare av effektklass 43 A 183 B-C (A-BIII-E), och i hetarbetsplatsens omedelbara närhet skall finnas ytterligare en likadan eller två 6 kg:s handbrandsläckare av effektklass 27 A 144 B-C (A-BIII-E).

- Brännbara vätskor får inte hanteras eller förvaras i arbetsutrymmet, och utrymmet får inte stå i förbindelse med ett sådant utrymme där brännbara gaser kan förekomma.

- I arbetsutrymme får inte finnas för arbetet obehövligen brännbara föremål eller avfall.

7.2.5.2 Heta arbeten på en tillfällig hetarbetsplats

- När en utomstående entreprenör utför heta arbeten i en försäkrad byggnad bör försäkringstagaren försäkra sig om att den som utför arbetet har ett personligt hetarbetskort som är i kraft.

- Innan man påbörjar heta arbeten skall man avlägsna eller skydda antändliga ämnen och material.

- Tillfälliga hetarbetsplatser bör vara utrustade med tillräcklig utrustning för förstahandssläckning, dock minst en 12 kg:s handbrandsläckare av effektklass 43 A 183 B-C (A-BIII-E), och i hetarbetsplatsens omedelbara närhet ytterligare en likadan eller två 6 kg:s handbrandsläckare av effektklass 27 A 144 B-C (A-BIII-E).

- Vid utförande av heta arbeten skall brandövervakning ordnas under arbetet och efter avslutat arbete under minst en timme.

7.2.6 Förvaring och användning av brännbara vätskor och flytgas

- Om man förvarar eller använder brännbara vätskor eller flytgas i den försäkrade byggnaden skall man begära direktiv av de lokala brandmyndigheterna och efterfölja dessa.

- Det är förbjudet att göra upp öppen eld och röka i utrymmen där ovanstående ämnen förvaras samt då de hanteras.

7.2.7 Byggnad för förvaring av motorfordon och uppvärmning av

motorfordon

- Byggnader eller utrymmen där man förvarar motorfordon skall vara godkända av byggnads- och brandmyndigheter.

- I byggnader, där man förvarar motorfordon, får man inte utföra heta arbeten (se punkt 7.2.5 heta arbeten) och inte heller lagra annan utrustning och andra tillbehör än vad som kan hänföras till bruk av fordon.

- För uppvärmning av fordon eller dess motor, anordning för kraftöverföring eller andra delar, får man utöver fordonets standardutrustning endast använda värmeanordning som drivs med el eller flytgas, och som dess tillverkare eller importör skriftligen uppgivit som lämplig för fordonsbruk. Anordningen skall vara utrustad med CE-märke samt finsk, svensk eller norsk testinrättnings kontrollmärke (FI-, S- eller N-märke).

- Värmeanordning som drivs med flytgas skall vara installerad av befullmäktigad installatör.

- Ström till kupévärmare som fungerar med el får endast tas från stickkontakt som finns i bilens kupé.

- Ström till bilen får endast tas från en fristående och för detta ändamål avsedd stickkontakt som finns utomhus.

- Kupévärmare skall installeras enligt installationsanvisningarna antingen på golvet eller i en egen ställning.

- Det är inte tillåtet att täcka utrymmet mellan motorhuv och motor.

7.3 Avvärjande av läckageskador

- Ledningsnätet i den byggnad som är föremål för försäkringen skall skyddas mot förfrysning. Ledningsnätet och därtill anslutna anordningar skall tömmas på vatten då byggnaden lämnas utan tillräcklig uppvärmning och övervakning under den kalla årstiden.

- Tvättmaskiner eller diskmaskiner i funktion skall övervakas. Avstängningsventilen skall vara stängd då maskinen inte är i användning. Kopplingarna till anordningen skall göras i enlighet med de direktiv som givits av det lokala vattenverket och anordningens tillverkare.

- Yttertak, takbrunnar och takrännor bör årligen kontrolleras och vid behov underhållas.

7.4 Skydd mot inbrotts- och stöldskador samt skadegörelse

- Försäkrad hemlösegendom, förutom cykel samt gårds- och trädgårdsmöbler som vanligen finns på gårdsområdet, får ej förvaras utomhus utan i ett låst förvaringsutrymme.

- Även lantbrukslösegendom skall om möjligt förvaras i ett låst förvaringsutrymme. Om detta med beaktande av omständigheterna inte är möjligt, får lantbrukslösegendom förvaras också på annat än låst ställe men under ständig uppsikt eller i samband med utförande av arbete i anslutning till gårdsbruket tillfälligt annorstädes.

- Konstruktionerna, väggarna, golvet och taket i det utrymme där lösegendomen förvaras skall vara av sådant material att de ger ett tillräckligt skydd mot inbrott. Även fönster, dörrar och övriga öppningar skall vara stängda på ett betryggande sätt mot stöld och inbrott, så att man inte kan tränga in i förvaringsutrymmena utan att skada konstruktioner och lås eller genom att bruka våld.

- Nyckel till låst förvaringsutrymme får inte lämnas eller gömmas i närheten av byggnaden.

- Skjutvapen och –tillbehör skall förvaras i ett låst vapenskåp.

- Medhavad egendom skall med tanke på stöldrisken övervakas.

Vad beträffar pengar och andra betalningsmedel, värdefulla föremål samt optiska och elektroniska apparater skall övervakningen vara fortlöpande.

- Cykel skall med tanke på stöldrisken vara låst med säkerhetslås som godkänts av Finska Försäkringsbolagens Centralförbund. Förteckning över godkända lås finns att fås på försäkringsgivarens servicepunkter.

- Den kod som finns i anslutning till bank-, kredit- eller motsvarande betalningskort får inte förvaras i anslutning till kortet och inte heller användas på ett sådant sätt att koden kommer utomstående till kännedom.

7.5 Skydd av egendom under transport

- Försäkrade föremål skall under transport eller förflyttning vara förpackade i transportförpackning eller annars skyddas samt spännas fast så att de håller för sedvanlig belastning som de

utsätts för vid det aktuella transportsättet.

- Försäkrade föremål får inte transporteras tillsammans med vätskor eller ämnen som kan smutsa ned föremålen.

7.6 Säkerhetsföreskrifter för byggnads- och reparationsarbeten

- Stöldbärliga byggnadsmaterial och -tillbehör som skall användas för byggnad som uppförs eller grundrenoveras samt arbetsredskap som används på arbetsplatsen, skall för att stöld skall kunna undvikas förvaras på sådant sätt, så att man inte kan tränga in i förvaringsutrymmet utan att skada konstruktioner eller lås eller utan att bruka våld.

- Före grävningsarbeten inleds skall det klargöras var kablar och rör som finns på arbetsområdet är placerade.

- I fall man i samband med byggnads- eller reparationsarbeten utför heta arbeten (se punkt 7.2.5 heta arbeten), skall ifrågavarande direktiv för heta arbeten efterföljas.

- Uppvärmningsanordningar som används på byggplatsen skall användas i enlighet med de bruks- och säkerhetsanvisningar som getts av anordningens tillverkare.

7.7 Fastighetsskötsel

- Försäkringstagaren skall regelbundet kontrollera byggnadens kondition, dock minst en gång om året.

- Oljecisterner skall kontrolleras av en kontrollant med tillstånd därtill första gången inom ett år efter att 30 år förflutit sedan cisternen togs i bruk och därefter enligt kontrollantens anvisningar, så tillvida att cisternen inte placerats så att den kräver kontroll tidigare eller oftare.

- Fel och brister som upptäckts vid kontrollen skall åtgärdas utan dröjsmål.

7.8 Maskiner och anordningar

- Maskiner och anordningar skall genomgå service i enlighet med tillverkarens eller importörens anvisningar.

- Elmotorernas ventilationsgaller och kylflänsar skall hållas rena för att förhindra överhettning.

7.9 Säkring av adb-program, operativsystem, data och filer

- Program och operativsystem skall finnas som originalexempel.

- Av data och filer skall säkerhetskopior tas minst en gång i veckan.

- Förstörda eller förlorade program, operativsystem, data och filer skall efter en skada kunna återinstalleras i en reparerad eller ny maskin och bilda en fungerande helhet.

- Original exemplar av program och operativsystem samt säkerhetskopior av data och filer bör förvaras på ett separat placerat ställe.

8 Indexvillkor

8.1 Indexvillkor för försäkringspremie

Försäkringspremie som fastställs på andra grunder än på basen av försäkringsbelopp är bunden till levnadskostnadsindex enligt följande:

Justeringsindex utgörs av det i försäkringsbrevet antecknade indexet för september det kalenderår som infaller före försäkringens begynnelsemånad.

Justeringsindex utgörs av försäkringsperiodens begynnelsemånad.

Försäkringsperiodens indexjusterade försäkringspremie är lika många procent av föregående försäkringsperiods försäkringspremie som indexet vid justeringstidpunkten är av föregående försäkringsperiods justeringsindex.

8.2 Indexvillkor för försäkringsbelopp

I försäkringsbrevet nämnda försäkringsbelopp är bundna till levnadskostnadsindex enligt följande:

Justeringsindex utgörs av indexet för den kalendermånad som ligger fyra månader före den i försäkringsbrevet angiven

begynnelsemånaden för försäkringsperioden.

Justeringsindex utgörs av försäkringsperiodens begynnelsemånad.

Försäkringsperiodens indexjusterade försäkringsbelopp och -premie är lika många procent av föregående försäkringsperiods försäkringsbelopp och -premie som indexet vid justeringstidpunkten är av föregående försäkringsperiods justeringsindex.

Försäkringsbeloppet vid skadetillfället är lika många procent av i försäkringsbrevet antecknat försäkringsbelopp, som indexet för den kalendermånad som ligger fyra månader tidigare än skademånaden är av justeringsindexet vid justeringstidpunkten.

OMFATTANDE AVBROTTSFÖRSÄKRING

(Ingår i försäkringsavtalet, om man särskilt kommit överens därom och anteckning gjorts i försäkringsbrevet)

1 Allmän beskrivning

Syftet med försäkringen är att ersätta förlust av inkomst från gårdsbruk på grund av avbrott i produktionsverksamheten till följd av skada som skall ersättas i enlighet med sakförsäkringen samt produktionsdjurförsäkringen, om en sådan är ansluten till försäkringsavtalet som tilläggsförsäkring.

Den omfattande avbrottsförsäkringen ersätter dock inte avbrottskada som beror på kassering av kropp eller del därav av djur som är försäkrat genom produktionsdjurförsäkringen, om inte veterinär ordinerat nödslakt (se punkt 4.2.3 i villkoren för Produktionsdjurförsäkring).

2 Föremål för försäkringen

2.1 Avbrottsförsäkringsbidrag

Föremål för försäkringen är det avbrottsförsäkringsbidrag som fås från gårdsbruk eller därtill hörande binäring som bedrivs på den försäkrade gården.

Avbrottsförsäkringsbidraget är skillnaden mellan intäkterna som fås från gårdsbruk eller därtill hörande binäring (omsättning) och de rörliga kostnaderna för att förvärva och bibehålla intäkterna.

Rörliga kostnader är de kostnader som är direkt beroende av produktionsmängden på gården.

2.2 Omsättning

Med omsättning avses de intäkter, utan mervärdesskatt och skogsintäkter, som fås från gårdens gårdsbruk under en ettårsperiod. I den omsättning som antecknats i försäkringsbrevet ingår även de stöd som beviljas genom myndighetsbeslut. Binäring som bedrivs på gården i anslutning till gårdsbruket är föremål för försäkringen endast då omsättningen från denna antecknats skilt i försäkringsbrevet.

3 Försäkringsfall som ersätts och begränsningar i anslutning till dem

3.1 Försäkringsfall som ersätts

Försäkringen ersätter sådan avbrottskada i gårdsbruket och till det ansluten binäring, som är en direkt följd av

- försäkringsfall som under försäkringens giltighetstid drabbat egendom som är försäkrad med sakförsäkringen, och som enligt vald skyddsnivå skall ersättas.

- försäkringsfall som under försäkringens giltighetstid drabbat produktionsdjur, som är försäkrat med Produktionsdjurförsäkring som anslutits till försäkringsavtalet eller med separat Fjäderfäförsäkring, och som enligt vald skyddsnivå skall ersättas.

- sakskada (avhängighetsavbrott) som drabbat egendom till sådan leverantör eller köpare som står i direkt affärs- eller

leveransförhållande till försäkringstagaren, och då skadan skall ersättas enligt dessa villkors sakförsäkring.

3.2 Ersättningens omfattning

Ersättningen för förlorat avbrottsförsäkringsbidrag är så stor del av årets avbrottsförsäkringsbidrag, som minskningen i omsättning, för den period som börjar från skadetillfället, utgör av omsättningen för den i försäkringsbrevet antecknade ett år långa försäkringsperioden.

Försäkringen ersätter sådana företagsekonomiskt motiverade forcerings- och övriga extra kostnader som försäkringstagaren betalat för att minimera avbrottskadorna eller höjda rörliga kostnader per enhet om avbrottskadorna under ansvarstiden på grund av dem har minskat med minst motsvarande belopp.

3.3 Ansvarstid

Med ansvarstid avses den 12 månader långa enhetliga tidsperiod, under vilken försäkringsgivaren svarar för avbrottskadorna. Ansvarstiden börjar vid sakförsäkringsfallets begynnelsepunkt.

3.4 Underförsäkring

Ifall den omsättning som antecknats i försäkringsbrevet avsevärt understiger den förväntade omsättningen är det frågan om underförsäkring. *Härvid räknas ersättningen ut utgående från den omsättning som antecknats i försäkringsbrevet.*

Med den förväntade omsättningen avses den omsättning som med beaktande av beskaffenheten och omfattningen av gårdens verksamhet skulle ha gått att uppnå ifall skadan inte skulle ha inträffat.

3.5 Överförsäkring

Då den omsättning som antecknats i försäkringsbrevet avsevärt överstiger den förväntade är det frågan om överförsäkring. *Härvid räknas ersättningen ut utgående från den förväntade omsättningen.*

3.6 Självrisk

Försäkringstagaren står vid avbrottskada för en i försäkringsbrevet antecknad självrisk.

3.7 Mervärdesskatt

Om den försäkrade enligt lagen om mervärdesskatt är berättigad att dra av den skatt som ingår i skadans reparationskostnader eller den skadade egendomens återanskaffningskostnader, utbetalas ersättningen minskad med beloppet för den mervärdesskatt som ingår i kostnaderna.

Ersättning utbetalas med avdrag för mervärdesskatt även då den försäkrade enligt lagen om mervärdesskatt eller lagen om omsättningsskatt har varit berättigad att dra av den skatt som ingått i anskaffningspriset för den förstörda eller förlorade egendomen.

3.8 Övriga bestämmelser

Om skadan och ansvarstiden sträcker sig över försäkringsperiodens slut beräknas skadan för den tidsperiod som överskrider försäkringsperioden på basen av en omsättning som är högst 15 % högre än försäkringsperiodens omsättning.

Då man beräknar en avbrottskada beaktar man inte en sådan ökning av skadan, som beror på det att en del av ansvarstiden har använts till utvecklande, utvidgning eller till annan förändring av det försäkrade gårdsbruket eller binäringen, oberoende av vem som har förutsatt att ändringen skall göras.

Från ersättningen skall det beloppet dras av som under ansvarstiden har inbesparats till följd av att utgift som orsakas av den normala verksamheten inte behövt betalas eller att utgiften minskat till följd av skadan, ersatts av annan försäkring eller på annat sätt inbesparats.

Om idkande av gårdsbruk, binäring eller delar av dem inte fortsätter efter sakskada, utbetalas avbrottsersättning för den tid det skulle ha tagit att starta upp verksamheten på nytt.

Försäkringstagaren är skyldig att överlämna nödvändiga uppgifter ur sin bokföring och beskattning till försäkringsgivaren för utredning av skadebeloppet.

Försäkringsgivarens direktiv för begränsande av avbrottskada skall efterföljas.

BEGRÄNSAD AVBROTTSFÖRSÄKRING

(Ingår i försäkringsavtalet, om man särskilt kommit överens därom och anteckning gjorts i försäkringsbrevet)

1 Allmän beskrivning

Syftet med försäkringen är att i enlighet med dessa villkor ersätta tilläggskostnader som orsakats av att byggnad som används för lantbrukets produktionsverksamhet inte kan användas på grund av att egendom som nämns i punkt 3.1 och som försäkrats med sakförsäkring drabbas av försäkringsfall som enligt vald skyddsnivå skall ersättas.

Försäkringen ersätter också avbrottskada som orsakas av förlust av produktionsdjur som är försäkrade med produktionsdjursförsäkringen i anslutning till försäkringsavtalet, då förlusten sker till följd av försäkringsfall som enligt vald skyddsnivå skall ersättas.

Den begränsade avbrottsförsäkringen ersätter dock inte skada som beror på kassering av kropp eller del därav av djur som är försäkrat med produktionsdjursförsäkringen, om inte veterinär ordinerat nödslakt (se punkt 4.2.3 i villkoren för Produktionsdjursförsäkring).

2 Föremål för försäkringen

Föremål för försäkringen är de byggnader som nämns i försäkringsbrevet och som används för gårdens produktionsverksamhet samt mjölk-, kött- och grisproduktionen.

3 Ersättningsbestämmelser

3.1 Gårdens produktionsbyggnader

Försäkringen ersätter de merkostnader som drabbar försäkringstagaren till följd av att byggnad inte kan användas för produktionsverksamhet p.g.a. försäkringsfall som skall ersättas ur sakförsäkringen.

Merkostnader ersätts högst till 6 % av byggnadens värde (återanskaffningsvärde eller dagsvärde), som ligger till grund för sakförsäkringens ersättning.

Om spannmålstork används för annat ändamål än torkning av egen spannmål ersätts utredd förlust av nettoförtjänst upp till ovanstående maximivärde. Vid beräkning av ersättning för avbrott i användningen av byggnaden tas de verkliga kostnaderna i beaktande, från vilka inbesparade kostnader dras av.

3.2 Djurskador

Försäkringen ersätter förlust eller minskning av produktion till följd av förlust av djur som är försäkrat med produktionsdjursförsäkring på grund av skadefall som skall ersättas enligt följande:

- mjölkproduktion, *högst 30 % av det värde som ligger till grund för utbetalning av ersättning för förlust av djuret (djurets gängse värde eller djurets slaktvärde).*

- köttproduktion, *högst 10 % av det värde som ligger till grund för utbetalning av ersättning för förlust av djuret (djurets slaktvärde).*

- grisproduktion, *högst 15 % av det värde som ligger till grund för utbetalning av ersättning för förlust av djuret (djurets dagsvärde)*

3.3 Mervärdesskatt

Om den försäkrade enligt lagen om mervärdesskatt, är berättigad att dra av den skatt som ingår i skadans reparationskostnader eller den skadade egendomens återanskaffningskostnader, utbetalas ersättningen minskad med beloppet av den mervärdesskatt som ingår i kostnaderna.

Ersättning utbetalas med avdrag för mervärdesskatt även då den försäkrade enligt lagen om mervärdesskatt eller lagen om omsättningsskatt har varit berättigad att dra av den skatt som ingått i anskaffningspriset för den förstörda eller förlorade egendomen.

3.4 Övriga bestämmelser

Försäkringsgivarens direktiv för begränsande av avbrottskada skall efterföljas.

ANSVARSFÖRSÄKRING

(Ingår i försäkringsavtalet, om man särskilt kommit överens därom och anteckning gjorts i försäkringsbrevet)

1 Allmän beskrivning

Försäkringsgivaren förbinder sig att i enlighet med dessa villkor och de allmänna avtalsvillkoren

- ersätta i punkt 4.1 nämnda skador och övriga kostnader som särskilt nämns i villkoren
- sköta om utredningen av skadeersättningens grunder och belopp
- underhandla med den som kräver ersättning, och
- sköta eller ersätta rättegången, ifall ersättningsfrågan tas upp till behandling i domstol.

2 Försäkrade

Försäkrade är försäkringstagaren samt andra med honom/henne i samma hushåll stadigvarande boende personer, om de inte har egna försäkringar.

I försäkring tecknad av oskiftat dödsbo är dock följande personer försäkrade:

- sådana delägare i dödsboet som stadigvarande bor på försäkringsstället för sakförsäkringen och med dem i samma hushåll stadigvarande boende personer, om de inte har egna försäkringar.
- övriga delägare i boet vid skadefall som ansluter till gårdsbruket eller ägande, innehav eller bruk av den försäkrade fastigheten eller löseendomen.

3 Försäkringens giltighetsområde

Försäkringen gäller överallt i Finland och under resor utomlands *för en oavbruten tidsperiod om högst 90 dygn räknat från tidpunkten för resans inledande.*

4 Försäkringsfall som ersätts och begränsningar i anslutning till dem

4.1 Försäkringsfall som ersätts

4.1.1 Försäkringen ersätter person- eller sakskada, som den försäkrade i egenskap av idkare av gårdsbruk och därtill hörande binäring eller som privatperson orsakat annan inom försäkringens giltighetsområde och för vilken försäkrad enligt i Finland gällande rätt står i ersättningsansvar och som konstaterats under försäkringsperioden.

4.1.2 Försäkringen ersätter dessutom

4.1.2.1 skada, som orsakas av försäkrat barn som vid skadetillfället inte kan anses ersättningsskyldigt på basen av sin ålder. Skadan ersätts i samma utsträckning som om skadan orsakats av barn som uppnått lägsta ålder som förutsätts för ersättningskyldighet.

Denna bestämmelse gäller inte skada för vilken någon annan person står i ersättningsansvar, inte heller skada som orsakats

den som hade barnet i sin vård då skadan inträffade.

4.1.2.2 personskada som, oberoende av den försäkrades vållande, orsakats av hund som hålls som sällskapsdjur i försäkringstagarens familj samt skada som hund orsakar vid omedelbar sammanstötning med motorfordon.

4.2 Begränsningar

4.2.1 Skada som orsakas av själv

Försäkringen ersätter inte skada som orsakas

- *den försäkrade själv eller annan försäkrad*
- *person i den försäkrades tjänst eller härmed jämförbar, till den del denne är berättigad att erhålla ersättning enligt lagstadgad olycksfalls- eller trafikförsäkring.*

4.2.2 Egendom i användning

Försäkringen ersätter inte skada på egendom, som den försäkrade vid tidpunkten för den skadevällande handlingen eller försummelsen hade i sin besittning, hade till låns eller annars utnyttjade.

4.2.3 Egendom under behandling eller skötsel

Försäkringen ersätter inte skada på egendom, som den försäkrade, försäkringstagaren eller någon annan för dennes räkning vid tidpunkten för skadeorsakande handling eller försummelse hade

- *åtagit sig att tillverka, montera, reparera eller på annat sätt behandla,*
- *i förvar,*
- *skyldighet att dra försorg om och skydda mot skador med beaktande av karaktären hos försäkringstagarens verksamhet eller den ifrågavarande arbetsprestationens art och omedelbara verkningsområdet*
- *hand om på annat sätt.*

4.2.4 Produktansvar

Försäkringen ersätter inte skada som orsakats av ett fel i produkt som överlåtits till någon annan eller bristfällig säkerhet eller av fel eller brist i informationen som givits om produkten i samband med överlåtandet av den.

4.2.5 Såld eller överlåtbara vara

Försäkringen ersätter inte skada som orsakats

- *överlåtbara vara, då orsaken till skadan är produktens egen egenskap, felaktighet eller brist hos produkten eller anvisningen eller informationen som givits om produkten, eller*
- *såld vara som ännu inte överlåtits.*

4.2.6 Kontraktsansvar

Försäkringen ersätter inte skada till den del ersättningsansvaret grundar sig på avtal, garanti eller annan förbindelse, ifall ersättningsansvar inte skulle existera utan nämnda förbindelse.

4.2.7 Miljöskada

Försäkringen ersätter inte skada som orsakats av

- *förorening av vatten, luft eller jordmån,*
- *buller, vibration, strålning, drag, värme eller lukt eller*
- *annan motsvarande störning.*

Försäkringen ersätter dock plötslig skada som orsakats av slumpmässiga eller enstaka fel eller försummelse, eller till följd av fel eller brist som plötsligt eller oförutsett uppstått på en byggnad, anläggning eller anordning av orsak som medför ersättningsansvar för försäkringstagaren. Dessutom förutsätts att skadan, till följd av orsak som uppfyller ovannämnda förutsättningar, har skett plötsligt, oväntat och snabbt och inte baserar sig på verkan som uppstått långsamt och småningom, upprepad handling eller försummelse eller annars upprepade händelser.

4.2.8 Myndigheters kostnader vid miljöskador

Försäkringen ersätter inte kostnader som påförs myndigheter och som det stadgas om i 6 § 1 mom. 2 punkten lagen om ersättning för miljöskador (737/94), och som orsakats av åtgärd som vidtagits för att avvärja hot om eller följer av störning som avses i 1 § i nämnd lag eller för att återställa förstörd miljö i sitt tidigare skick.

4.2.9 Fukt och översvämning

Försäkringen ersätter inte skada till följd av

- fukt

- översvämning som orsakats av regn- eller smältvatten.

Försäkringen ersätter dock skada, som beror på en tillfällig händelse eller omständighet orsakad av ett slumpmässigt fel eller beror på att fel eller brist plötsligt och oförutsett uppstått på byggnad eller anordning av orsak som medför ersättningsansvar för försäkringstagaren.

4.2.10 Grundvatten

Försäkringen ersätter inte skada som orsakats av förändring i grundvattennivån.

4.2.11 Förvärvs- eller näringsverksamhet som inte ansluter till gårdsbruk

Försäkringen ersätter inte skada som den försäkrade orsakar i samband med annan yrkes-, närings- eller förvärvsverksamhet än idkande av gårdsbruk och därtill hörande binäring.

4.2.12 Ägande och besittning av fastighet

Försäkringen ersätter inte skada som orsakas av ägande, besittning eller underhåll av sådan fastighet som till största del inte används i anslutning till den försäkrades eget boende eller gårdsbruk samt därtill hörande binäring.

4.2.13 Användning av fartyg eller luftfartyg

Försäkringen ersätter inte skada som orsakats av
- att ett registreringspliktigt fartyg eller en registreringspliktig båt används, om användningen inte gäller arbete som försäkringstagaren utför för egen räkning
- att ett luftfartyg används för luftfart, då försäkringstagaren är ersättningskyldig på grund av att han är ägare, innehavare eller användare av luftfartyget eller utför en uppgift i luftfartyget eller är arbetsgivare för personer som utför sådana uppgifter.

4.2.14 Brytnings- och sprängningsarbeten

Försäkringen ersätter inte skada som beror på brytnings- eller sprängningsarbeten som utförts med främmande arbetskraft eller åt någon annan.

4.2.15 Trafikskada

Försäkringen ersätter inte skada som beror på att motorfordon eller motordriven anordning använts i sådan trafik som avses i trafikförsäkringslagen (279/59) eller motsvarande utländsk lag. Om motsvarande utländsk lagstiftning saknas, ersätter försäkringen inte skada till följd av att motorfordon eller motordriven anordning används i trafik, då den försäkrade är ersättningskyldig i egenskap av ägare, innehavare eller förare av ovannämnda anordning.

Försäkringen ersätter dock skada som i Finland uppstår på ett annat motorfordon under lastning, lossning eller annan arbetsprestation som det skadade fordonet medverkat i och som medför ersättningsansvar för försäkringstagaren, till den del det inte är frågan om sådan del av fordon som den som utför arbetet

sköter om (se punkt 4.2.3).

4.2.16 Uppsåt eller grov oaktsamhet

Försäkringen ersätter inte skada som den försäkrade orsakat uppsåtligt. Försäkringen ersätter dock skada som försäkrad person under 12 år uppsåtligt orsakat.

Ersättningen kan nedsättas eller helt förvägras, om den försäkrade orsakat skadan

- genom grov oaktsamhet

- under påverkan av alkohol eller rusmedel, och denna omständighet har inverkat på försäkringsfallet (se även de allmänna avtalsvillkoren, punkt 7)

4.2.17 Känd skaderisk

Försäkringen ersätter inte skada, om felet, felaktigheten eller annan grund för ersättningsansvaret var eller borde ha varit känd för försäkringstagaren då försäkringen trädde i kraft.

4.2.18 Böter

Försäkringen ersätter inte böter eller annan liknande påföljd.

4.2.19 Annan ansvarsförsäkring

Försäkringen ersätter inte skada till den del skadan ersätts ur någon annan ansvarsförsäkring som den försäkrade har tecknat.

5 Utredning av skada

5.1 Försäkringstagarens skyldigheter

Den försäkrade skall sträva efter att ge försäkringsgivaren möjlighet att värdera skadans storlek samt medverka till en uppgörelse i godo.

Försäkringstagaren är skyldig att

- på egen bekostnad delta i utredningen av skadan,
- lägga fram åt försäkringsgivaren alla uppgifter och dokument som han har i sin besittning och som är av betydelse för utredningen av skadan

- skaffa fram och göra alla nödvändiga utredningar och undersökningar som försäkringstagaren till skäliga kostnader har tillgång till.

Om skadan leder till en rättegång skall den försäkrade meddela försäkringsgivaren om detta utan dröjsmål.

5.2 Försäkringsgivarens skyldigheter

Försäkringsgivaren utreder om försäkringstagaren är skadeståndsskyldig för den anmälda skadan som omfattas av försäkringen och underhandlar med den som kräver ersättning.

Om den försäkrade ersätter skadan, träffar en överenskommelse om eller godkänner ett krav, binder detta inte försäkringsgivaren, om inte ersättningsbeloppet och -grunderna uppenbart är riktiga.

Om försäkringsgivaren har meddelat den försäkrade, att han är beredd att inom gränserna för försäkringsbeloppet ingå en överenskommelse med den skadelidande beträffande ersättning för skador som omfattas av denna försäkring, och försäkringstagaren inte samtycker till detta, *är försäkringsgivaren inte skyldig att ersätta ett större skadestånd, att ersätta kostnader som uppstått efter detta eller att göra ytterligare utredningar i ärendet.*

Om den försäkrade inte på förhand underrättat försäkringsgivaren om en rättegång, *har försäkringsgivaren ingen skyldighet att ersätta kostnader eller utgifter som rättegången föranlett.*

6 Ersättningsbestämmelser

Inom ramen för de försäkringsbelopp och självrisker som antecknats i försäkringsbrevet ersätts de kostnader som nämns i punkterna 6.1 – 6.3.

6.1 Skadestånd

Försäkringen ersätter det skadestånd som försäkringstagaren är skyldig att betala. Skadeståndsbeloppet räknas i enlighet med bestämmelserna och rättspraxis för skadestånd.

Om flera personer är skyldiga att solidariskt ersätta samma skada, ersätts endast den del av skadan som motsvarar försäkringstagarens andel av skulden och den fördel han eventuellt fått till följd av den händelse skadan orsakat. Om inga andra grunder finns betalas ersättningen enligt huvudtal.

6.2 Avvärjningskostnader för hotande skaderisk

Då ett försäkringsfall är omedelbart hotande eller har inträffat, är den försäkrade skyldig att ansvara för att skadan avvärjs eller begränsas (se också de allmänna avtalsvillkoren, punkt 6.2). Denna skyldighet gäller endast de åtgärder med vilka en omedelbar risk för en ansvarsskada mot annan kan avvärjas, men inga längre gående efteråtgärder för skador, om man inte skilt kommer överens med försäkringsgivaren om åtgärder. Kostnader för de nödvändiga åtgärderna ersätts av försäkringen.

Om den försäkrade orsakar miljöskada på den egna egendomen såsom egen mark, skall utöver det som ovan nämns följande efterföljas:

Skada som orsakats egen mark, eget vatten eller annan egendom ersätts inte.

Avvärjningskostnader ersätts endast i sådana situationer, att fara hotar någon annans egendom, t.ex. då ämnen som förstör miljön förs från den egna marken till annan plats via grundvattnet eller jordmånen.

Åtgärder som ersätts av försäkringen är endast de nödvändiga åtgärder genom vilka man kunnat avlägsna omedelbart hot mot annans egendom.

När miljöskada inträffat kan man vara tvungen att göra mer omfattande åtgärder än att avvärja omedelbart hot för att slutföra den situation som uppstått. Sådana åtgärder kan t.ex. vara att transportera bort förorenade jordmassor, neutralisera eller förstöra problemavfall som uppstått. *Kostnader som uppstått till följd av detta ersätts inte av ansvarsförsäkringen som avvärjningskostnader ens då det är frågan om åtgärder till följd av myndigheters tvingande bestämmelser.*

6.3 Utrednings- och rättegångskostnader

Försäkringen ersätter skäliga och nödvändiga kostnader som uppstått i samband med utredning av skadan, dock inte sådana utredningskostnader som förorsakas försäkringstagaren och som denne enligt försäkringsvillkoren själv är skyldig att betala eller om vilka någon separat överenskommelse inte har ingåtts med försäkringsgivaren.

Om skadestandsfrågan behandlas i domstol och kravet till sina grunder uppenbart gäller en skada som skall ersättas av försäkringen, betalar försäkringsgivaren rättegångskostnader som orsakats av rättegången.

Om rättegången även gäller andra ärenden, ersätter försäkringen endast den del av kostnaderna som hänför sig till det av försäkringen omfattande ersättningskravet.

6.4 Försäkringsbelopp

6.4.1 Maximiersättning

Det högsta sammanlagda belopp som för en och samma skada kan betalas i ersättning, inklusive utrednings- och rättegångskostnader, är det försäkringsbelopp som antecknats i försäkringsbrevet. Avvärjningskostnader ersätts enligt punkt 6.2 i de allmänna avtalsvillkoren.

6.4.2 Serieskada

Skador till följd av en och samma händelse eller omständighet betraktas som en och samma skada, oberoende av om skadorna konstaterats under en eller flera försäkringsperioder. Om sådana skador konstaterats under olika försäkringsperioder anses de hänföra sig till den försäkringsperiod under vilken den första skadan konstaterats.

6.5 Självrisk

Försäkringstagaren står vid varje skada för en i försäkringsbrevet antecknad självrisk, som avdras från det sammanlagda beloppet av skadeersättning, avvärjningskostnader samt utrednings- och rättegångskostnader uträknade enligt villkoren.

6.6 Instruktioner vid inträffad ansvarsskada

Då miljöskada (se punkt 4.2.7) hotar eller har inträffat skall försäkringstagaren omedelbart meddela om skadan åt försäkringsgivaren för att fastställa vilka av skadans avvärjningsåtgärder som hör till ansvarsförsäkringens ersättningsområde (se punkt 6.2).

RÄTTSSKYDDSFÖRSÄKRING

(ingår i försäkringsavtalet, om man särskilt kommit överens därom och anteckning gjorts i försäkringsbrevet)

1 Allmän beskrivning

Syftet med försäkringen är att ersätta den försäkrades nödvändiga och skäliga advokat- och rättegångskostnader som orsakats av anlitande av juristhjälp i tviste-, brott- och ansökningsmål i försäkringsfall som avses i punkt 4.

Försäkringen gäller den försäkrade i ärenden som ansluter sig till privatlivet samt som idkare av gårdsbruk och därtill hörande binäring.

2 Försäkrade

Försäkrade är försäkringstagaren och andra med honom/henne i samma hushåll stadigvarande boende personer om de inte har egna försäkringar.

Försäkrade är även i samband med de arbeten som försäkringstagaren låtit göra i egenskap av privatperson eller som idkare av gårdsbruk eller därtill hörande binäring

- tjänstefolk i anslutning hemmets skötsel
- arbetstagare som använts i samband med idkande av gårdsbruk eller därtill hörande binäring
- sådana oavlönade eller tillfälliga arbetstagare, för vilka försäkringstagaren enligt gällande lag är ersättningskyldig, då det gäller skador som vållas av dessa.

I försäkring tecknad av ett oskiftat dödsbo är dock följande personer försäkrade:

- sådana delägare i dödsboet som stadigvarande bor på gården och med dem i samma hushåll stadigvarande boende personer, om de inte har egna försäkringar.
- övriga delägare i boet i ärenden som ansluter till gårdsbruket samt till ägande eller innehav av den fastighet som används för verksamheten.

3 Domstolar och försäkringens giltighetsområde

Den försäkrade kan använda sig av försäkringen i ärenden som kan anhängiggöras:

- i Finland vid tingsrätter och bostadsdomstolar samt i deras besvärinstanser
- i övriga Norden i domstolar som motsvarar ovannämnda eller
- i ärenden som kan handläggas genom skiljemannaförfarande.

Försäkringen ersätter således inte kostnader i ärenden som endast kan behandlas av administrativa myndigheter eller i specialdomstolar, t.ex. länsstyrelsen, förvaltningsdomstolen,

4 Försäkringsfall som ersätts

4.1 Definition på försäkringsfall

Försäkringsfall som ersätts från försäkringen är

i tviste- och ansökningsmål

- uppkomst av tvist. En tvist har uppkommit då krav till grunderna eller beloppet gjorts stridigt

i brottmål

- den försäkrades privaträttsliga krav, som bestrids till grunderna eller beloppet

- då åtal väcks och fortsatt åtal mot den försäkrade på målsägandens initiativ, då den allmänna åklagaren beslutat att inte väcka åtal eller lagt ner åtalet. Åtal har väckts då målsägandes stämningsansökan anlänt till tingsrättens kansli. Det är fråga om fortsatt åtal då målsäganden skriftligen anmält till domstolen att han driver åtal efter det att den allmänna åklagaren lagt ner åtalet.

Försäkringen ersätter försäkringsfall som inträffat under försäkringens giltighetstid. Om försäkringen emellertid vid tidpunkten för uppkomsten av försäkringsfallet varit i kraft i mindre än två år, bör också de omständigheter på vilka tvisten, kravet eller åtalet grundar sig ha inträtt under försäkringens giltighetstid. Till försäkringens giltighetstid räknas därmed den tid, under vilken försäkringen för den försäkrades del oavbrutet varit i kraft hos en eller flera försäkringsgivare.

4.2 Ett försäkringsfall

Det är fråga om ett och samma försäkringsfall, då

- två eller flera med denna försäkring försäkrade står på samma sida i tviste-, brott- eller ansökningsmål; eller

- den försäkrade har flera tviste-, brott- och ansökningsmål, vilka grundar sig på samma händelse, omständighet, rättshandling eller rättskränkning.

5 Begränsningar i anslutning till försäkringsfall

Försäkringen ersätter inte kostnader som orsakats den försäkrade i ärenden,

1) där bestridande av krav inte kan visas

2) som ansluter sig till den försäkrades eller med honom/henne i samma hushåll boende annan försäkrades nuvarande eller tidigare arbete, yrkesutövning, tjänst, befattning, närings- eller förvärvsverksamhet, delägarskap i kommersiellt företag eller medlemskap i dylikt företags administrativa organ eller till annan verksamhet som huvud- eller bisyssla för förvärvande av inkomst, ifall det inte är frågan om idkande av gårdsbruk eller därtill hörande binäring

3) som ansluter sig till placeringsverksamhet eller enstaka placering, vars värde då tvisten uppstår eller placeringen görs har överstigit 100.000 euro

4) som gäller borgen, pant eller annan förpliktelse för gäld eller förpliktelse som ingåtts för en annans närings- eller förvärvsverksamhet

5) som gäller lån som beviljats för en annans närings- eller förvärvsverksamhet

6) som gäller fastighet, bostadsaktie eller hyreslägenhet som den försäkrade äger eller förvaltar om den inte är i sådant bruk som ansluter sig till den försäkrades stadigvarande boende eller fritidsboende eller till idkande av gårdsbruk eller därtill hörande binäring

7) som är av ringa betydelse för den försäkrade

8) där de med denna försäkring försäkrade är motparter

9) som gäller tillgodohavande eller fordran som överlåtits till den försäkrade, såvida inte två år förflutit sedan överlåtelsen då tvisten uppstår

10) om det är frågan om åtal som allmän åklagare driver mot den försäkrade eller när ett sådant åtal är anhängigt och målsäganden framfört privaträttsligt anspråk mot den försäkrade som är åtalad

11) som gäller mot den försäkrade framfört privaträttsligt anspråk, som grundar sig på sådan handling, för vilken den försäkrade har dömts till straff eller inte åtalats eller inte dömts till straff på basen av specialbestämmelser

12) som gäller av den försäkrade framfört ersättningsanspråk, som grundar sig på sådan handling, för vilken han dömts till straff eller inte åtalats eller inte dömts till straff på basen av specialbestämmelser

13) som gäller äktenskapsskillnad, förmögenhetstvister eller andra krav som ansluter sig till äktenskapsskillnad eller avslutande av samliv eller samliv i äktenskapsliknande former

14) som gäller försörjnings- eller underhållsplikt eller umgängesrätt som berör barn, när frågorna behandlas eller beslutas första gången eller då behandlingen ansluter sig till avslutande av samlevnad

15) där det är fråga om att utse intressebevakare, gode män, boskiftare eller boutredningsmän

16) där de kostnader som orsakats den försäkrade ersätts från ansvarsförsäkring eller från rättskyddsförsäkring i samband med bil- eller båt-försäkring

17) som gäller konkurs

18) som gäller utsökning, i utsökningslagen angiven exekutiv tvist eller exekution i anslutning till utsökning

19) där det är fråga om förfarande enligt lagarna om företagssanering eller skuldsanering för privatpersoner eller frivillig skuldsanering för gårdbruksidkare enligt landsbygdsnäringslagen

20) där det är fråga om huruvida kostnader som orsakats av försäkringsfall som anmälts av den försäkrade antingen helt eller delvis bör ersättas från denna rättskyddsförsäkring

21) som behandlas som grupptalan

6 Åtgärder vid inträffat försäkringsfall

6.1 Om den försäkrade önskar använda sig av försäkringen bör därom på förhand skriftligen anmälas till försäkringsgivaren. Försäkringsgivaren skall i detta fall tillställa den försäkrade ett skriftligt ersättningsbeslut.

6.2 Den försäkrade skall som sitt ombud anlita advokat eller annan jurist. Om den försäkrade som sitt ombud anlitar någon annan än en person som avlagt juris kandidatexamen eller motsvarande utländsk examen eller om den försäkrade inte överhuvudtaget anlitar något ombud utbetalas ingen ersättning från försäkringen.

6.3 Den försäkrade skall vid rättegången och under förhandlingar om förlikning av motparten till fullt belopp kräva ersättning för sina advokat- och rättegångskostnader. Om den försäkrade utan motiverad orsak inte kräver ersättning för sina kostnader av motparten kan ersättningen från försäkringen enligt lagen om försäkringsavtal nedsättas eller helt förvägras.

6.4 Den försäkrade har inte rätt att med bindande verkan för försäkringsgivaren medge beloppet av kostnaderna för ärendets

skötsel.

Ersättning som den försäkrade eventuellt betalat till sitt ombud som ersättning för ombudets arvoden och kostnader har inte bindande verkan för försäkringsgivaren vid bedömning av huruvida rättegångskostnaderna är skäliga.

7 Ersättningsbestämmelser

7.1 Försäkringsbelopp

Det i försäkringsbrevet antecknade försäkringsbeloppet utgör vid varje försäkringsfall högsta gräns för försäkringsgivarens ersättningskyldighet.

7.2 Självrisk

De kostnader som ersätts minskas med det i försäkringsbrevet antecknade självrisabeloppet.

7.3 Kostnader som ersätts

Nödvändiga och skäliga advokat- och rättegångskostnader som orsakats av försäkrade av försäkringsfallet ersätts av försäkringen enligt följande:

7.3.1 Ansökan om ersättning från rättsskyddsförsäkringen

Arvoden och kostnader för den försäkrades ombud, om ersättning för försäkringsfallet beviljas.

7.3.2 I tviste- och ansökningsmål

Den försäkrades kostnader för anlitande av ombud och för vittnesmål, om det är fråga om tvist som handlagts eller som omedelbart kunde ha gjorts till föremål för handläggning vid de i punkt 3 nämnda domstolarna.

Om förutsättningen för att tvist kan hänskjutas till prövning av domstol är rättshandling eller beslut fattat av något organ eller vid någon förrättning, ersätts kostnaderna från och med det att nämnda förutsättning är uppfylld.

Ombuds arvoden och kostnader, om ovan i denna punkt avsedd tvist i stället för vid domstol har handlagts av konsumentklagonämnd, försäkringsnämnd eller annat motsvarande organ.

7.3.3 Ärende som är föremål för skiljemannaförfarande

Den försäkrades rättegångskostnader för anlitande av ombud och för vittnesmål i tvist som avses i punkt 7.3.2. *Skiljemans arvoden och kostnader ersätts dock inte.*

7.3.4 I brottmål

7.3.4.1 Som målsägande

Den försäkrades rättegångskostnader för anlitande av ombud och för vittnesmål till den del det vid rättegången varit fråga om den försäkrades privaträttsliga krav till följd av brott.

7.3.4.2 Som svarande

Den försäkrades rättegångskostnader för anlitande av ombud och för vittnesmål, om det är fråga om åtal som målsäganden väckt mot den försäkrade i det fall att den allmänna åklagaren låtit bli att väcka åtal eller lagt ner åtalet.

7.3.5 Sökande av ändring i högsta domstolen

Om sökande av ändring i högsta domstolen förutsätter besvärstillstånd ersätter försäkringen kostnaderna för sökande av ändring endast i det fall att tillstånd beviljats.

Kostnader till följd av användning av extraordinära medel för sökande av ändring ersätts endast om högsta domstolen har godkänt klagan, återbrytande av dom eller återställt försutten fatalitetid.

7.3.6 Gemensamt intresse

Om det i ärende i väsentlig grad är fråga om annat än den försäkrades eget intresse eller den försäkrade i försäkringsfall har att bevaka ett gemensamt intresse med sådana som inte är försäkrade med denna försäkring, ersätter försäkringen endast den del av kostnaderna som kan anses utgöra den försäkrades andel.

7.4 Ersättningens belopp och beräkning av den

De advokat- och rättegångskostnader som ersätts från försäkringen bestäms enligt rättegångsbalken och lagen om rättegång i brottmål på basen av rättsnormerna gällande rättegångskostnaderna. Om domstol, på grund av parternas medgivande, inte i sitt utslag har uttalat sig om advokat- eller rättegångskostnader, eller om ärendet har avgjorts genom förlikning, bestäms de kostnader som ersätts också med beaktande av i motsvarande ärenden vanligen utdömda eller erlagda kostnader.

För anlitande av ombud ersätts skäligt arvode för ombudets arbete och nödvändiga kostnader. Vid bestämmandet av arvodets och kostnadernas skälighet beaktas värdet av den förmån som gjorts stridig, ärendets svårighet och omfattning samt det utförda arbetets mängd och kvalitet.

Om den försäkrade enligt lagen om mervärdesskatt är berättigad att dra av den skatt som ingår i advokatarvudet eller rättegångskostnaderna utbetalas ersättningen minskad med den mervärdesskatt som ingår i kostnaderna.

7.5 Kostnader som försäkringen inte ersätter

Försäkringen ersätter inte:

- *motpartens rättegångskostnader som den försäkrade genom dom eller avtal ålagts att betala.* Motpartens rättegångskostnader som den försäkrade dömts att betala ersätts dock på samma villkor som den försäkrades egna rättegångskostnader ifall,
- den försäkrade vid rättegången biståtts av konsumentombudsman eller dennes underordnade och ärendet varit av vikt med tanke på tillämpningen av lag och konsumenternas allmänna intresse eller
- den försäkrades motpart till huvuddelen låtit bli att efterfölja det beslut som konsumentklagonämnden, försäkringsnämnden eller annat motsvarande organ fattat, och som till tvistens väsentliga delar varit till fördel för den försäkrade.

- *rättegångskostnader som betalats ur statens medel, och som betalats på basen av lagarna om fri rättegång eller rättegång i brottmål eller andra bestämmelser, ej heller givande av rättshjälp, som enligt lagen om allmän rättshjälpsverksamhet skett på kommunens försorg och bekostnad*

- *kostnader som orsakats av verkställande av dom eller utslag*
- *den försäkrades tidsspillan, eget arbete, förlorad inkomst eller förtjänst, rese- eller uppehållskostnader, inte heller den tilläggskostnad som uppstår vid byte av ombud eller genom den försäkrades eget förfarande som höjer kostnaderna eller orsakar onödiga kostnader*

- *kostnader som orsakas av införskaffande av juridiskt sakkunnigutlåtande*

- *kostnader som orsakas av brottsanmälan och förundersökning i brottmål*

- *kostnader för sådana omständigheter eller bevis som domstolen inte beaktar på grund av att de framförts för sent*

- *kostnader som den försäkrade eller hans ombud orsakat genom att utebli från domstolen, genom att inte iakttä domstolens förordnanden eller genom att lägga fram en invändning, som de har vetat eller borde vetat vara obefogad, eller kostnader som de i övrigt uppsåtligt eller av oaktamhet orsakat genom att förlänga rättegången*

- *kostnader för rättegång, som den försäkrade eller hans ombud inlett utan att motparten givit anledning därtill, eller i övrigt uppsåtligt eller av oaktamhet föranlett en onödig rättegång.*

- *skiljemännens arvoden och kostnader.*

7.6 Övriga bestämmelser i anslutning till ersättning

7.6.1 Försäkringsgivaren betalar ersättning för den försäkrades advokat- och rättegångskostnader efter det att domstols utslag vunnit laga kraft eller förlikning nåtts.

7.6.2 Som minskning av försäkringsgivarens ersättningskyldighet bör räknas den kostnadsersättning, som den försäkrades motpart har ådömts eller förbundit sig att betala till den försäkrade, såvida denna ersättning kunnat inkasseras av den betalningsskyldige.

7.6.3 Om motparten har ådömts eller förbundit sig att till den försäkrade betala kostnadsersättning, som vid utbetalning av ersättning från försäkringen är obetald, är den försäkrade skyldig att överföra sin rätt till kostnadsersättning på försäkringsgivaren upp till det ersättningsbelopp som försäkringsgivaren erlagt.

7.6.4 Om den försäkrade själv varit tvungen att betala en del av sina kostnader på grund av att kostnaderna överstiger det i punkt 7.1 nämnda högsta ersättningsbeloppet, är den försäkrade skyldig att till försäkringsgivaren överföra den del av motpartens kostnadsersättning som överskrider den del som den försäkrade själv betalat.

SMÅBÅTSFÖRSÄKRING

(Ingår i försäkringsavtalet om man särskilt kommit överens därom och anteckning gjorts i försäkringsbrevet)

1 Allmän beskrivning

Med småbåtsförsäkringen kan man försäkra roddbåtar och motorbåtar utrustade med utombordsmotor med en effekt på högst 20 hk (14,8 kWh).

I försäkringsbrevet finns uppgifter om den båt och motor som är föremål för försäkringen, försäkringsbelopp som försäkringstagaren valt för dessa samt självrisk. Syftet med försäkringen är att ersätta direkt sakskada till följd av försäkringsfall enligt punkt 4 i dessa villkor samt övriga kostnader som nämns i villkoren.

2 Föremål för försäkringen

Föremål för försäkringen är i försäkringsbrevet nämnd båt som är i privat bruk. Med båt avses en helhet, som utöver skrovet kan inkludera utombordsmotor och till båten hörande färdutrustning, som behövs för att röra sig på farvattnen.

Båtens delar grupperas enligt följande

1. Båtens skrov och färdutrustning:

- själva skrovet och på detta fastmonterad inredning
- roder- och styrutrustning
- färbelysning
- åror och paddlar
- flytvästar

2. Båtens motor:

- själva motorn och propellern i anslutning till den samt reservpropellern
- bränsletank
- motorns manöverutrustning och mätare.

Andra föremål än vad som nämns i grupperna 1 och 2 är föremål för försäkringen endast om man särskilt kommit överens därom och anteckning gjorts i försäkringsbrevet.

3 Försäkringens giltighetsområde

Försäkringen gäller i Finland.

4 Försäkringsfall som ersätts och begränsningar i anslutning till dem

Försäkringen ersätter skada som orsakats föremålet för försäkringen, till följd av:

- grundstötning eller bottenkänning,
- sammanstötning vid körning på vatten eller då båten transporteras med transportmedel,
- storm. Med storm avses väderförhållanden, då vindens medelhastighet, enligt mätningar som gjorts vid den meteorologiska station som ligger närmast den plats där skadan skett, överstigit 15 meter i sekunden och då tidpunkten för olyckan går att fastställas exakt.
- eldsvåda,
- explosion. *Försäkringen ersätter dock inte skada som orsakats av explosion som inträffat i motorn eller avgasröret.*
- stöld. *Försäkringen ersätter dock inte skada, som beror på stöld av motor eller båt, om den inte var låst eller i tryggt förvar i förvaringsutrymme som varit stängt på betryggande sätt.*
- skadegörelse
- blixtnedslag.

5 Ersättningsbestämmelser

5.1 Betydelsen av vissa termer som används i ersättningsbestämmelserna

Återanskaffningsvärde

Med egendomens återanskaffningsvärde avses anskaffningskostnader för ny likadan eller närmast motsvarande egendom.

Dagsvärde

Med egendomens dagsvärde avses det penningbelopp som erhålls då på återanskaffningsvärdet görs avdrag för vad egendomen förlorat i värde på grund av ålder och bruk, nedsatt användbarhet eller annan liknande orsak.

Restvärde

Med egendomens restvärde avses egendomens värde omedelbart efter försäkringsfallet värderad enligt samma grunder som omedelbart före försäkringsfallet.

Försäkringsbelopp

Med försäkringsbelopp avses det penningbelopp som antecknats i försäkringsbrevet för en bestämd egendomspost eller enskilt föremål.

5.2 Beräkning av ersättning för skada

5.2.1 Försäkringsvärde

Grunden för värdering av beloppet för egendomen, skadan och ersättningen utgörs av egendomens försäkringsvärde.

Egendomens försäkringsvärde utgörs av dess återanskaffningsvärde, om man inte kommit överens om annat och anteckning därom gjorts i försäkringsbrevet. Egendomens försäkringsvärde utgörs dock av dagsvärdet, då egendomens värde understiger 50 % av återanskaffningsvärdet.

Beträffande skador som nämns i punkt 5.2.4 utgörs egendomens försäkringsvärde av återanskaffningsvärdet minskat med de avdrag för ålder som definierats i nämnda villkorspunkt.

Då försäkringsfall inträffar fastställs egendomens försäkringsvärde och skadebeloppet räknas ut enligt den prisnivå som rådde vid skadetillfället.

5.2.2 Skadebelopp enligt återanskaffningsvärde

Skadebelopp enligt återanskaffningsvärdet erhålls då eventuellt restvärde dras av från egendomens återanskaffningsvärde. Om den skadade egendomen kan repareras utgörs skadebeloppet av reparationskostnaderna, dock högst av egendomens återanskaffningsvärde.

5.2.3 Skadebelopp enligt dagsvärde

Om egendomens dagsvärde vid skadetillfället är lägre än hälften av dess återanskaffningsvärde, utgörs skadebeloppet av

egendomens dagsvärde minskat med eventuellt restvärde.

Om den skadade egendomen kan repareras utgörs skadebeloppet av reparationskostnaderna, dock högst av egendomens dagsvärde.

5.2.4 Värdering av skadebelopp vid skador på båtmotor

Vid skadefall som drabbar båtens motor anses skadebeloppet vid skadetidpunkten utgöras av motorns återanskaffningskostnader, *varifrån på basen av bruksålder görs ett årligt avdrag på 6 % för varje utmynnat helt kalenderår som följer efter det år motorn tagits i bruk.*

Om motorn kan repareras utgörs skadebeloppet av reparationskostnaderna, dock högst av egendomens dagsvärde som erhålls då man på motorns återanskaffningsvärde gör ovan nämnda avdrag.

5.2.5 Förlust av affektionsvärde

Vid värdering av den skadade egendomens skadebelopp beaktas inte affektionsvärden.

5.3 Ersättningens omfattning

5.3.1 Direkt sakskada

Försäkringen ersätter direkt sakskada som drabbar försäkrat föremål till följd av försäkringsfall.

5.3.2 Övre gräns för försäkringsgivarens ersättningskyldighet

Övre gräns för försäkringsgivarens ersättningskyldighet är det försäkringsbelopp som för egendomen antecknats i försäkringsbrevet.

5.3.3 Underförsäkring

Egendom eller intresse är underförsäkrat, om i försäkringsbrevet antecknat försäkringsbelopp i betydande grad är mindre än den försäkrade egendomens eller det försäkrade intressets riktiga värde.

Försäkringsgivaren ersätter vid försäkringsfall som drabbat underförsäkrad egendom eller underförsäkrat intresse bara en så stor del av skadan som förhållandet mellan försäkringsbeloppet och egendomens eller intressets värde utvisar. Om försäkringsbeloppet dock i väsentlig grad baserar sig på värdering given av försäkringsgivaren eller dennes företrädare, utgår ersättning upp till skadebeloppet, dock högst i enlighet med försäkringsbeloppet.

5.3.4 Överförsäkring

Egendom eller intresse är överförsäkrat, om i försäkringsbrevet antecknat försäkringsbelopp i betydande grad är större än den försäkrade egendomens eller det försäkrade intressets riktiga värde.

Försäkringsgivaren ersätter inte mera än det belopp som krävs för att täcka skadan vid försäkringsfall som drabbat överförsäkrad egendom eller överförsäkrat intresse. Om försäkringsbeloppet dock i väsentlig grad baserar sig på värdering given av försäkringsgivaren eller dennes företrädare, utgår ersättning för överförsäkringen i enlighet med försäkringsbeloppet, förutom i sådana fall där felaktiga eller bristfälliga uppgifter som medvetet givits av försäkringstagaren har påverkat värderingen.

5.3.5 Självrisk

Försäkringstagaren står vid varje försäkringsfall för en i försäkringsbrevet antecknad självrisk av skadebeloppet.

5.4 Utbetalning av ersättning

5.4.1 Former för utbetalning av ersättning

Försäkringsgivaren har rätt att utbetala ersättningen i form av pengar eller att återanskaffa eller reparera försvunnen eller skadad egendom.

5.4.2 Utbetalning av ersättning enligt återanskaffningsvärde

Ersättning enligt återanskaffningsvärdet utbetalas i två rater. Först utbetalas ersättning enligt dagsvärdet. Tilläggsersättningen, som utgörs av skillnaden mellan ersättningen enligt återanskaffningsvärdet och ersättningen enligt dagsvärdet, utbetalas om den skadade egendomen inom två år efter försäkringsfallet antingen repareras eller att det istället skaffats motsvarande ny egendom som är avsedd för samma ändamål.

Tilläggsersättningen utbetalas då försäkringsgivaren har erhållit utredning över ovan nämnda återanskaffningsåtgärder.

5.5 Åtgärder då försäkringsfall inträffat (se även de allmänna avtalsvillkoren, punkt 11.1)

5.5.1 Anmälan om skada till försäkringsgivaren

Skada skall utan dröjsmål anmälas till försäkringsgivaren och skriftlig skadeanmälan inlämnas.

Försäkringsgivaren skall beredas möjlighet att värdera skadan.

5.5.2 Tillvägagångssätt beträffande skadad och oskadad egendom

Skadad och oskadad egendom som finns kvar förblir i försäkringstagarens ägo. Försäkringsgivaren har dock rätt att lösa in skadad egendom eller del därav värderad enligt samma grunder som före försäkringsfallet.

Med inlösen avses överlåtande av skadad egendom till försäkringsgivaren så att försäkringsgivaren för den skadade egendomen betalar ett ersättningsbelopp i enlighet med värdet omedelbart före skadan. Försäkringsgivaren skall meddela den försäkrade om inlösen av egendomen antingen i samband med ersättningsbeslutet som ges i ärendet eller skilt skriftligen.

5.5.3 Förlorad egendom fås tillbaka

Kommer förlorad egendom till rätta sedan ersättning utbetalats, är försäkringstagaren skyldig att omedelbart överlåta den eller återbetala motsvarande del av ersättningen till försäkringsgivaren.

5.6 Reducering av försäkringsbelopp

Till följd av en skada reduceras försäkringsbeloppet med en summa motsvarande erlagd ersättning. För att kunna återopla reducering av försäkringsbeloppet måste försäkringsgivaren meddela försäkringstagaren om reduceringen i samband med ersättningsbeslutet.

6 Säkerhetsföreskrifter

6.1 Betydelsen av säkerhetsföreskrifterna

Syftet med säkerhetsföreskrifterna är att avvärja hotande faror och minska uppkomsten av skador.

Om den försäkrade har försummat att efterfölja säkerhetsföreskrifterna medvetet eller genom oaktsamhet, som inte kan anses vara ringa, kan ersättningen nedsättas eller förvägras (se även de allmänna avtalsvillkoren, punkt 6.1).

6.2 Brandsäkerhet

- I båtens motor skall man använda den bränsleblandning och smörjolja som tillverkaren rekommenderat.
- Bränsle får förvaras i båten endast i kärl som är tillverkade för detta ändamål. Lösa bränslekärl får inte ifyllas i båten.

6.3 Fastmontering av utombordsmotor i båt

Utombordsmotorer med effekten 15 hk (11,1 kW) och större

skall monteras i båtens akterspegel med genomgående bultar. Motorer med lägre effekt skall fästas omsorgsfullt i akterspegeln med de fästen som finns i anslutning till motorn.

6.4 Trygg förvaring av båt

- Då man förvarar båten på land skall båten placeras så, att höjt vattenstånd eller isens rörelser inte kan skada den.
- Då båten förvaras vid brygga skall man regelbundet tömma båten på vatten och förtöja den på rätt sätt genom att beakta vattenståndets höjd och sedvanlig variation i väderleksförhållandena.

HUND- OCH KATTFÖRSÄKRING

(Ingår i försäkringsavtalet, om man särskilt kommit överens därom och anteckning gjorts i försäkringsbrevet)

1 Allmän beskrivning

Med Hund- och kattförsäkringen kan man försäkra katter och hundar.

I försäkringsbrevet har antecknats uppgifter om det försäkrade djuret, det överenskomna försäkringsbeloppet och självriskan.

Syftet med försäkringen är att i enlighet med dessa villkor ersätta följande gällande det djur som nämns i försäkringsbrevet:

- skada som orsakats av dödsfall i den omfattning som nämns i punkt 5 samt
- veterinärkostnader som orsakats av vård vid olycksfall eller sjukdom i den omfattning som nämns i punkt 6.

2 Föremål för försäkringen

Föremål för försäkringen är i försäkringsbrevet nämnd hund eller katt.

3 Försäkringens giltighet

3.1 Försäkringen träder i kraft vid den tidpunkt man kommit överens om och som nämns i försäkringsbrevet.

3.2 Vid försäkringsfall som har att göra med det försäkrade djurets sjukdom träder försäkringen dock i kraft först *14 dagar efter* den begynnelse-dag som antecknats i försäkringsbrevet för försäkringen.

3.3 Försäkringen upphör vid utgången av den försäkringsperiod, under vilken hunden eller katten uppnår 10 års ålder.

3.4 Försäkringen gäller i Finland. Försäkringen gäller dessutom beträffande dödsfallskyddet tillfälligt i övriga Europa *oavbrutet under högst 90 dygn*.

4 Försäkringsbelopp

4.1 Försäkringsbeloppet är det penningbelopp som antecknats för djuret i försäkringsbrevet.

4.2 Försäkringsbeloppet kan högst vara djurets gängse värde, som bestäms på basen av djurets inköpspris eller avels-, tävlings- eller andra meriter.

5 Dödsfallsskydd

5.1 Försäkringsfall som ersätts och begränsningar i anslutning till dem

5.1.1 Försäkringsfall som ersätts

- Försäkringen ersätter skada, då det försäkrade djuret
- dör till följd av sjukdom eller skada,
 - insjuknar så svårt att det enligt veterinärmedicinsk expertis är nödvändigt att avliva det
 - på grund av olyckshändelse skadas så svårt att det enligt veterinärmedicinsk expertis är nödvändigt att avliva det som direkt följd av olyckshändelsen
 - försvinner eller blir stulet och djuret inte har återfåtts inom 2

månader.

Avlivning betraktas som nödvändig då den utförs på ordination eller rekommendation av veterinär, och då djuret är i ett sådant skick att det är uppenbar grymhet mot djuret i fråga att hålla det vid liv.

5.1.2 Begränsningar i anslutning till försäkringsfall

Försäkringen ersätter inte skada, som orsakats av

- *medfött fel eller lynneseffekt,*
- *odräktighet eller förlust av avelsduglighet,*
- *tillväxtstörningar eller exteriörfel,*
- *försummelse av bestämmelserna i lagen om smittosamma djursjukdomar,*
- *krig, uppror, revolution, strejk eller annan därmed jämförbar orsak eller atomskada.*

Dessutom tillämpas de begränsningar som anges nedan i dessa villkor i punkt 7 (Gemensamma bestämmelser).

5.2 Ersättningsbestämmelser

5.2.1 För skada till följd av djurets död, nödvändig avlivning, försvinnande eller stöld ersätts djurets gängse värde. Högsta gräns för försäkringsgivarens ersättningsskyldighet utgör dock djurets försäkringsbelopp.

5.2.2 Med djurets gängse värde avses det penningbelopp som man kunde ha fått för djuret om det hade sålts omedelbart före försäkringsfallet.

5.2.3 Om det försäkrade djuret försvinner eller blir stulet, skall försäkringstagaren utan dröjsmål anmäla försvinnandet till försäkringsgivaren. Ifall man misstänker stöld skall en anmälan till polisen också göras.

Om djuret inte återfunnits inom två månader efter försvinnandet skall försäkringstagaren framlägga ersättningsanspråk med ingående redogörelse för händelseförloppet och bifoga intyg över utredningen.

5.2.4 Om ägaren får tillbaka försvunnet eller stulet djur, måste han utan dröjsmål returnera den utbetalda ersättningen till försäkringsgivaren.

5.2.5 Försäkringen ersätter dessutom veterinärens arvode för utlåtande i anslutning till försäkringsfall som ersätts samt kostnader för att lösa ut kopia av brottsanmälan.

5.2.6 *Skada ersätts bara till den del som den inte ersätts ur någon annan försäkring eller enligt lagen om djursjukdomar eller av andra orsaker ur allmänna medel.*

5.3 Reducering av försäkringsbelopp

Till följd av skada reduceras försäkringsbeloppet med en summa motsvarande erlagd ersättning.

För att kunna återberopa reduktion av försäkringsbeloppet måste försäkringsgivaren meddela försäkringstagaren om reduktionen i samband med ersättningsbeslutet.

6 Veterinärkostnadsskydd

6.1 Försäkringsfall som ersätts och begränsningar i anslutning till dem

6.1.1 Försäkringsfall som ersätts

Försäkringen ersätter veterinärkostnader för vård av sjukdom eller inträffat olycksfall som börjat under försäkringens giltighetstid.

6.1.2 Begränsningar i anslutning till försäkringsfall

Försäkringen ersätter inte veterinärkostnader som orsakats av *- förebyggande vård såsom vaccinationer, medicinering mot*

parasiter eller borttagning av tandsten
- vitaminbehandling eller specialdiät
- undersökning för konstaterande av ärftligt fel
- vård av medfött fel, lynnesfel, odräktighet eller förlust av avelsduglighet
- vård av tillväxtstörningar och exteriörfel
- kastration eller sterilisering
- försummelse av bestämmelserna i lagen om smittosamma sjukdomar
- avlivning av djur på grund av andra orsaker än sjukdom eller olycksfall
- kejsarsnitt för franska och engelska bulldoggar, bostonterrier samt chihuahua.

Dessutom tillämpas de begränsningar som anges nedan i dessa villkor i punkt 7 (Gemensamma bestämmelse).

6.2 Kostnader som ersätts

På basen av veterinärkostnadsskyddet ersätts i anslutning till sjukdom eller olycksfall

- skäliga veterinärarvoden samt mediciner och förbands- och vårdmaterial som veterinären använt eller ordinerat för vård av denna sjukdom eller skada
- röntgen- och laboratoriekostnader samt klinikarvoden som orsakats av undersökning av sjukdomen eller skadan.

6.3 Veterinärkostnadsskyddet ersätter inte

- *kostnader för transport av djuret*
- kostnader för anskaffning eller användning av andra än i punkt 6.2 avsedda mediciner eller därmed jämförbara förbandsmaterial och vårdmaterial.

6.4 Ersättningsbestämmelser

6.4.1 Högsta gräns för ersättningskyldigheten under försäkringsperioden

Högsta gräns för försäkringsgivarens ersättningskyldighet för under en försäkringsperiod betalda veterinärkostnader är *50 % av det försäkringsbelopp som antecknats för dödsfallsskyddet i försäkringsbrevet.*

6.4.2 Vårdperiod som ersätts

Kostnader för vård av samma sjukdom eller skada ersätts *för en period av högst ett år.*

6.4.3 Självrisk

Försäkringstagaren står vid varje försäkringsfall för en i försäkringsbrevet antecknad självrisk av veterinärkostnaderna.

6.5 Övriga bestämmelser i anslutning till skada och ersättning

6.5.1 Veterinärkostnaderna ersätts bara till den del de inte ersätts ur annan försäkring eller på basen av lagen om djursjukdomar eller av andra orsaker ur allmänna medel.

6.5.2 Till skadeanmälan bör bifogas kvitto över erlagt veterinärarvode, där det tydligt framgår vilket djur som fått vård och för vilken sjukdom eller vilket olycksfall arvodet betalats.

7 Gemensamma bestämmelser

(Gäller både dödsfallsskyddet och veterinärkostnadsskyddet)

Försäkringsgivaren är fri från ersättningsansvar för skador och sjukdomar

- *som förelåg då försäkringen inträdde (dolda skador) oberoende av när en sådan skada eller sjukdom upptäcks*
- *som förelåg då försäkringsbeloppet höjdes, vad höjningen beträffar,*
- *som orsakas i samband med vård av ovannämnda skador eller sjukdomar.*

Försäkringsfall anses ha inträtt då skada eller sjukdom på basen av veterinärmedicinsk erfarenhet uppskattas ha inträtt oberoende när skadan eller sjukdomen första gången upptäckts.

Om försäkringsbeloppet för djuret höjs eller sänks under sjukdomstiden baserar sig beräkningen av ersättning på det försäkringsbelopp som gällde då djuret insjuknade.

Vid värderingen beaktas inte sådana skönhetsfel som endast påverkar djurets försäljningsvärde men inte dess användbarhet som avelsdjur eller för annat ändamål.

8 Säkerhetsföreskrifter

8.1 Betydelsen av säkerhetsföreskrifterna

Syftet med säkerhetsföreskrifterna är att avvärja hotande faror och begränsa uppkomsten av skador.

Om den försäkrade har försummat att efterfölja säkerhetsföreskrifterna medvetet eller genom oaktsamhet, som ej kan anses vara ringa, kan ersättningen nedsättas eller förvägras (se även de allmänna avtalsvillkoren, punkt 6.1).

8.2 Veterinärens vårdanvisningar skall följas

Då djuret skadas, insjuknar eller utan att uppvisa egentliga sjukdomssymptom blir slött eller magrar är försäkringstagaren skyldig att omedelbart underrätta veterinär därom och följa veterinärens anvisningar. Likaså skall försäkringsgivarens anvisningar följas.

SKÖRDETRÖSKFÖRSÄKRING

(ingår i försäkringsavtalet om man särskilt kommit överens därom och anteckning gjorts i försäkringsbrevet)

1 Allmän beskrivning

Med skördetröskförsäkringen kan man försäkra skördetröska.

Försäkringstagaren har valt omfattningen av försäkringsskyddet. Det finns tre skydds nivåer att välja mellan; omfattande skydds nivå, grundskydds nivå och reducerad skydds nivå.

Märket på den skördetröska som är föremål för försäkringen, den skydds nivå som försäkringstagaren valt samt den självrisk som tillämpas vid försäkringsfall har antecknats i försäkringsbrevet.

Syftet med försäkringen är att i enlighet med punkt 4 i dessa villkor och vald skydds nivå ersätta direkt sakskada som orsakats av försäkringsfall samt övriga kostnader som särskilt nämns i villkoren.

2 Föremål för försäkringen

Föremål för försäkringen är den skördetröska som nämns i försäkringsbrevet inklusive standardutrustning som ingår i riktpriiset samt breddnings- och dubbelhjul.

3 Försäkringens giltighetsområde

Försäkringen gäller i Finland.

4 Försäkringsfall som ersätts och begränsningar i anslutning till dem

4.1 Skydds nivåer

Försäkringstagaren kan välja önskad skydds nivå bland följande tre alternativ. Vald skydds nivå antecknas i försäkringsbrevet.

Oberoende av vilken skydds nivå försäkringstagaren valt tillämpas de begränsningar som nämns senare i punkt 4.5.

4.2 Omfattande skyddsnivå

4.2.1 Bräckage

Försäkringen ersätter sakskada som omedelbart drabbar skördetröska till följd av

- sten eller annat främmande föremål som hamnat i tröskverket, då *högst 10 år förflutit sedan skördetröskan togs i bruk*
- att den transporteras med andra transportmedel
- stjälpning eller vältning ner i dike eller vattendrag
- sammanstötning med motorfordon eller tåg
- sammanstötning med fast hinder
- sammanstötning med träd som fällts av storm eller annat föremål som stormen lösgjort.

4.2.2 Stöld eller skadegörelse

Försäkringen ersätter skada som till följd av stöld eller uppsåtlig skadegörelse drabbar skördetröska som förvaras:

- i låst förråd
- i förråd under uppsikt
- i samband med jordbruksarbete tillfälligt i anslutning till själva arbetsutförande på annan plats än i förrådet.

4.2.3 Brand, blixtnedslag och skador till följd av elektriska fenomen

Försäkringen ersätter sakskada som orsakats av

- eld som kommit lös
- blixtnedslag
- kortslutning i generator, startmotor eller elledningar

4.2.4 Explosion

Försäkringen ersätter sakskada som drabbar skördetröska till följd av explosion.

Försäkringen ersätter dock inte skada som orsakats
- förbränningsmotor till följd av explosion som inträffat i den
- däck då det exploderat.

4.3 Grundskyddsnivå

4.3.1 Bräckage

Försäkringen ersätter sakskada som omedelbart drabbar skördetröska till följd av

- att den transporteras med andra transportmedel
- stjälpning eller vältning ner i dike eller vattendrag
- sammanstötning med motorfordon eller tåg
- sammanstötning med träd som fällts av storm eller annat föremål som stormen lösgjort.

4.3.2 Stöld eller skadegörelse

Försäkringen ersätter skada som till följd av stöld eller uppsåtlig skadegörelse drabbar skördetröska som förvaras:

- i låst förråd
- i förråd under uppsikt
- i samband med jordbruksarbete tillfälligt i anslutning till själva arbetsutförandet på annan plats än i förrådet.

4.3.3 Brand, blixtnedslag och skador till följd av elektriska fenomen

Försäkringen ersätter sakskada som orsakats av

- eld som kommit lös
- blixtnedslag
- kortslutning i generator, startmotor eller elledningar

4.3.4 Explosion

Försäkringen ersätter sakskada som drabbar skördetröska till följd av explosion.

Försäkringen ersätter dock inte skada som orsakats
- förbränningsmotor till följd av explosion som inträffat i den
- däck då det exploderat.

4.4 Reducerad skyddsnivå

4.4.1 Brand, blixtnedslag och skador till följd av elektriska fenomen

Försäkringen ersätter sakskada som orsakats av

- eld som kommit lös
- blixtnedslag
- kortslutning i generator, startmotor eller elledningar

4.4.2 Explosion

Försäkringen ersätter sakskada som drabbar skördetröska till följd av explosion.

Försäkringen ersätter dock inte skada som orsakats
- förbränningsmotor till följd av explosion som inträffat i den
- däck då det exploderat.

4.5 Begränsningar i anslutning till försäkringsfall (gäller alla skyddsnivåer)

4.5.1 Begränsning gällande skador som orsakats av krig och atomskada

Försäkringen ersätter inte skada som orsakats av krig, uppror, revolution, strejk eller annan liknande orsak eller av atomskada.

4.5.2 Inverkan av ersättning från annan ersättningskälla

Försäkringen ersätter inte de skador som ersätts på basen av någon lag, garanti, förbindelse eller annan försäkring.

Skada som skall ersättas enligt dessa försäkringsvillkor ersätts trots denna begränsning, om försäkringstagaren bevisar att den ersättningskyldige inte förmår uppfylla sina förpliktelser.

5 Ersättningsbestämmelser

5.1 Ersättningens omfattning

5.1.1 Direkt sakskada

Försäkringen ersätter direkt sakskada som drabbar det försäkrade objektet till följd av försäkringsfall.

5.1.2 Transportkostnader till verkstad

Försäkringen ersätter dessutom skäliga kostnader för transport till närmaste verkstad av skördetröska som skadats i samband med försäkringsfall som skall ersättas, om skördetröska inte kan köras dit för egen maskin.

5.1.3 Tilläggskostnader då skördetröska inte kan användas

Försäkringen ersätter tilläggskostnader som orsakats av att den försäkrade skördetröska inte kan användas då skördetröska skadats till följd av försäkringsfall som skall ersättas i enlighet med den skyddsnivå som valts enligt punkt 4.1.

5.1.4 Ersättning av inkomstbortfall

Försäkringen ersätter dessutom inkomstbortfall som beror på att den försäkrade skördetröska inte kan användas då skördetröska skadats till följd av försäkringsfall som skall ersättas i enlighet med den skyddsnivå som valts enligt punkt 4.1.

5.2 Beräkning av ersättning för skada

5.2.1 Skördetröskans gängse värde utgör grunden för beräkning av skadebelopp

Med gängse värde avses skördetröskans kontantförsäljningspris omedelbart före försäkringsfallet. Då gängse värde fastställs skall man beakta skördetröskans ålder, antalet brukstimmar, användningssätt och allmänt skick samt andra omständigheter som påverkar kontantpriset.

5.2.2 Om skördetröskan förstörts eller skadats så svårt att den inte kan repareras till skälig kostnad, utgörs skadebeloppet av skillnaden mellan skördetröskans gängse värde omedelbart före och efter försäkringsfallet.

5.2.3 Om skördetröskan kan repareras utgörs skadebeloppet av reparationskostnaderna eller det penningbelopp som motsvarar dessa, dock högst skördetröskans gängse värde.

För reparation av skadad skördetröska skall man använda till skick och ålder motsvarande användbara delar, om dessa går att få och anskaffning av dessa inte orsakar fördröjning i reparationsarbetet.

5.2.4 Om slitna delar förnyats i samband med reparation av skördetröskan p.g.a. att delarna skadats eller om sådana förbättringsarbeten utförts, som lett till att skördetröskans skick till dessa delar kan anses ha förbättrats väsentligt, beaktas detta vid beräkning av ersättningen och denna minskas i motsvarande grad.

5.3 Tilläggskostnader

Då försäkrad skördetröska inte kan användas till följd av skada som skall ersättas, ersätts sådana skäliga extra kostnader som uppstår då man tröskar med främmande utrustning. *Ersättning utbetalas högst för en skördesäsong.*

5.4 Inkomstbortfall

Om försäkrad skördetröska som använts i förtjänstsyfte inte kan användas på grund av skada som skall ersättas, ersätts utredt förlust av nettoinkomst. *Ersättning utbetalas högst för en skördesäsong.*

5.5 Beräkning av ersättning

Ersättningsbeloppet utgörs av skadebeloppet minskat med den självrisk som nämns i punkt 5.6.

5.6 Självrisk

Försäkringstagaren står vid varje försäkringsfall för en i försäkringsbrevet antecknad självrisk av skadebeloppet.

5.7 Mervärdesskatt

Om den försäkrade enligt lagen om mervärdesskatt är berättigad att dra av den skatt som ingår i skadans reparationskostnader eller den skadade egendomens återanskaffningskostnader, utbetalas ersättningen minskad med beloppet av den mervärdesskatt som ingår i kostnaderna.

Ersättning utbetalas med avdrag för mervärdesskatt även då den försäkrade enligt lagen om mervärdesskatt eller lagen om omsättningskatt har varit berättigad att dra av den skatt som ingått i anskaffningspriset för den förstörda eller förlorade egendomen.

5.8 Former för utbetalning av ersättning

5.8.1 Försäkringsgivaren uppfyller sin ersättningskyldighet antingen genom att ersätta reparationskostnaderna, erlagga ersättningen i pengar, lösa in skördetröskan till gängse värde eller skaffa en annan motsvarande skördetröska eller del därav.

5.8.2 Om skadebeloppet värderas till minst två tredjedelar av gängse värdet, har försäkringsgivaren rätt att till gängse värde lösa in föremålet för försäkringen.

Med inlösning avses överlåtande av den skadade skördetröskan till försäkringsgivaren så att försäkringsgivaren betalar för den skadade skördetröskan ett ersättningsbelopp som motsvarar dess gängse värde omedelbart före skadan.

5.8.3 *Försäkringsgivaren är inte skyldig att ersätta sådana skadade delar med nya, som kan fås i funktionsdugligt skick genom reparation.*

5.9 Åtgärder då försäkringsfall inträffat
(se även de allmänna avtalsvillkoren, punkt 11.1).

5.9.1 Skadan skall utan dröjsmål anmälas till försäkringsgivaren och skriftlig skadeanmälan inlämnas.

5.9.2 Försäkringsgivaren skall beredas möjlighet att granska den skadade skördetröskan innan man börjar reparera den.

5.9.3 Försäkringsgivaren har rätt att bestämma verkstad där reparationen av skadorna utförs.

5.9.4 Skadevärdering eller annan teknisk utredning som verkställt av försäkringsgivaren är inget bevis på att skadan skall ersättas av försäkringsgivaren.

5.9.5 Om stulen skördetröska fås tillbaka efter det att ersättning utbetalats skall försäkringstagaren utan dröjsmål överlåta denna till försäkringsgivaren eller återbetala ersättningen.

6 Säkerhetsföreskrifter

6.1 Betydelsen av säkerhetsföreskrifterna

Syftet med säkerhetsföreskrifterna är att avvärja hotande faror och minska uppkomsten av skador.

Om den försäkrade har försummat att efterfölja säkerhetsföreskrifterna medvetet eller genom oaktsamhet, som inte kan anses vara ringa, kan ersättningen nedsättas eller förvägras (se även de allmänna avtalsvillkoren, punkt 6.1).

6.2 Det utrymme där skördetröskan förvaras får inte användas för något ändamål som är till fara för brandsäkerheten och man får inte heller göra upp öppen eld eller röka där. Beträffande det utrymme där skördetröskan förvaras skall man efterfölja de direktiv och bestämmelser som utfärdats av brandmyndigheten på försäkringstagarens boningsort.

6.3 För belysning av skördetröskans maskineri, bränsletank eller annan del får man endast använda elbelysning.

6.4 Då man reparerar skördetröskan genom att svetsa, skall man avlägsna antändliga konstruktioner på ett tillräckligt stort område samt ordna med tillräcklig bevakning och utrustning för förstahandsläckning på reparationsstället samt efterbevakning under en timme efter avslutat reparationsarbete.

6.5 Under den tid som skördetröskan används skall den utrustas med en köldtålig handbrandsläckare av effektklass 34 A 183 B-C (A-BIII-E), vars påfyllningsmängd är minst 6 kg. Släckarens skick skall granskas inför tröskningssäsongen.

6.6 För att förebygga stöldskador och skadegörelse skall tändnyckeln avlägsnas ur tändningslåset och dörrarna till förarhytten låsas, detta skall alltid göras då skördetröskan i anslutning till arbetsprestation står på åkern utan kontinuerlig uppsikt eller då skördetröskan förvaras i olåst förrådsbyggnad.

6.7 Man får inte framföra skördetröskan när man är sjuk eller trött eller under påverkan av alkohol eller annat rusmedel.

6.8 Skördetröskans styranordningar, bromsar och andra kontrollanordningar skall regelbundet genomgå kontroll och service och fel som konstaterats skall omedelbart åtgärdas.

6.9 När skördetröska framförs i mörker på allmän väg, skall tröskans lyktor vara i skick och användas.

LANTBRUKSTRAKTORFÖRSÄKRING

(ingår i försäkringsavtalet om man särskilt kommit överens därom och anteckning gjorts i försäkringsbrevet)

1 Allmän beskrivning

Med Lantbrukstraktorförsäkring kan man försäkra traktor som används i lantbruk.

Försäkringstagaren har valt försäkringsskyddets omfattning. Det

finns tre skyddsnivåer att välja mellan; omfattande skyddsnivå, begränsad skyddsnivå och reducerad skyddsnivå. Den omfattande skyddsnivån kan väljas för traktorer som är under fem år gamla och begränsad skyddsnivå för traktorer under tio år. Vad beträffar reducerad skyddsnivå finns ingen regel som baserar sig på ålder.

Märke och modell på den traktor som är föremål för försäkringen, den skyddsnivå som försäkringstagaren valt samt den självrisk som skall tillämpas vid försäkringsfall har antecknats i försäkringsbrevet.

Syftet med försäkringen är att i enlighet med punkt 4 i dessa villkor och den skyddsnivå som valts ersätta direkt sakskada till följd av försäkringsfall, samt övriga kostnader som särskilt nämns i villkoren.

2 Föremål för försäkringen

Föremål för försäkringen är den traktor som nämns i försäkringsbrevet inklusive standardutrustning som ingår i riktpriiset samt i denna fastmonterade tilläggsanordningar.

3 Försäkringens giltighetsområde

Försäkringen gäller i Finland.

4 Försäkringsfall som ersätts och begränsningar i anslutning till dem

4.1 Skyddsnivåer

Försäkringstagaren kan välja önskad skyddsnivå bland följande tre alternativ. Skyddsnivån finns antecknad i försäkringsbrevet.

Oberoende av vilken skyddsnivå försäkringstagaren valt tillämpas de begränsningar som nämns senare i punkt 4.2.

4.1.1 Omfattande skyddsnivå

Försäkringen ersätter skada som omedelbart drabbar den försäkrade traktorn till följd av:

- att traktorns motor eller kraftöverföringsanordningar plötsligt och oförutsett gått sönder.
- att traktorn kör av vägen eller välter, att väg rasat, sammanstötning, uppsåtlig skadegörelse eller av annan utifrån verkande plötslig orsak.
- eld som kommit lös eller kortslutning i det försäkrade föremålets elektriska anordningar. *Ersättning utbetalas dock inte för skada på generator, elmotor, ackumulator eller annan elektrisk anordning till följd av kortslutning i dessa anordningar.*
- till följd av förlust av eller skada på traktor eller dess standardutrustning eller fastmonterad tilläggsutrustning, då orsaken är stöld som drabbar traktorn, dess standardutrustning eller fasta tilläggsutrustning, olovligt tillgrepp som avses i strafflagens 28 kapitel 6-8 § eller försök till dessa.

4.1.2 Begränsad skyddsnivå

Försäkringen ersätter skada som omedelbart drabbar den försäkrade traktorn till följd av:

- att traktorn kör av vägen eller välter, att väg rasat, sammanstötning, uppsåtlig skadegörelse eller av annan utifrån verkande plötslig orsak.
- eld som kommit lös eller kortslutning i det försäkrade föremålets elektriska anordningar. *Ersättning utbetalas dock inte för skada på generator, elmotor, ackumulator eller annan elektrisk anordning till följd av kortslutning i dessa anordningar.*
- till följd av förlust av eller skada på traktor eller dess standardutrustning eller fastmonterad tilläggsutrustning, då orsaken är stöld som drabbar traktorn, dess standardutrustning eller fasta tilläggsutrustning, olovligt tillgrepp som avses i strafflagens 28 kapitel 6-8 § eller försök till dessa.

4.1.3 Reducerad skyddsnivå

Försäkringen ersätter skada som omedelbart drabbar den försäkrade traktorn till följd av:

- eld som kommit lös eller kortslutning i det försäkrade

föremålets elektriska anordningar. *Ersättning utbetalas dock inte för skada på generator, elmotor, ackumulator eller annan elektrisk anordning till följd av kortslutning i dessa anordningar.*

- till följd av förlust av eller skada på traktor eller dess standardutrustning eller fastmonterad tilläggsutrustning, då orsaken är stöld som drabbar traktorn, dess standardutrustning eller fasta tilläggsutrustning, olovligt tillgrepp som avses i strafflagens 28 kapitel 6-8 § eller försök till dessa.

4.2 Begränsningar i anslutning till försäkringsfall (gäller alla skyddsnivåer)

Försäkringen ersätter inte skada som orsakats

- *traktorns del eller anordning själv till följd av slitage, korrosion, rost, köld eller regn*
- *av vatten, om traktorn körs på väg eller område som täcks av vatten*
- *av att traktorn sjunkit genom isen på annat område än på vinterväg som öppnats för allmänt bruk och som uppfyller vägmyndigheters säkerhetsbestämmelser*
- *av last, ifall skadan inte är en direkt följd av skada som skall ersättas i enlighet med den skyddsnivå som valts i punkt 4.1.*
- *av överbelastning på traktor eller dess del*
- *däck av att det gått sönder*
- *av bruk av olämpligt bränsle*
- *av brist på smörjolja eller kylarvätska*
- *av krig, uppror, revolution, strejk eller annan liknande orsak eller av atomskada.*

Försäkringen ersätter inte servicekostnader.

Försäkringen ersätter inte skador som ersätts på basen av någon lag, garanti, förbindelse eller annan försäkring.

Skada som skall ersättas enligt dessa försäkringsvillkor, ersätts dock trots denna begränsning, om försäkringstagaren bevisar att den ersättningskyldige inte förmår uppfylla sina förpliktelser.

4.3 Begränsningar i försäkringsskyddets omfattning på grund av traktorns ålder

4.3.1 Den omfattande skyddsnivån ändras utan särskilt avtal till begränsad skyddsnivå i början av den försäkringsperiod som först infaller efter att fem år förflutit sedan traktorn togs i bruk.

4.3.2 Den begränsade skyddsnivån ändras utan särskilt avtal till reducerad skyddsnivå i början av den försäkringsperiod som först infaller efter att tio år förflutit sedan traktorn togs i bruk.

5 Ersättningsbestämmelser

5.1 Ersättnings omfattning

5.1.1 Direkt sakskada

Försäkringen ersätter direkt sakskada som drabbar försäkrat föremålet till följd av försäkringsfall.

5.1.2 Transportkostnader till verkstad

Försäkringen ersätter dessutom skäliga kostnader för transport till närmaste verkstad av traktor som skadats i samband med försäkringsfall som skall ersättas, om traktorn inte kan köras dit för egen maskin.

5.1.3 Tilläggskostnader då traktorn inte kan användas

Försäkringen ersätter skäliga tilläggskostnader som orsakats av att den försäkrade traktorn inte kan användas till följd av skada i enlighet med vald skyddsnivå.

Extra kostnader ersätts dock för högst två månader framåt från skadetidpunkten.

Åtgärder som orsakar kostnader skall man på förhand komma överens om med försäkringsgivaren.

5.2 Beräkning av ersättning för skada

5.2.1 Traktorns gängse värde utgör grunden för beräkning av skadebelopp

Med gängse värde avses traktorns kontantförsäljningspris omedelbart före försäkringsfallet. Då gängse värdet fastställs skall man beakta traktorns ålder, antalet brukstimmar, brukssätt och allmänt skick samt andra omständigheter som påverkar kontantpriset.

5.2.2 Om traktorn förstörts eller skadats så svårt att den inte kan repareras till skälig kostnad, utgörs skadebeloppet av skillnaden mellan traktorns gängse värde omedelbart före och efter försäkringsfallet.

5.2.3 Om traktorn kan repareras utgörs skadebeloppet av reparationskostnaderna eller det penningbelopp som motsvarar dessa, dock högst traktorns gängse värde.

För reparation av skadad traktor skall man använda till skick och ålder motsvarande användbara delar, om dessa går att få och anskaffning av dessa inte orsakar fördröjning i reparationsarbetet.

5.2.4 Om slitna delar förnyats i samband med reparation av traktorn p.g.a. att delarna skadats eller om sådana förbättringsarbeten utförts, som lett till att traktorns skick till dessa delar kan anses ha förbättrats väsentligt, beaktas detta vid beräkning av ersättningen och denna minskas i motsvarande grad.

5.3 Beräkning av ersättning

Ersättningsbeloppet utgörs av skadebeloppet minskat med den självrisk som nämns i punkt 5.4.

5.4 Självrisk

Försäkringstagaren står vid varje försäkringsfall för en i försäkringsbrevet antecknad självrisk av skadebeloppet.

5.5 Mervärdesskatt

Om den försäkrade enligt lagen om mervärdesskatt är berättigad att dra av den skatt som ingår i skadans reparationskostnader eller den skadade egendomens återanskaffningskostnader, utbetalas ersättningen minskad med beloppet av den mervärdesskatt som ingår i kostnaderna.

Ersättning utbetalas med avdrag för mervärdesskatt även då den försäkrade enligt lagen om mervärdesskatt eller lagen om omsättningsskatt har varit berättigad att dra av den skatt som ingått i anskaffningspriset för den förstörda eller förlorade egendomen.

5.6 Former för utbetalning av ersättning

5.6.1 Försäkringsgivaren uppfyller sin ersättningsskyldighet antingen genom att ersätta reparationskostnaderna, erlagga ersättningen i pengar, lösa in traktorn till gängse värde eller skaffa en annan motsvarande traktor eller del därav.

5.6.2 Om skadebeloppet värderas till minst två tredjedelar av gängse värdet, har försäkringsgivaren rätt att till gängse värde lösa in föremålet för försäkringen.

Med inlösning avses överlåtande av den skadade traktorn till försäkringsgivaren så att försäkringsgivaren betalar för den skadade traktorn ett ersättningsbelopp som motsvarar gängse värdet för denna omedelbart före skadan.

5.6.3 *Försäkringsgivaren är inte skyldig att ersätta sådana skadade delar med nya som man kan få i funktionsdugligt skick genom reparation.*

5.7 Åtgärder då försäkringsfall inträffat

(se även de allmänna avtalsvillkoren, punkt 11.1.)

5.7.1 Skadan skall utan dröjsmål anmälas till försäkringsgivaren och skriftlig skadeanmälan inlämnas.

5.7.2 Försäkringsgivaren skall beredas tillfälle att granska den skadade traktorn innan man börjar reparera den.

5.7.3 Försäkringsgivaren har rätt att bestämma verkstad där reparationen av skadorna utförs.

5.7.4 Skadevärdering eller annan teknisk utredning som verkställts av försäkringsgivaren är inga bevis på att skadan skall ersättas av försäkringsgivaren.

5.7.5 Om stulen traktor eller dess standardutrustning eller fastmonterade tilläggsutrustning fås tillbaka efter det att ersättning utbetalats skall försäkringstagaren utan dröjsmål överlåta denna till försäkringsgivaren eller returnera ersättningen.

6 Säkerhetsföreskrifter

6.1 Betydelsen av säkerhetsföreskrifterna

Syftet med säkerhetsföreskrifterna är att avvärja hotande faror och minska uppkomsten av skador

Om den försäkrade har försummat att efterfölja säkerhetsföreskrifterna medvetet eller genom oaktsamhet, som inte kan anses vara ringa, kan ersättningen nedsättas eller förvägras (se även de allmänna avtalsvillkoren, punkt 6.1).

6.2 Traktorföraren bör ha behörigt körkort som utfärdats av myndighet eller på åldern grundad rätt att framföra traktorn då bruk av traktorn inte förutsätter körkort (se vägtrafiklagen 64 §).

6.3 Man får inte framföra traktorn om man är sjuk eller trött eller under påverkan av alkohol eller annat rusmedel (se vägtrafiklagen 63 §).

6.4 Vid användning och service av traktorn skall traktortillverkarens och importörens direktiv efterföljas.

6.5 För att förhindra stöldskada skall tändnycklarna till traktorn avlägsnas från traktorn när den inte är i användning. Dörrarna till traktorns förarhytt skall hållas låsta då traktorn i samband med arbetsprestation lämnar utan ständig uppsikt eller förvaras i oläst byggnad.

6.6 Det utrymme där traktorn förvaras får inte användas för något ändamål som är till fara för brandsäkerheten och man får inte heller göra upp öppen eld eller röka där. Beträffande det utrymme där traktorn förvaras skall man efterfölja de direktiv och bestämmelser som utfärdats av brandmyndigheten på försäkringstagarens boningsort.

6.7 För belysning av traktorns maskineri, bränsletank eller annan del får man endast använda el-belysning.

6.8 Då man reparerar traktorn eller dess fasta tilläggsanordningar genom att svetsa, skall man avlägsna antändliga konstruktioner på ett tillräckligt stort område samt ordna med tillräcklig bevakning och utrustning för förstahandsläckning på reparationsstället samt efterbevakning under en timme efter avslutat reparationsarbete.

6.9 För uppvärmning av motor, anordning för kraftöverföring eller andra delar får man utöver fordonets standardutrustning endast använda sådan värmeanordning, som dess tillverkare eller importör uppgivit som lämplig för fordonsbruk. Anordningen skall vara utrustad med CE-märke samt finsk, svensk eller norsk testinrättnings kontrollmärke (FI-, S- eller N-märke).

Värmeanordningen skall vara installerad i enlighet med tillverkarens eller importörens anvisningar.

SKOGSFÖRSÄKRING

(Ingår i försäkringsavtalet, om man särskilt kommit överens därom och anteckning gjorts i försäkringsbrevet)

1 Allmän beskrivning

Med skogsförsäkringen kan man försäkra lägenhetens skogsegendom.

Försäkringstagaren väljer försäkringsskyddets omfattning samt den självrisk som tillämpas vid försäkringsfall skilt för varje försäkrad lägenhet. Det finns tre skyddsnivåer att välja mellan; omfattande skyddsnivå, grundskyddsnivå och reducerad skyddsnivå.

I försäkringsbrevet finns antecknat uppgifter om de försäkrade lägenheterna, de arealer som ligger till grund för försäkringspremien, det överenskomna försäkringsskyddets omfattning och självrisken.

Syftet med försäkringen är att i enlighet med dessa villkor ersätta direkt sakskada som orsakats av försäkringsfall enligt punkt 3 och övriga kostnader som särskilt nämns i villkoren.

2 Föremål för försäkringen

Föremål för försäkringen är trädbestånd och plantbestånd på den skogsbruksmark som hör till i försäkringsbrevet nämnd lägenhet.

Med skogsbruksmark avses skogsmark, tvinmark och till denna helhet hörande impediment.

Föremål för försäkringen är även sådan trävara som ägs av försäkringstagaren och som avverkats på i försäkringsbrevet nämnd lägenhet och som befinner sig på avverkningsstället och upplagrad i skogen eller vid väg.

3 Försäkringsfall som ersätts och begränsningar i anslutning till dem

3.1 Skyddsnivåer

Försäkringstagaren kan välja önskad skyddsnivå bland följande tre alternativ. Skyddsnivå kan väljas skilt för varje lägenhet som skall försäkras och det antecknas i försäkringsbrevet.

De begränsningar som nämns senare i punkt 3.5. tillämpas oberoende av vilken skyddsnivå försäkringstagaren valt.

3.2 Omfattande skyddsnivå

3.2.1 Brand-, storm- och snöskada

Försäkringen ersätter skada som orsakats av eld som kommit lös och åtgärder för släckning av den samt skada som storm eller snö orsakat

- trädbestånd (största delen över 7 meter) och trävara, då mängden skadat trädbestånd eller trävara vid varje försäkringsfall är minst 15 kubikmeter fast mått
- plantbestånd (största delen under 7 meter), då beskogning genom kultur är nödvändig för undvikande av underproduktion till följd av skadan och det enhetliga område som skall beskogas är minst en halv hektar.

3.2.2 Insekt- och översvämningsskada på trädbestånd

Försäkringen ersätter skada som insekter och översvämningar orsakat trädbestånd (största delen över 7 meter) på skadeplatser, där trädbeståndet skadats på ett enhetligt område av minst en halv hektar så att det är nödvändigt att beskoga hela området som en direkt följd av skadan.

3.2.3 Skador på plantbestånd genom djur, svampsjukdomar och översvämning

Försäkringen ersätter skada som insekter, gnagare, harar, fåglar, svampsjukdomar och översvämning orsakat plantbestånd (största delen under 7 meter), då beskogning genom kultur till följd av skadan är nödvändig för undvikande av underproduktion och det enhetliga området som skall beskogas är minst en halv hektar.

3.2.4 Stöld av trävara

Försäkringen ersätter skada som orsakas av att trävara som förvarats på avverkningsområdet eller invid en skogsväg stulits, ifall den stulna trävaran uppgår till minst 15 kubikmeter fast mått.

3.3 Grundskyddsnivå

3.3.1 Brand-, storm- och snöskada

Försäkringen ersätter skada som orsakats av eld som kommit lös och åtgärder för släckning av den samt skada som storm och snö orsakat

- trädbestånd (största delen över 7 meter) och trävara, då mängden skadat trädbestånd eller trävara vid varje försäkringsfall är minst 15 kubikmeter fast mått
- plantbestånd (största delen under 7 meter), då beskogningen genom kultur är nödvändig för undvikande av underproduktion till följd av skadan och det enhetliga området som skall beskogas är minst en halv hektar.

3.4 Reducerad skyddsnivå

3.4.1 Brandskada

Försäkringen ersätter skada som orsakats av eld som kommit lös och åtgärd för släckning av den

- på trädbestånd (största delen över 7 meter) och trävara, då mängden skadat trädbestånd eller trävara vid varje försäkringsfall är minst 15 kubikmeter fast mått
- på plantbestånd (största delen under 7 meter), då beskogning genom kultur är nödvändig för undvikande av underproduktion till följd av skadan och det enhetliga område som skall beskogas är minst en halv hektar.

3.5 Begränsningar i anslutning till försäkringsfall (Gäller alla skyddsnivåerna)

Försäkringen ersätter inte

- skada, om försäkringsfallet har fått sitt början innan försäkringen trätt i kraft
- skada till den del den ersätts ur allmänna medel, inte heller till den del den ersätts ur skogs- eller skogsbrandförsäkring för all framtid
- beskningskostnader till följd av skada på trädbestånd
- kostnader för efterröjning
- skada som orsakats av förorening av luft, vatten eller jordmån
- skada som orsakats av krig, uppror, revolution, strejk eller annan därmed jämförbar orsak eller av atomskada.

4 Ersättningsbestämmelser

4.1 Ersättnings omfattning

4.1.1 Vid försäkringsfall ersätter försäkringen skada på trädbestånd och trävara till följd av

- ändring i trävaruslag
- att de blivit obrukbara eller
- att de förstörts.

Dessutom ersätter försäkringen skada som beror på försäkringsfallet

- i form av höjda avverknings- och utdrivningskostnader
- i form av för tidig avverkning (förväntningsvärdeskada).

4.1.2 Försäkringen ersätter skada som beror på att plantbestånd förstörts till följd av försäkringsfall (kostnadsvärdeskada).

4.1.3 Försäkringen ersätter nödvändiga och skäliga kostnader för efterbevakning från och med att chefen för räddningsarbetet lämnat efterbevakningen på skogsägarens ansvar.

4.1.4 Försäkringen ersätter skäliga kostnader, som beror på försäkringstagarens egna åtgärder för att förhindra och begränsa skogsbrand.

4.2 Beräkning och utbetalning av ersättning

4.2.1 Värdering av skadebeloppet grundar sig på:

- trädbeståndets avverkningsvärde
 - trädbeståndets förväntningsvärde
 - trävarans pris
 - plantbeståndets kostnadsvärde
- omedelbart före och efter försäkringsfallet.

Med trädbeståndets avverkningsvärde avses det rotpris som fås för trädbestånd vid försäljning som gängse trävaruslag.

Med trädbeståndets förväntningsvärde avses trädbeståndets nuvärde som uträknas utgående från den avkastning trädbeståndet i framtiden kommer att ge.

Med trävarans pris avses det försäljningspris som fås för avverkad trävara.

Med plantbeståndets kostnadsvärde avses kostnaderna för anläggande och uppdrivande av plantbestånd.

4.2.2 *Då man värderar skadebeloppet beaktas inte andra intressen i anslutning till egendomen eller förlust som indirekt orsakats av skadan eller förlust av vinst eller annan förmån.*

4.2.3 Skadebeloppet beräknas enligt prisnivån vid skadetillfället.

4.2.4 Förväntningsvärdestillägg ersätts då det skadade trädbeståndet efter skadan är underproduktivt i enlighet med Skogscentralen Tapios direktiv.

4.3 Ersättningens övre gräns vid stormskada

Vid skada orsakad av storm är skadebeloppet som ersätts per fast kubikmeter för det skadade trädbeståndet högst det penningbelopp som antecknats i försäkringsbrevet med eventuellt tillägg för förväntningsvärdets andel.

4.4 Självrisk

Ersättningen utgörs av skadebeloppet minskat med den självrisk som antecknats i försäkringsbrevet.

4.5 Mervärdesskatt

Om den försäkrade enligt lagen om mervärdesskatt är berättigad att dra av den skatt som ingår i reparationskostnaderna för skadan eller i den skadade egendomens återanskaffningskostnader, utbetalas ersättningen minskad med beloppet för den mervärdesskatt som ingår i kostnaderna.

Ersättningen utbetalas även med avdrag för mervärdesskatt, då den försäkrade enligt lagen om mervärdesskatt eller lagen om omsättningsskatt har varit berättigad att dra av den skatt som ingått i anskaffningspriset för den förstörda eller förlorade egendomen.

4.6 Övriga bestämmelser i anslutning till skada och ersättning

4.6.1 Försäkringsgivaren skall genast informeras om skadan och en skriftlig skadeanmälan skall göras.

4.6.2 Försäkringsgivaren skall beredas tillfälle att inspektera skadorna innan röjning av skadeområdet inleds, skadade träd undanskaffas eller andra åtgärder vidtas som kan försvåra fastställandet av skadan.

4.6.3 Skadad och oskadad egendom som finns kvar förblir i försäkringstagarens ägo, men försäkringsgivaren har rätt att lösa in skadade träd och trävaror till ett uppskattat värde.

4.6.4 Vid skada till följd av stöld av trävara skall anmälan göras också till polismyndigheterna. Till skadeanmälan skall bifogas kopia av brottsanmälan och ifall polisundersökning gjorts även undersökningsprotokollet.

4.6.5 Inteckningshavarens rätt till skadeersättning är fastställd enligt jordabalken. Försäkringstagaren skall efter försäkringsfallet vid behov utreda att den försäkrade skogen inte

är intecknad som säkerhet eller att innehavaren av inteckningen har gett sitt samtycke till att ersättning betalas till försäkringstagaren eller att försäkringstagaren enligt jordabalken 17 kap. 8 § 2 momentet har rätt att själv lyfta försäkringsersättning (se jordabalken 17:8 2 mom).

5 Säkerhetsföreskrifter

5.1 Betydelsen av säkerhetsföreskrifterna

Syftet med säkerhetsföreskrifterna är att avvärja hotande faror och begränsa uppkomsten av skador.

Om den försäkrade har försummat att efterfölja säkerhetsföreskrifterna medvetet eller genom oaktsamhet, som ej kan anses vara ringa, kan ersättningen nedsättas eller förvägras (se också de allmänna avtalsvillkoren, punkt 6.1).

5.2 Hantering av öppen eld

Om omständigheterna till följd av torka eller annan orsak är sådana att fara för skogsbrand är uppenbar, får man inte göra upp öppen eld. Vid varning för skogsbrand är det absolut förbjudet att göra upp öppen eld. Öppen eld skall vara under ständig uppsikt och den skall släckas med särskild omsorgsfullhet.

Hyggesbränning i skogsvårdssyfte får utföras även under torrperiod under ledning av yrkesman genom att iakttas särskild försiktighet. Räddningsmyndigheterna i ifrågavarande kommun skall alltid på förhand informeras om hyggesbränning.

5.3 Avlägsnande av trävara från skogen för att avvärja insektskada

5.3.1 Försäkringstagaren är skyldig att se till att trävara av barrträd som har barken kvar transporteras bort från skogen och vägkanterna inom den tid som bestämts i lagen om avvärjning av insekt- och svampskador på skog (263/91) eller annars se till att det från den lagrade trävaran inte uppenbarligen i anmärkningsvärd mån kan spridas insekter som orsakar skada på skog.

5.3.2 Om det i skogen finns talrikt med barrträd som skadats av storm, snö, eldsvåda eller annan skadeorsak är försäkringstagaren skyldig att se till att de skadade träden avlägsnas från skogen inom i lagen utsatt tid eller annars se till att det från de skadade träden inte kan spridas insekter som orsakar skada på skog.

6 Indexvillkor

Försäkringspremien är bunden till det skogsförsäkringspremieindex som Skogsforskningsinstitutet räknat ut och som baserar sig på bruttovärdet per virkeskubikmeter varje avverkningsår och på skogsarbetarnas förtjänstnivåindex enligt följande regler:

Justeringsindex är skogsförsäkringspremieindexet för det år som motsvarar justeringstidpunkten.

Justeringstidpunkten är den dag försäkringsperioden börjar.

Försäkringsperiodens indexjusterade försäkringspremie är lika många procent av försäkringspremien för föregående försäkringsperiod, som indexet vid justeringstidpunkten är av justeringsindexet för föregående försäkringsperiod.

PRODUKTIONSDJURFÖRSÄKRING

(ingår i försäkringsavtalet om man särskilt kommit överens därom och anteckning gjorts i försäkringsbrevet)

1 Allmän beskrivning

Med Produktionsdjurförsäkringen kan man försäkra nötkreatur, svin och får. Försäkringstagaren väljer omfattningen av försäkringsskyddet samt skilt för varje djurgrupp självrisken penningbelopp som skall tillämpas vid försäkringsfall. Man kan

välja mellan två skyddsnivåer; omfattande skyddsnivå och reducerad skyddsnivå.

De djurgrupper som är föremål för försäkringen, antalet djur och den skyddsnivå och självrisk som försäkringstagaren valt för varje djurgrupp har antecknats i försäkringsbrevet.

Försäkringen ersätter på basen av de förutsättningar och begränsningar som nämns i dessa villkor sådana saksador som drabbar den egendom som nämns i försäkringsbrevet, och som enligt vald skyddsnivå skall ersättas, samt övriga kostnader som särskilt nämns i villkoren.

2 Föremål för försäkringen

Föremål för försäkringen är produktionsdjur som nämns i försäkringsbrevet.

3 Försäkringens giltighetsområde

Försäkringen gäller i Finland.

4 Försäkringsfall som ersätts och begränsningar i anslutning till dem

4.1 Skyddsnivåerna

Försäkringstagaren kan välja önskad skyddsnivå mellan följande två alternativ. Skyddsnivån väljs skilt för varje djurgrupp och denna antecknas i försäkringsbrevet.

Oberoende av vilken skyddsnivå försäkringstagaren valt tillämpas de begränsningar som nämns senare i punkt 4.5.

4.2 Omfattande skyddsnivå

4.2.1 Försäkringen ersätter direkt sakskada som orsakats av plötslig och oförutsedd förlust av försäkrat djur. Skada till följd av att djur försvunnit ersätts ifall djuret inte fått tillbaka inom två månader efter försvinnandet.

4.2.2 Det är frågan om sådan förlust av djur som avses i villkoren även då man till följd av plötsligt och oförutsett försäkringsfall som drabbat djuret är tvungen att nödslakta djuret i enlighet med punkt 4.4.

4.2.3 Försäkringen ersätter även skada som orsakats av att djurets kropp eller del därav kasserats vid köttkontrollen då djuret skickats till slakt utan att veterinären ordinerat nödslakt. *Försäkringen ersätter dock inte skada som orsakas av att djurkroppen helt eller delvis har kasserats eller likvidpriset i samband med slakteriets köttkontroll sänkts på grund av salmonella.*

4.2.4 Skada som orsakats av förlust av gödsvin och får ersätts ifall antalet djur som förlorats vid samma försäkringsfall är *minst 5 % av det totala djurantalet, dock minst 5 djur, och att förlusten av djuren sker inom 7 dygn.* Denna regel tillämpas dock inte på skador som orsakas av brand, elektrisk stöt eller blixtnedslag.

4.3 Reducerad skyddsnivå

4.3.1 Försäkringen ersätter direkt sakskada som orsakats av förlust av djur till följd av brand, elektrisk stöt eller blixtnedslag. Skada som orsakats av blixtnedslag ersätts även om nedslaget inte direkt träffat djuret.

4.3.2 Försäkringen ersätter även direkt sakskada som orsakats av förlust av djuret, om det fordon som använts för transport av djuret råkar ut för en trafikolycka, där djuret dör eller skadas så svårt att det måste nödslaktas enligt punkt 4.4. Skadan ersätts under förutsättning att transporten sker på djurägarens ansvar.

Med trafikolycka avses händelser där den som använder vägen eller av denne använt fortkärfningsmedel som är i trafik, plötsligt, oförutsett och utan egen förskyllan blir föremål för yttre skada.

4.4 Definition på nödslakt

Med nödslakt avses slakt som utförs på ordination eller rekommendation av veterinär, då djuret är i sådant skick att det vore uppenbar grymhet mot djuret att hålla det vid liv.

4.5 Begränsningar i anslutning till försäkringsfall

Försäkringen ersätter inte skada som orsakats

- *under en månad gamla kalvar, grisar eller lamm till följd av annat än eldsvåda, elektrisk stöt eller blixtnedslag,*
- *av dödsfall eller nödslakt, om sjukdomen börjat eller olycksfallet inträffat före djuret kommit till gården,*
- *av dödsfall eller nödslakt, om sjukdomen börjat eller olycksfallet inträffat före försäkringen trätt i kraft,*
- *av att djuret dör eller avlivas på grund av salmonella,*
- *av avlivning av djur, till följd av myndighets bestämmelse, för att förhindra spridning av smittosam sjukdom,*
- *av krig, uppror, revolution, strejk eller annan liknande orsak eller av atomskada.*

Skada ersätts inte till den del den ersätts på basen av någon lag, förbindelse eller annan försäkring eller av andra orsaker ur allmänna medel.

5 Ersättningsbestämmelser

5.1 Betydelsen av vissa termer som används i ersättningsbestämmelserna

5.1.1 Djurets gängse värde

Med djurets gängse värde avses det penningbelopp som man skulle ha fått för djuret om man sålt det omedelbart före försäkringsfallet.

5.1.2 Djurets slaktvärde

Med djurets slaktvärde avses det penningbelopp som man skulle ha fått från slakteriet och som beräknats enligt normalt likvidpris vid skadetidpunkten.

Till djurets slaktvärde anses också höra stöd som hänför sig till slakten av djuret.

5.2 Ersättnings omfattning

Förlust av djur ersätts i regel på basen av djurets gängse värde.

Om orsaken till förlust av djur eller kassering av kroppen eller del därav utgörs av sjukdom, spenskada, försäkringsfall i anslutning till kalvning, grisning eller lamning eller djurets försvinnande, utgör djurets slaktvärde grunden för ersättning.

Skäliga kostnader som orsakats av nödslakt och sjuktransport i anslutning till försäkringsfall som skall ersättas, ersätts i enlighet med slakteriets avräkning.

Arvode för veterinärs utlåtande i anslutning till utredning av försäkringsfallet utbetalas utgående från betald räkning.

5.3 Beräkning av skadebelopp

Skadebeloppet för skada som baserar sig på gängse värdet erhålls då man från djurets gängse värde gör avdrag för det likvidpris man fått för köttet.

Skadebeloppet för skada som baserar sig på slaktvärdet erhålls då man från djurets slaktvärde gör avdrag för det likvidpris man fått för godkänd del av kroppen.

5.4 Självrisk

Försäkringstagaren står vid varje försäkringsfall för en i försäkringsbrevet antecknad självrisk av skadebeloppet.

Avdrag för självrisk görs inte vid ersättning av kostnader som orsakats av nödslakt eller sjuktransport.

5.5 Mervärdesskatt

Om den försäkrade enligt lagen om mervärdesskatt är berättigad att dra av den skatt som ingår i kostnaderna som skall ersättas, utbetalas ersättningen minskad med beloppet för den mervärdesskatt som ingår i kostnaderna.

5.6 Andra bestämmelser i anslutning till skada och ersättning

Om djuret har skickats till slakteriet skall slakteriets avräkning bifogas skadeanmälan.

Om försäkrat djur försvinner eller blir stulet skall försäkringstagaren utan dröjsmål göra en anmälan om försvinnande till försäkringsgivaren. Ifall man misstänker stöld av djuret skall därom anmälas också till polisen.

Om djuret inte hittas inom två månader efter försvinnandet skall försäkringstagaren göra ett ersättningsanspråk, där man detaljerat redogör för händelseförloppet och till vilket man bifogar intyg över utredningar i ärendet.

Om ägaren får tillbaka försvunnet eller stulet djur efter att ersättning utgått, skall han utan dröjsmål returnera utbetald ersättning till försäkringsgivaren.

Försäkringen ersätter dessutom, i anslutning till försäkringsfall som skall ersättas, arvode för veterinärs utlåtande samt kostnader för kopia på brottanmälan.

Om djuret dör, insjuknar plötsligt eller skadas så svårt att det måste avlivas innan man får en veterinär till platsen, skall en utredning över försäkringsfallet, som undertecknats av två ojäviga personer, levereras till försäkringsgivaren.

6 Säkerhetsföreskrifter

6.1 Betydelsen av säkerhetsföreskrifterna

Syftet med säkerhetsföreskrifterna är att avvärja hotande faror och begränsa uppkomsten av skador.

Om den försäkrade har försummat att efterfölja säkerhetsföreskrifterna medvetet eller genom oaktsamhet, som inte kan anses vara ringa, kan ersättningen nedsättas eller förvägras (se även de allmänna avtalsvillkoren, punkt 6.1).

6.2 Bekämpning av smittosamma sjukdomar

6.2.1 Inköp av produktionsdjur

Som produktionsdjur kan man endast köpa djur som är födda i Finland eller sådana produktionsdjur som importerats med iakttagande av de direktiv om identifiering och undersökning av importdjur samt behövlig karantän för dem, som Föreningen för bekämpning av djursjukdomar r.f. (härefter FBD) givit.

Vid köp av produktionsdjur i Finland skall man dessutom försäkra sig om att

- det har utfärdats intyg över de aktuella nötkreaturens och fårens hälsa
- man till svingård endast köper avelsdjur från gårdar som hör till hälsokontrollprogrammet
- man till kombinationssvingård inte köper förmedlingsgrisar.

6.2.2 Inköp av foder

Finskt foder kan köpas endast av foderförsäljare som godkänts för den s.k. positivlistan som FBD publicerar (publiceras i bl.a. tidningarna Landsbygdens Folk och Maaseudun Tulevaisuus).

Utländskt foder kan köpas endast om fodret har undersökts i Finland i laboratoriet vid Kontrollcentralen för växtproduktion.

6.2.3 Gödsvingård skall fyllas på en gång

För att förebygga smittosamma sjukdomar skall verksamheten i en gödsvingård ordnas så att den fylls på en gång.

6.2.4 Veterinärens direktiv

Veterinärens och andra veterinärmyndigheters direktiv om bekämpning av smittosamma djursjukdomar skall efterföljas.

RESGODSFÖRSÄKRING

(Ingår i försäkringsavtalet om man särskilt kommit överens därom och anteckning gjorts i försäkringsbrevet)

1 Allmän beskrivning

Med resgodsförsäkringen kan man försäkra varor som den försäkrade har med sig eller har köpt under resan.

I försäkringsbrevet har antecknats försäkringsbeloppet samt självriskan.

Syftet med försäkringen är att i enlighet med punkt 5 i dessa villkor ersätta direkt sakskada som orsakats av försäkringsfall samt i dessa villkor särskilt nämnda övriga kostnader.

2 Försäkrade

Försäkrade är försäkringstagaren och andra familjemedlemmar som stadigvarande bor med honom i samma hushåll, om de inte har egen försäkring.

3 Föremål för försäkringen

3.1 Föremål för försäkringen är resgod, varmed avses egendom som den försäkrade har med sig eller har införskaffat under resan, samt även resebiljetter.

3.2 I denna försäkring anses inte som resgod

1) motordrivna fordon eller anordningar, hus- eller andra släpvnagnar, vatten- eller luftfarkoster, inte heller delar eller tillbehör till dessa

2) handelsvaror, varuprover, reklammaterial, kommersiella filmer eller undervisningsfilmer och -band, fotografier eller ritningar

3) adb-program eller -filer samt delar av dem, disketter eller motsvarande

4) manuskript, samlingar eller delar av dem

5) pengar, kreditkort, andra betalningsmedel eller värdepapper

6) glasögon eller kontaktlinser

7) flyttgod och separata fraktgodsförsändelser

8) djur och växter.

4 Försäkringens giltighet

4.1 Giltighetsområde

Försäkringen gäller på resor som påbörjas i Finland. Försäkringen gäller överallt i världen.

I Finland gäller försäkringen på resor, som företas till platser som fågelvägen befinner sig på minst 50 kilometers avstånd från den försäkrades bostad, arbetsplats, studieplats eller fritidsbostad. *Försäkringen gäller dock inte under resor på och mellan ovannämnda platser, även om resans längd överstiger 50 km.*

4.2 Giltighetstid

Försäkringen gäller under resor som påbörjas i Finland och som räcker *högst tre månader. Ifall resan varar längre än tre månader, upphör försäkringsgivarens ansvar då tre månader förflutit sedan resan påbörjades.*

Försäkringen är genom tilläggsavtal och –premie också i kraft till den del resan varar över tre månader.

5 Försäkringsfall som ersätts och begränsningar i anslutning till dem

5.1 Försäkringsfall som ersätts

Försäkringen ersätter direkt sakskada som orsakats oförutsett av en plötsligt verkande orsak.

Försäkringen ersätter skador som beror på försvinnande eller glömska då det gäller andra varor som enligt denna försäkring anses som resgods, förutom smycken och optiska eller elektroniska anordningar, *till ett belopp på 85 euro* per resa. För att skadan skall ersättas förutsätts det att säkerhetsföreskrifterna i försäkringsvillkoren har följts, att tidpunkten och platsen för skadan kan fastställas och att skadan genast på ort och ställe bevisligen anmälts åt utomstående.

5.2 Begränsningar i anslutning till försäkringsfall

5.2.1 Försvinnande eller glömska eller odefinierbar stöld

Försäkringen ersätter inte - skada som orsakats av att egendom försvunnit eller glömts - stöldskada, då tiden, platsen och omständigheterna för händelsen inte går att fastställa exakt (se undantaget i punkt 5.1).

5.2.2 Stöld av värdeföremål ur fordon, släpvagn, tält eller båt

Försäkringen ersätter inte skada till följd av stöld av värdeföremål, optiska eller elektroniska anordningar eller till dem anslutna tillbehör som lämnats i motorfordon, husvagn eller annan släpvagn, tält eller båt.

5.2.3 Skada som orsakats av sedvanlig användning

Försäkringen ersätter inte skada som har orsakats av sedvanlig användning av egendomen, så att egendomen tillfogats skador till följd av skavning, slitage, skråmor eller bristfälliga omslag eller förpackningar.

5.2.4 Tillverknings- eller driftsfel

Försäkringen ersätter inte skada som drabbar föremålet självt till följd av ett tillverknings- eller driftsfel.

5.2.5 Skada som orsakats av att flaskor innehållande vätskor har läckt eller gått sönder

Försäkringen ersätter inte skada som orsakats av att flaskor innehållande drycker eller andra vätskor har läckt eller gått sönder.

5.2.6 Normala väderleksförhållanden

Försäkringen ersätter inte skador som orsakats av normala väderleksförhållanden eller vanliga naturfenomen, utom då resgodset varit omhändertaget av hotell, transportföretag, researrangör eller motsvarande.

5.2.7 Myndighets åtgärd

Försäkringen ersätter inte skada som orsakats av myndighets åtgärd.

5.2.8 Skada som orsakats idrottsredskap

Försäkringen ersätter inte skada som orsakats cyklar, skidor eller andra idrottsredskap då de använts för sitt ändamål, förutom då skadan bevisligen orsakats av en utomståendes vållande.

5.2.9 Ersättning ur annan ersättningskälla

Försäkringen ersätter inte skada som ersätts på basen av någon lag, garanti, förbindelse eller annan försäkring.

Skada som enligt dessa försäkringsvillkor skall ersättas ersätts utan hinder av denna begränsning, om försäkringstagaren visar att den ersättningskyldige inte förmår uppfylla sin förbindelse.

6 Ersättningsbestämmelser

6.1 Betydelsen av vissa termer som används i ersättningsbestämmelserna

Återanskaffningsvärde

Med egendomens återanskaffningsvärde avses anskaffningskostnaden för ny likadan eller närmast motsvarande egendom.

Dagsvärde

Med egendomens dagsvärde avses det penningbelopp som erhålls då på återanskaffningsvärdet görs avdrag för vad egendomen förlorat i värde på grund av ålder, användning, nedsatt användbarhet eller annan liknande orsak.

Försäkringsbelopp

Med försäkringsbelopp avses det penningbelopp som antecknats i försäkringsbrevet för resgodset.

6.2 Ersättningsskyldighetens övre gräns

Övre gräns för försäkringsgivarens ersättningsskyldighet för den tid som resan varar är det försäkringsbelopp som antecknats i försäkringsbrevet. Det sammanlagda värdet av resgodset inverkar inte på ersättningens storlek. Då en familjemedlem reser ensam gäller summan skilt för var och en upp till försäkringsbeloppet.

6.3 Beräkning av ersättningens storlek

Ersättningsbeloppet för föremål som förlorats eller som är omöjligt att reparera grundar sig på föremålets dagsvärde.

Ersättningsbeloppet för föremål som är under ett år gammalt och som är i gott skick grundar sig dock på föremålets återanskaffningsvärde dvs. anskaffningspriset för ett nytt motsvarande föremål.

Om den skadade egendomen går att reparera är grunden för ersättningens storlek reparationskostnaderna, dock högst föremålets dagsvärde.

6.4 Ersättningens omfattning

6.4.1 Direkt sakskada

Försäkringen ersätter direkt sakskada som drabbat föremålet för försäkringen till följd av försäkringsfallet.

6.4.2 Stöld av pass, visum eller resebiljetter

Rese-, inkvarterings- och telefonkostnader som orsakas av stöld av pass, visum eller resebiljetter under resan ersätts *upp till ett belopp på högst 170 euro*.

6.4.3 Kostnaderna för letande efter resgods som försvunnit vid transport

Försäkringen ersätter oberoende av försäkringsbeloppet försäkringstagarens skäliga kostnader som orsakats av letande efter resgods som försvunnit vid transport, om resgodset hade varit omhändertaget av hotell, transportfirma, trafikföretag, researrangör eller motsvarande.

6.4.4 Anskaffningskostnader för nödvändighetsartiklar i vissa fall

Försäkringen ersätter kostnaderna för anskaffning av nödvändighetsartiklar, då resgods som lämnats för transport försenas minst 12 timmar efter att den försäkrade anlänt till resmålet. I ersättning utbetalas *högst 55 euro* för varje påbörjat dygn. För var och en av de försäkrade är ersättningen dock sammanlagt

högst 350 euro. På basen av samma försäkring kan kostnaderna för anskaffning av nödvändighetsartiklar högst ersättas upp till försäkringsbeloppet.

6.4.5 Självrisk

Försäkringstagaren står vid varje försäkringsfall för en i försäkringsbrevet antecknad självrisk av skadans belopp.

6.4.6 Mervärdesskatt

Om den försäkrade enligt lagen om mervärdesskatt är berättigad att dra av den skatt som ingår i skadans reparationskostnader eller den skadade egendomens återanskaffningskostnader, utbetalas ersättningen minskad med beloppet av den mervärdesskatt som ingår i kostnaderna.

Ersättning utbetalas med avdrag för mervärdesskatt även då den försäkrade enligt lagen om mervärdesskatt eller lagen om omsättningsskatt har varit berättigad att dra av den skatt som ingått i anskaffningspriset för den förstörda eller förlorade egendomen.

6.5 Betalning av ersättning

Försäkringsgivaren har rätt att betala ersättningen i pengar eller att återanskaffa eller reparera försvunnen eller skadad egendom.

6.6 Åtgärder då försäkringsfallet inträffat

(se även de allmänna avtalsvillkoren, punkt 11.1)

6.6.1 Anmälan om skada till försäkringsgivaren

Skada skall utan dröjsmål anmälas till försäkringsgivaren och skriftlig skadeanmälan inlämnas. Då det är fråga om brott skall skadan anmälas till polisen.

Försäkringsgivaren skall beredas möjlighet att värdera skadan.

Till ersättningsansökan skall bifogas en utredning om den skadade egendomens inköpspris samt inköpsplats och -tidpunkt.

Då ersättning söks för stöldskada av cykel skall man i samband med skadeanmälan tillställa försäkringsgivaren en av polisen gjord kopia på inlämnad brottsanmälan, båda nycklarna till säkerhetslåset (se punkt 7.3) samt cykelns garantibevis, från vilken numren på ramen och låset framgår.

Då föremål skadats eller försvunnit vid transport skall anmälan göras till transportfirmans eller trafikföretagets företrädare och anmälan ges till försäkringsgivaren.

6.6.2 Tillvägagångssätt beträffande skadad och oskadad egendom

Skadad och oskadad egendom som finns kvar förblir i försäkringstagarens ägo. Försäkringsgivaren har dock rätt att lösa in skadad egendom eller del därav värderad enligt samma grunder som före försäkringsfallet.

Med inlösning avses överlåtande av den skadade egendomen i försäkringsgivarens ägo på så sätt att försäkringsgivaren för den skadade egendomen betalar ett ersättningsbelopp som motsvarar egendomens värde omedelbart före skadan.

6.6.3 Förlorad egendom fås tillbaka

Kommer förlorad egendom till rätta sedan ersättning utbetalats är försäkringstagaren skyldig att omedelbart överlåta den eller återbetala motsvarande del av ersättningen till försäkringsgivaren.

7 Säkerhetsföreskrifter

7.1 Betydelsen av säkerhetsföreskrifterna

Syftet med säkerhetsföreskrifterna är att avvärja hotande faror och begränsa uppkomsten av skador.

Om den försäkrade har försummat att efterfölja säkerhetsföreskrifterna kan ersättningen nedsättas eller förvägras (se även de allmänna avtalsvillkoren, punkt 6.1)

7.2 Försäkringstagaren skall vid vård och användning av egendomen iakttä normal omsorgsfullhet samt de föreskrifter som tillverkaren eller importören har givit angående den försäkrade löseendomen.

7.3 Skydd mot inbrotts- och stöldskador

1) För undvikande av stöldskador skall resgodset övervakas och förvaras med beaktande av omständigheterna på ett tillräckligt omsorgsfullt sätt. Omsorgsplikten förutsätter att

-medtaget resgods förvaras i den försäkrades omedelbara närhet och under ständig uppsikt
-föremål, apparatur och utrustning som är värda *över 350 euro* förvaras osynliga i låst hotellrum eller motsvarande bostadsrum, i ett särskilt låst utrymme (t.ex. i ett låst skåp eller en låst resväska), om det är möjligt med beaktande av föremålets användning, storlek och omständigheter.
-värdeföremål, smycken och motsvarande förvaras i för dem avsedda läsbara förvaringsfack.

2) Fönster, dörrar och övriga öppningar till de rum, bilar och andra förvaringsutrymmen där resgods förvaras skall för förhindrande av inbrott och stöld vara stängda på ett betryggande sätt.

3) Cykel skall för förhindrande av stöld vara låst med ett säkerhetslås som godkänts av Finska Försäkringsbolagens Centralförbund. En förteckning över godkända lås finns att få på försäkringsgivarens servicepunkter.

4) Vätskor samt fläckande och frätande ämnen skall transporteras skilt och förpackas på ett betryggande sätt, så att de inte har möjlighet att fläcka ned annat resgods.

PRIVAT OLYCKSFALLSFÖRSÄKRING

(Ingår i försäkringsavtalet om man särskilt kommit överens därom och anteckning gjorts i försäkringsbrevet)

1 Allmän beskrivning

Försäkringen ersätter enligt dessa villkor olycksfall och i villkoren särskilt nämnda övriga skador som under försäkringens giltighetstid drabbat den försäkrade, och därvid efterföljs vad som sagts om ersättning vid olycksfall.

2 Försäkrade och förmånstagare

2.1 Försäkrade

Försäkrade är de i Finland stadigvarande bosatta personer som nämnts i försäkringsbrevet och som i enlighet med gällande lagstiftning har sin hemort i Finland.

2.2 Förmånstagare

Förmånstagare är vid dödsfall den försäkrades anhöriga och i övriga fall den försäkrade, om inte försäkringstagaren före försäkringsfallet skriftligen meddelat annan förmånstagare till försäkringsgivaren (se även de Allmänna avtalsvillkoren, punkt 10).

3 Försäkringens giltighet

3.1 Giltighetsstadganden i anslutning till försäkringsformen

Försäkringen kan enligt eget val vara antingen heltidsförsäkring, fritidsförsäkring eller barnförsäkring. Det alternativ som valts antecknas i försäkringsbrevet.

3.1.1 Heltidsförsäkringen gäller både under arbetstid och fritid.

3.1.2 Fritidsförsäkringen gäller endast på fritiden.

Ur fritidsförsäkringen utbetalas inte ersättning för försäkringsfall, som

*- ersätts enligt lagen om olycksfallsförsäkring eller enligt lagen om olycksfallsförsäkring för lantbruksföretagare eller
- inträffat då den försäkrade i förvärvssyfte utför arbete i annans tjänst, som yrkesutövare eller som självständig företagare.*

Den försäkrade skall vid behov tillställa försäkringsgivaren olycksfallsförsäkringsanstaltens beslut som utredning över huruvida han på grund av samma olycksfall får ersättning enligt lagen om olycksfallsförsäkring.

3.1.3 Försäkringen för barn är en heltidsförsäkring som gäller i skolan, på arbetet och på fritiden.

3.2 Giltighetsområde

Försäkringen gäller överallt i världen.

När den försäkrade är bosatt utomlands i mer än ett år, gäller försäkringen endast under de 12 första månaderna han bor utomlands.

3.3 Alderns inverkan på giltigheten

Försäkringen för barn upphör att gälla vid utgången av den försäkringsperiod under vilken den försäkrade fyller 20 år.

Heltidsförsäkringarna och fritidsförsäkringarna upphör att gälla vid utgången av den försäkringsperiod under vilken den försäkrade fyller 75 år.

3.4 Giltighet vid idrottsutövning

3.4.1 För person under 16 år gäller försäkringen obegränsat vid idrottsutövning.

3.4.2 För 16 år fylld person gäller försäkringen vid idrott som den försäkrade utövar för att upprätthålla den egna fysiska konditionen.

3.4.3 För 16 år fylld person gäller försäkringen inte för vårdkostnader eller dagpenning som orsakats av olycksfall vid tävling eller match arrangerad av idrottsförbund eller -förening eller vid träning som särskilt arrangerats inför sådant evenemang

Försäkringen är endast genom tilläggsavtal och –premie i kraft för vårdkostnader och dagpenning som orsakats av olycksfallet vid tävling eller match arrangerad av idrottsförbund eller -förening eller vid träning som särskilt arrangerats inför sådant evenemang

3.4.4 För 16 år fylld person gäller försäkringen inte för vårdkostnader och dagpenning som orsakats av olycksfallet i samband med följande grenar och aktiviteter

*- tyngdlyftning, styrkelyft, bodybuilding eller motsvarande
- boxning, brottning, judo, karate eller motsvarande
- motorsport
- benjihopp
- fallskärms hopp, segelflygning, flygning med varmluftsballong, hängflygning, skärmflygning eller flygning med ultralätt flygplan eller flygplan byggt i hobbysyfte eller motsvarande flygsporter
- bergsbestigning, klippklättring eller vägglättring eller motsvarande
- hastighetsåkning eller störtlopp.*

3.5 Giltighet under flygresan

Försäkringen gäller under flygresan, då den försäkrade är passagerare i ett luftfartyg försett med nationalitetsbeteckning.

Om samma person samtidigt hos ett eller flera försäkringsbolag har flera gällande privata olycksfallsförsäkringar och reseförsäkringar är dessa, med undantag av separata flygolycksfallsförsäkringar, i kraft under flygresan *till ett*

försäkringsbelopp på sammanlagt högst 252.282 euro.

Vid olycksfall som sker i samband med flygolycka gäller försäkringen inte för person som hör till flygpersonalen eller som utför uppdrag i anslutning till flygningen.

4 Försäkringsfall som ersätts

4.1 Händelsen ersätts som olycksfall om den uppfyller samtliga nedan nämnda kriterier på olycksfall:

- den sker plötsligt,
- det är fråga om en yttre händelse,
- den orsakar kroppsskada,
- den inträffar oväntat och
- den sker utan den försäkrades förskyllan.

4.2 Enligt dessa försäkringsvillkor skall även följande händelser som sker utan den försäkrades förskyllan ersättas:

- drunkning,
- värmeslag, solsting eller förfrysning,
- förgiftning genom ämne som förtärts av misstag, i annat än berusningssyfte.

4.3 Även följande skador som utan den försäkrades förskyllan uppstått under högst ett dygn skall enligt dessa försäkringsvillkor ersättas:

- skrubbsår eller skavsår,
- skada som orsakats av frätande ämne,
- skada som orsakats av inandning av hälsovådliga gaser,
- skada som orsakats av avsevärd tryckförändring,
- försträckning i muskel eller sena som orsakats av plötslig rörelse eller kraftansträngning, *till den del den inte beror på lyte, skada eller sjukdom som inte ersätts enligt dessa försäkringsvillkor. Ersättning betalas endast om läkarbehandling har inletts inom 14 dagar efter att skadan uppstått. Ersättning betalas för högst 6 veckor efter att skadan uppstått.*

5 Försäkringsfall som inte omfattas av försäkringen

5.1 Försäkringen ersätter inte försäkringsfall som orsakats

- av den försäkrades sjukdom eller lyte
- i samband med operativt ingrepp, sjukvårdsåtgärd eller annan medicinsk åtgärd för behandling av sjukdom eller lyte, såvida denna åtgärd inte vidtagits för behandling av skada som ersätts ur denna försäkring,
- av bruk av läkemedel, alkohol eller andra rusmedel,
- av förgiftningstillstånd som förorsakats av förtärt födoämne,
- av bitning på tand eller tandprotes, även om en yttre händelse bidragit till skadans uppkomst,
- av plötslig inverkan av massdödande vapen eller anordning som baserar sig på kärnreaktion
- av krig eller väpnad konflikt. Denna begränsning tillämpas inte under 14 dygn efter att de väpnade aktionerna börjat, förutom när det är frågan om storkrig eller när den försäkrade själv deltagit i nämnda aktioner.
- av att den försäkrade tjänstgjort i internationellt fredsbevarande uppgifter eller uppgifter i anslutning till dessa
- av den försäkrades självmord eller självmordsförsök.

5.2 Försäkringen ersätter inte:

- av bett eller sting orsakad smittosamsjukdom och dess följder
- psykiska följder av ett olycksfall.

5.3 Om en sjukdom eller ett lyte som är oberoende av försäkringsfallet i väsentlig mån har bidragit till att skadan uppkommit eller till att dess läkning fördröjts, erlaggs ersättning för sjukvårdskostnader, arbetsoförmåga och invaliditet endast till de delar som dessa måste anses vara orsakade på basis av den aktuella händelsen.

6 Ersättningsbestämmelser

6.1 Kostnader för vård av skada

6.1.1 Kostnaderna för vård av skada ersätts på basen av originalräkning eller -verifikat *till den del dessa kostnader inte ersätts med stöd av någon lag.*

Den försäkrade kan först ansöka om ersättning för sjukvårdskostnaderna enligt sjukförsäkringslagen. Om ersättningsansökan riktas direkt till försäkringsgivaren, skall till denna ansökan bifogas en fullmakt med vilken den del av ersättningen som betalas med stöd av sjukförsäkringslagen kan inkasseras.

Ersättning för sjukvårdskostnader betalas per olycksfall *högst upp till det försäkringsbelopp som gällt vid tiden för skadan.*

6.1.2 I sjukvårdskostnaderna ingår

- nödvändiga och skäliga kostnader för behandling eller undersökning som utförts eller ordinerats av läkare eller tandläkare, och som är allmänt godkänt ur medicinsk synpunkt
- nödvändiga och oundvikliga resekostnader i anslutning till ovannämnda behandling eller undersökning *dock högst till närmaste, på medicinska grunder motiverade, plats där den kan ges*
- läkemedel som läkare ordinerat för vård av skada olyckan orsakat, och som säljs på apoteket med tillstånd av myndighet
- de första glasögonen som ordinerats till följd av skada som olyckan orsakat
- kostnader för reparation av skyddshjälm, hörapparat och tandprotes som varit i bruk och skadats i samband med olycksfall som krävt läkarvård. Ifall reparation inte är möjlig ersätts återanskaffningskostnaderna för motsvarande föremål.
- kostnader för reparation av glasögon som varit i bruk vid olycksfall som krävt läkarvård och därvid skadats. Ifall reparation inte är möjlig ersätts återanskaffningskostnaderna för motsvarande glasögon. *Ersättning betalas upp till ett belopp på högst 300 euro per försäkringsfall.*
- kostnader för nödvändig fysikalisk vård som ordinerats av läkare till följd av operation eller gipsning av skada som orsakats av olyckan, *dock högst 10 behandlingar per olycksfall.*
- kostnader för nödvändig kosmetisk eller plastikkirurgisk vård av olycksfallsskada som ersätts ur denna försäkring, i enlighet med försäkringsgivarens på förhand givna samtycke
- anskaffning av det första ortopediska stödet som är nödvändigt för vård av olycksfallsskada
- på basen av försäkringen för barn de nödvändiga extra kostnader för skolresor, som på grund av skada som skall ersättas enligt läkarordination gjorts med fortskaffningsmedel som avviker från det sedvanliga, då kommunen med stöd av lagen inte är skyldig att ersätta dessa kostnader.

6.1.3 I sjukvårdskostnaderna ingår inte

- *rehabilitering och terapi, inte heller resekostnader i samband därmed*
- *kostnader för vistelse på rehabiliterings-, bad-, naturterapianstalter eller motsvarande vårdinrättningar, inte heller resekostnader i samband därmed,*
- *kostnader för fysikalisk behandling och därmed jämförbar annan vård inklusive resekostnader i anslutning därtill, med undantag av i punkt 6.1.2 nämnda*
- *hemvårdskostnader*
- *inkomstbortfall till följd av sjukvården eller andra indirekta kostnader till följd av skadan*
- *medicinska hjälpmedel, med undantag av i punkt 6.1.2 nämnda.*

6.2 Dagersättning för övergående arbetsförmåga

6.2.1 För övergående arbetsförmåga som orsakats av skada betalas den vid skadetidpunkten gällande dagersättningen eller den del därav som motsvarar förlusten av arbetsförmågan.

Arbetsförmågan är total om den försäkrade är helt oförmögen att utföra sina vanliga arbetsuppgifter, och partiell om den försäkrade är delvis oförmögen att utföra dem.

6.2.2 Dagersättning betalas tidigast från den dag läkarvården

inleds och *betalningen upphör senast då ett år förflutit sedan olycksfallet.*

6.3 Invaliditetsersättning

6.3.1 Definition av invaliditet

Med invaliditet avses ett på medicinska grunder bedömt allmänt men som orsakas av skada på grund av skada. Då ett men definieras beaktas endast skadans art, däremot *inte individuella förhållanden, såsom yrke eller fritidsintressen.*

Invaliditetsgraden fastställs på basen av social- och hälsovårdsministeriets beslut om invaliditetsklassificering; beslutet bygger på lagen om olycksfallsförsäkring. Invaliditetsgraden fastställs på basen av den invaliditetsklassificering som gällde vid tidpunkten för skadan. Skadorna är indelade i invaliditetsklasserna 0-20, så att klass 20 motsvarar fullständigt men. *Skador i klass 1 ersätts endast då det är fråga om skador på ögon och fingrar, eftersom ett så litet men inte kan uppskattas exakt vid övriga skador.*

6.3.2 Temporärt men

Om ett år har förflutit sedan olycksfallet, och menet inte blivit bestående, utbetalas som fortlöpande ersättning årligen 10 % av den del av det vid tiden för skadan gällande försäkringsbelopp som svarar mot skadans invaliditetsklass vid varje enskild tidpunkt.

Ersättning som betalas för temporärt men minskar inte ersättningen för ett eventuellt bestående men.

6.3.3 Bestående men

För invaliditet betalas engångsersättning sedan menet blivit bestående.

För ett fullständigt bestående men betalas det försäkringsbelopp som gällde vid tiden för skadan. För partiellt bestående men betalas så många tjugondelar av försäkringsbeloppet som invaliditetsklassen utvisar.

Ersättning betalas dock inte för men som framkommer först efter att tre år förflutit sedan försäkringsfallet.

Ifall invaliditetsklassen till följd av att skadan förvärrats ändras innan tre år förflutit sedan ersättningen betalades, skall tilläggsersättning som motsvarar försämringen betalas. *Ersättningsbeloppet justeras dock inte på grund av att skadan förvärrats om förändringen framkommit först efter ovannämnda tid.*

6.3.4 Bestående men i försäkring för person under 20 år

Bestående men definieras som i punkt 6.3.3. Ersättning utbetalas dock fram till 20 års ålder som fortlöpande ersättning i enlighet med punkt 6.3.2, om invaliditetsklassen är högre än 4. När den försäkrade fyllt 20 år betalas dessutom engångsersättning.

Om invaliditetsklassen vid bestående men är högst 4, betalas dock alltid bara engångsersättning.

Om invaliditetsklassen till följd av att skadan förvärrats ändras innan tre år förflutit sedan ersättningen betalades, skall tilläggsersättning som motsvarar försämringen betalas. *Ersättningsbeloppet justeras dock inte på grund av att skadan förvärrats om förändringen framkommit först efter nämnda tid.*

6.4 Dödsfallsersättning

Vid dödsfall till följd av försäkringsfall som skall ersättas utbetalas det försäkringsbelopp som gällde vid skadetidpunkten. *Från denna ersättning görs avdrag för den engångsersättning för bestående men som betalats på basen av samma händelse.*

Ersättning betalas dock inte om den försäkrade avlider efter att

tre år förflutit sedan försäkringsfallet inträffade.

RESENÄRFÖRSÄKRING

(Ingår i försäkringsavtalet om man särskilt kommit överens därom och anteckning gjorts i försäkringsbrevet)

1 Allmän beskrivning

Denna försäkring ersätter skador som drabbar den försäkrade till följd av försäkringsfall som fastställts i dessa försäkringsvillkor och som inträffat på resenärförsäkringens giltighetsområde.

Följande försäkringsskydd ingår i resenärförsäkringsavtalet

- vårdkostnader för sjukdom eller olycksfall under resa
- resans annullering eller avbrott och
- försening från resa.

Resenärförsäkringsavtalet kan dessutom innehålla även följande försäkringsskydd

- menersättning till följd av olycksfall under resa och
- dödsfallsersättning till följd av olycksfall under resa eller allmänfarlig smittosam sjukdom.

Försäkringen ersätter därtill vid dödsfall under resa skäliga kostnader för hemtransport eller begravningskostnader utomlands högst till det belopp som motsvarar kostnaderna för hemtransport.

2 Försäkrade och förmånstagare

2.1 Försäkrade

Försäkrade är de i Finland stadigvarande bosatta personer som nämnts i försäkringsbrevet och som i enlighet med gällande lagstiftning har sin hemort i Finland.

Utöver de som nämns i försäkringsbrevet gäller försäkringen för familjemedlemmar som är under 16 år och som reser tillsammans med dem, även om dessa inte antecknats i försäkringsbrevet. En familjemedlems försäkring gäller dock endast på basen av en resenärförsäkring åt gången.

Såsom familjemedlem anses den försäkrades egna barn, makens/makans eller sambons barn, barnbarn, adoptivbarn, fosterbarn, syskon och halvsyskon.

Sambo är en person som lever tillsammans med den försäkrade under äktenskapsliknande förhållanden och enligt befolkningsregistret bor på samma adress som den försäkrade.

2.2 Förmånstagare

Förmånstagare är vid dödsfall den försäkrades anhöriga och i övriga fall den försäkrade, om försäkringstagaren inte före försäkringsfallet skriftligen har meddelat annan förmånstagare till försäkringsgivaren (se även de Allmänna avtalsvillkoren, punkt 10).

3 Försäkringens giltighet

3.1 Giltighetsområde

Försäkringen gäller på resor som påbörjas i Finland. Försäkringen gäller överallt i världen.

I Finland gäller försäkringen på resor, som företas till platser som fågelvägen befinner sig på minst 50 kilometers avstånd från den försäkrades bostad, arbetsplats, studieplats eller fritidsbostad. *Försäkringen gäller inte på ovannämnda platser eller under resor mellan ovannämnda platser, även om resans längd överstiger 50 km.*

3.2 Giltighetstid

Försäkringen gäller under resor som påbörjas i Finland och som räcker *högst tre månader. Ifall resan varar längre än tre månader, upphör försäkringsgivarens ansvar då tre månader*

förflutit sedan resan påbörjades.

Försäkringen är genom tilläggsavtal och –premie också i kraft till den del resan varar över tre månader.

3.3 Ålderns inverkan på giltigheten

Försäkringen upphör vid utgången av den försäkringsperiod, under vilken den försäkrade fyller 70 år.

3.4 Giltighet vid idrottsutövning

3.4.1 För personer under 16 år gäller försäkringen obegränsat vid idrottsutövning.

3.4.2 För 16 år fyllda personer gäller försäkringen vid idrott som den försäkrade utövar för att upprätthålla den egna fysiska konditionen.

3.4.3 *För 16 år fyllda personer gäller försäkringen inte för vårdkostnader som orsakats av sjukdom eller olycksfall under resa i samband med tävling eller match arrangerad av idrottsförbund eller -förening eller träning som särskilt arrangerats inför sådant evenemang*

3.4.4 *För 16 år fyllda personer gäller försäkringen inte för vårdkostnader som orsakats av sjukdom eller olycksfall under resa i samband med följande grenar och aktiviteter*

- tyngdlyftning, styrkelyft, bodybuilding eller motsvarande
- boxning, brottning, judo, karate eller motsvarande
- motorsport
- benjihopp
- fallskärmshopp, segelflygning, flygning med varmluftsballong, hängflygning, skärmflygning eller flygning med ultralätt flygplan eller flygplan byggt i hobby syfte eller motsvarande flygsporter
- bergsbestigning, klippklättring eller vägglättring eller motsvarande
- hastighetsåkning eller störtlopp.

3.5 Giltighet under flygresor

Försäkringen gäller under flygresor, då den försäkrade är passagerare i ett luftfartyg försett med nationalitetsbeteckning.

Om samma person samtidigt hos ett eller flera försäkringsbolag har flera gällande privata olycksfallsförsäkringar och reseförsäkringar är dessa, med undantag för separata flygolycksfallsförsäkringar, i kraft under flygresan *till ett försäkringsbelopp på sammanlagt högst 252.282 euro.*

Vid olycksfall som sker i samband med flygolycka gäller försäkringen inte för person som hör till flygpersonalen eller som utför uppdrag i anslutning till flygningen.

4 Olycksfall och sjukdom under resa

4.1 Olycksfall under resa

4.1.1 Händelsen ersätts såsom olycksfall under resa, förutsatt att den uppfyller samtliga följande kännetecken på olycksfall:

- den sker plötsligt,
- det är fråga om en yttre händelse,
- den orsakar kroppsskada,
- den inträffar oväntat och
- den sker utan den försäkrades förskyllan.

4.1.2 Enligt dessa försäkringsvillkor skall även följande händelser som sker utan den försäkrades förskyllan ersättas som olycksfall under resa:

- drunkning,
- värmeslag, solsting eller förfrysning,
- förgiftning genom ämne som förtärts av misstag, i annat än berusningssyfte.

4.1.3 Även följande skador som uppstått utan den försäkrades förskyllan under högst ett dygn skall enligt dessa försäkringsvillkor ersättas som olycksfall under resa:

- skrubbsår eller skavsår,
- skada som orsakats av frätande ämne,
- skada som orsakats av inandning av hälsovådliga gaser,
- skada som orsakats av avsevärd tryckförändring,
- försträckning i muskel eller sena som orsakats av plötslig rörelse eller kraftansträngning, *till den del den inte beror på lyte, skada eller sjukdom som inte ersätts enligt dessa försäkringsvillkor. Ersättning betalas endast om läkarbehandling har inletts inom 14 dagar efter att skadan uppstått. Ersättning erläggs för högst tre månader efter att skadan uppstått.*

4.1.4 Begränsningar i anslutning till olycksfall under resa

4.1.4.1 Försäkringen ersätter inte försäkringsfall som orsakats

- av den försäkrades sjukdom eller lyte
- i samband med operativt ingrepp, sjukvårdsåtgärd eller annan medicinsk åtgärd för behandling av sjukdom eller lyte, såvida denna åtgärd inte vidtagits för behandling av skada som ersätts genom denna försäkring,
- av förgiftningstillstånd som förorsakats av förtärt födoämne,
- av bitning på tand eller tandprotes, även om en yttre händelse bidragit till skadans uppkomst.

4.1.4.2 Försäkringen ersätter inte

- av bett eller sting orsakad smittosamsjukdom och dess följder
- psykiska följder av olycksfall.

4.1.4.3 Om en sjukdom eller ett lyte som är oberoende av olycksfallet som inträffat under resan i väsentlig mån har bidragit till att skadan uppkommit eller till att dess läkning fördröjts, *erläggs ersättning för sjukvårdskostnader och invaliditet endast till de delar som dessa måste anses vara orsakade av det aktuella olycksfallet.*

4.2 Sjukdom under resa

4.2.1 Sjukdom under resa är en sådan plötslig och oförutsedd sjukdom som kräver läkarvård, och vars tydliga symtom yppats under resan eller som enligt allmän medicinsk erfarenhet bör anses ha fått sin början under resan.

4.2.2 Ersättning betalas också för vårdkostnader som orsakats av att en sedan tidigare känd sjukdom plötsligt förvärrats eller att tillståndet förändrats under resan, *ifall den förvärrade sjukdomen eller det förändrade tillståndet enligt allmän medicinsk erfarenhet inte varit sannolik eller att vänta. I dessa fall ersätts endast akut vård av förstahjälpskaraktär som getts vid resemetet.*

4.2.3 Såsom sjukdom under resa ersätts inte sjukdom, vars tydliga symtom yppats redan innan resan påbörjades eller vars undersökningar eller vårdåtgärder inte är slutförda innan resan inleds, även om sjukdomen konstateras under resan.

4.3 Resenärförsäkringen ersätter inte den försäkrades sjukdom, skada eller dödsfall som orsakats av

- plötslig inverkan av massdödande vapen eller anordning som baserar sig på kärnreaktion
- krig eller väpnad konflikt. Denna begränsning tillämpas inte under 14 dygn efter att de väpnade aktionerna börjat, förutom när det är frågan om storkrig eller när den försäkrade själv deltagit i nämnda aktioner.
- att den försäkrade tjänstgjort i internationellt fredsbevarande uppgifter eller uppgifter i anslutning till dessa
- den försäkrades självmord eller självmordsförsök
- bruk av läkemedel, alkohol eller andra rusmedel.

4.4 Ersättningsbestämmelser för olycksfall eller sjukdom under resa

Vårdkostnader ersätts på basen av räkning eller verifikat i

original *till den del kostnaderna inte ersätts med stöd av någon lag.*

Sjukvårdskostnader till följd av skada som ersätts som olycksfall under resa ersätts *högst till dess att tre år förflutit sedan olyckan inträffade.*

Sjukvårdskostnader till följd av sjukdom som ersätts som sjukdom under resa ersätts *högst till dess att tre månader förflutit sedan vården inleddes.*

Den försäkrade kan för vårdkostnader som uppstått i hemlandet först ansöka om ersättning enligt sjukförsäkringslagen. Om ersättning ansöks direkt av försäkringsgivaren, skall till ersättningsansökan bifogas en fullmakt med vilken den del av ersättningen som betalas med stöd av sjukförsäkringslagen kan inkasseras.

4.4.1 I sjukvårdskostnader som ersätts ingår

- medicinskt sett nödvändiga skäliga kostnader som orsakas av vård eller undersökning som läkare gett eller ordinerat till följd av olycka eller sjukdom under resa.
- läkemedel som läkare ordinerat för vård av skada som orsakats av olycka under resa eller för vård av sjukdom under resa, och som säljs på apotek med tillstånd av myndighet.
- kostnader för nödvändig fysikalisk vård som ordinerats av läkare till följd av operation eller gipsning av skada som orsakats av olycka, *dock högst 10 behandlingar per olycksfall.*
- medicinskt sett nödvändiga skäliga kostnader som orsakas av vård eller undersökning som tandläkare gett eller ordinerat till följd av olycka under resa.
- kostnader för nödvändig förstahjälp vid akut tandvärk, ifall värken börjat och vården getts under resan, *dock högst till ett belopp på 85 euro.* Dessa kostnader ersätts också i det fall att värken orsakats av bitning eller annat än sjukdom under resa.
- skäliga resekostnader på resemetet i samband med vård som ersätts i enlighet med punkterna ovan.
- nödvändiga telefonutgifter i samband med sjukvård *högst till ett belopp på 85 euro.*
- av försäkringsgivaren på förhand godkända skäliga kostnader för sjuktransport till hemlandet och för ledsagare som är nödvändig på resan.
- av försäkringsgivaren på förhand godkända kostnader för resa och logi till resemetet och tillbaka till Finland för en nära anhörig, *ifall den försäkrade enligt vårdande läkaren svävar i livsfara.*
- kostnader för reparation av skyddshjälm, hörapparat och tandprotes som varit i bruk och skadats i samband med olycksfall under resa vilket krävt läkarvård. Ifall reparation inte är möjlig ersätts återanskaffningskostnaderna för motsvarande föremål.
- kostnader för reparation av glasögon som varit i bruk och skadats i samband med olycksfall under resa vilket krävt läkarvård. Ifall reparation inte är möjlig ersätts återanskaffningskostnaderna för motsvarande glasögon. *Ersättning betalas upp till ett belopp på högst 300 euro per försäkringsfall.*
- de första glasögonen som ordinerats till följd av skada som orsakats av olycksfall under resa.
- kostnader för nödvändig kosmetisk eller plastikkirurgisk vård som krävts för skada som orsakats av olycksfall under resa och som ersätts ur denna försäkring, i enlighet med försäkringsgivarens på förhand givna samtycke.
- anskaffning av det första ortopediska stödet som är nödvändigt för vård av skada som uppkommit till följd av olycksfall under resa.

4.4.2 I sjukvårdskostnaderna som ersätts ingår inte

- efter resan uppkomna resekostnader som ansluter till undersökningar eller vård till följd av olycksfall eller sjukdom under resa
- annan än i punkt 4.4.1 nämnd fysikalisk vård som ordinerats för vård av olycksfall under resa
- fysikalisk vård som ordinerats för vård av sjukdom under resa eller därmed jämförbar annan vård
- rehabilitering eller terapi och inte heller resekostnader i anslutning till dessa.

- kostnader för vistelse på rehabiliterings-, bad-, naturterapanstalt eller motsvarande vårdinrättningar och inte heller resekostnader i anslutning till dessa.

- hemvårdskostnader.

- medicinska hjälpmedel, med undantag av i punkt 4.4.1 nämnda.

- inkomstbortfall till följd av sjukvård eller andra indirekta kostnader till följd av skada.

4.5 Invaliditetsersättning till följd av olycksfall

4.5.1 Definition av invaliditet

För invaliditet avses ett på medicinska grunder bedömt allmänt men som orsakas den försäkrade på grund av skada. Då ett men definieras beaktas endast skadans art, *däremot inte individuella förhållanden, såsom yrke eller fritidsintressen.*

Invaliditetsgraden fastställs på basen av social- och hälsovårdsministeriets beslut om invaliditetsklassificering; beslutet bygger på lagen om olycksfallsförsäkring. Invaliditetsgraden fastställs på basen av den invaliditetsklassificering som gällde vid tidpunkten för skadan. Skadorna är indelade i invaliditetsklasserna 0-20, så att klass 20 motsvarar fullständigt men. *Skador i klass 1 ersätts endast då det är fråga om skador på ögon och fingrar, eftersom ett så litet men inte kan uppskattas exakt vid övriga skador.*

4.5.2 Temporärt men

Om ett år har förflutit sedan olycksfallet, och menet inte blivit bestående, utbetalas som fortlöpande ersättning årligen 10 % av den del av det vid tiden för skadan gällande försäkringsbelopp som svarar mot skadans invaliditetsklass vid varje enskild tidpunkt.

Ersättning som betalas för temporärt men minskar inte ersättningen för ett eventuellt bestående men.

4.5.3 Bestående men

För invaliditet betalas engångsersättning sedan menet blivit bestående.

För ett fullständigt bestående men betalas det försäkringsbelopp som gällde vid tiden för skadan. För partiellt bestående men betalas så många tjugonedelar av försäkringsbeloppet som invaliditetsklassen utvisar.

Ersättning betalas dock inte för men som framkommer först efter att tre år förflutit sedan försäkringsfallet.

Ifall invaliditetsklassen till följd av att skadan förvärrats ändras innan tre år förflutit sedan ersättningen betalades, skall tilläggsersättning som motsvarar försämringen betalas.

Ersättningsbeloppet justeras dock inte på grund av att skadan förvärrats om förändringen framkommit först efter ovannämnda tid.

För barn som avses i villkorspunkt 2 är försäkringsbeloppet för fullständigt bestående men per barn det belopp som antecknats i försäkringsbrevet.

4.6 Dödsfallsersättning

4.6.1 För den försäkrades död utbetalas det försäkringsbelopp som gällde vid skadetidpunkten, om den direkta orsaken till dödsfallet är olycksfall under resa. *Från denna ersättning avdras den ersättning för bestående men som betalats med anledning av samma olycksfall.*

Ersättning betalas dock inte om den försäkrade avlider efter att tre år förflutit sedan olycksfallet.

4.6.2 För den försäkrades död betalas det försäkringsbelopp som gällde vid skadetidpunkten, om den direkta orsaken till dödsfallet är en i förordningen om smittosamma sjukdomar definierad allmänfarlig smittosam sjukdom som den försäkrade smittats av under resan.

Ersättning betalas dock inte om den försäkrade avlider efter att det förflutit ett år sedan sjukdomen konstaterades.

4.6.3 Om den försäkrade avlider under resan ersätts, på basen av räkning eller verifikat i original, skäligen kostnader för hemtransport eller begravningskostnader utomlands till ett belopp som motsvarar kostnaderna för hemtransport. Dessa kostnader ersätts även om den försäkrades dödsfall inte orsakats av ett försäkringsfall som berättigar till ersättning.

4.6.4 För barn som avses i villkorspunkt 2 är det i punkterna 4.6.1 och 4.6.2 avsedda försäkringsbeloppet per barn det belopp som antecknats i försäkringsbrevet.

5 Annullering av resa

Med annullering av resa avses att den försäkrade är förhindrad att påbörja resan av orsak som nämns i punkt 5.1.

5.1 Annulleringen av resa som ersätts bör bero på tvingande orsak såsom

- allvarligt, plötsligt och oförutsett insjuknande eller allvarligt olycksfall, som drabbat den försäkrade eller dennes nära anhörig som avses i punkt 5.2.1. Graden av den tvingande orsaken bedöms på basen av medicinska grunder.

- dödsfall, som drabbat den försäkrades nära anhörig som nämns i punkt 5.2.1.

- omfattande skada som drabbat den försäkrades egendom i Finland.

5.2 Den försäkrades nära anhöriga

5.2.1 Den försäkrades nära anhöriga är make/maka eller sambo, egna barn, makes/makas eller sambos barn, barnbarn, adoptiv- eller fosterbarn, föräldrar, svärföräldrar, adoptivföräldrar, mor- eller farföräldrar, syskon eller halvsyskon, makes/makas syskon, svärdotter eller svärson.

Med nära anhörig till den försäkrade likställs en medresenär med vilken den försäkrade på tu man hand beställt resan.

5.3 Begränsningar gällande annullering av resa

Försäkringen ersätter inte annullering av resa, om

- försäkringen trätt i kraft senare än tre dygn före resans början, eller

- orsaken till annulleringen har yppat sig före försäkringen trädde ikraft eller före resan bokades och betalades.

5.4 Ersättningsbestämmelser gällande annullering av resa

Till följd av att resa annulleras ersätts de kostnader, som den försäkrade enligt researrangörens resevillkor är ansvarig för.

När resan annulleras skall därom utan dröjsmål meddelas åt researrangören eller transportbolaget.

Från ersättningen som utbetalas görs avdrag för den gottgörelse eller ersättning, som den försäkrade fått eller enligt resevillkoren varit berättigad att få av researrangören i samband med att orsaken till annulleringen framgick, ifall den försäkrade skulle ha meddelat om annulleringen på ovannämnda sätt.

6 Avbrytande av resa

6.1 Med avbrytande av resa avses ändring av en redan påbörjad resa på grund av en tvingande orsak såsom

- allvarligt, plötsligt och oförutsett insjuknande eller allvarligt olycksfall, som drabbat den försäkrade eller dennes nära anhörig som avses i punkt 5.2.1. Graden av den tvingande orsaken bedöms på basen av medicinska grunder.

- dödsfall, som drabbat den försäkrades nära anhörig som avses i punkt 5.2.1.

- omfattande skada som drabbat den försäkrades egendom i

Finland.

För tidig hemkomst från resa till följd av den försäkrades sjukdom eller olycka under resan ersätts endast ifall sjukdomen eller olyckan under resan är av den karaktären, att vården av den försäkrade på medicinska grunder kräver att patienten återvänder till Finland.

6.2 Ersättning för avbrytande av resa

6.2.1 För avbrytande av resa utbetalas

- nödvändiga extra kostnader för resa och logi på turer, vid resmålet och hemresan, *dock inte mat- eller måltidskostnader.*
- skäliga resekostnader för ny turer till resmålet, ifall resan under försäkringens giltighetstid är nödvändig för fortsättandet av studierna eller arbetsförhållandet.
- på förhand betalda och utnyttjade tjänster, utflykter och resor vid resmålet.
- ersättning för förlorade resdagar till följd av för tidig hemkomst från resa.
- ersättning för förlorade resdagar till följd av sjukhusvård för försäkrad, som under resan vårdats på sjukhus till följd av sjukdom eller olycka som ersätts ur denna försäkring och som inträffat under resan. Om personen som vårdats på sjukhus är ett barn under 16 år som avses i villkorspunkt 2, och vården av sjukdomen eller skadan till följd av läkares ordination kräver att vårdnadshavaren hjälper till på sjukhuset, betalas ersättning åt vårdnadshavaren på motsvarande sätt för förlorade resdagar. *För samma tid betalas ersättning endast åt en vårdnadshavare och endast på basen av en resenförsäkring.*

6.3 Ersättning för förlorade resdagar

Ersättningen för förlorade resdagar är en så stor del av de före resan betalda sammanlagda direkta resekostnaderna som motsvarar förhållandet mellan antalet förlorade resdagar och totala antalet resdagar.

Resdagarna räknas i hela tidsperioder på 24 timmar från och med att resan inleddes.

Förlorade resdagar räknas på motsvarande sätt från och med att sjukhusvården inleddes eller resan avbröts till att sjukhusvården avslutades eller högst till och med att resan borde ha avslutats.

Om den sista tidsperioden enligt det här räknesättet överskrider med mer än 12 timmar, räknas också denna som en dag.

Om den försäkrade går miste om tre fjärdedelar av sina resdagar anses han ha gått miste om alla sina resdagar.

7 Försening från resa

Förseningen ersätts om den försäkrade inte hinner till avgångsplatsen för flyg-, båt-, tåg- eller bussresa till utlandet.

7.1 För att försening från resa skall ersättas krävs att förseningen beror på

- väderlekshinder, tekniskt fel eller trafikskada, som drabbar allmänt kommunikationsmedel som den försäkrade anlitat, eller
- trafikskada som drabbar ett privat motorfordon som den försäkrade använt och att trafikskadan på ett tvingande sätt är ett hinder för att resan fortsätts.

Försäkringen ersätter inte försening som beror på att den försäkrade inte startat i tid med beaktande av rådande omständigheter imman resan påbörjades.

7.2 Ersättningsbestämmelser gällande försening från resa

Till följd av försening från resa ersätts de nödvändiga extra kostnader som beror på att resan fortsätts med annat motsvarande transportmedel till det ursprungliga resmålet, *högst till ett värde på 1.700 euro.* Ersättning utbetalas dock inte för mat- eller måltidskostnader.

Om förseningen leder till att den försäkrade inte kan fortsätta sin resa betalas ersättning för förlorade resdagar i enlighet med punkt 6.3.

Från ersättningen som betalas för försening från resa görs avdrag för den gottgörelse eller ersättning som den försäkrade är berättigad att få från transportbolaget, researrangören, hotellet eller motsvarande.

Allmänna avtalsvillkor

(rättigheter och skyldigheter på basis av lagen om försäkringsavtal)

Lagen om försäkringsavtal (543/94) är en lag som berör försäkringsavtal och som innehåller bestämmelser som inverkar på avtalsförhållandet mellan kunden och Lokalförsäkring samt tredje mans rätt i vissa fall. I det följande återges en del av lagens centrala bestämmelser samt ärenden som enligt lagen ska regleras i försäkringsvillkoren. På detta försäkringsavtal tillämpas dock även sådana bestämmelser i lagen om försäkringsavtal som inte återges i det följande. Paragrafnumren inom parentes efter rubrikerna hänvisar till de lagparagrafer som behandlar de i rubriken nämnda ärenden.

I VISSA CENTRALA BEGREPP

Försäkringsavtalet kan bestå av en eller flera försäkringar. Försäkringsavtalets centrala innehåll (6 §) definieras i försäkringsbrevet och försäkringsvillkoren.

Med *skadeförsäkring* (2 §) avses en försäkring som tecknas med avsikt att täcka förlust som orsakas av sakskada, skadeståndsskyldighet eller annan förmögenhetsskada.

Med *personförsäkring* (2 §) avses en försäkring vars föremål är en fysisk person.

Med *försäkringsgivaren* (2 §) avses i detta sammanhang Lokalförsäkring Ömsesidigt Bolag eller Lokalförsäkringsföreningen. För försäkringsgivaren används i villkorstexterna och produktfakta benämningen Lokalförsäkring.

Försäkringstagare (2 §) är den som ingått försäkringsavtalet med Lokalförsäkring.

Den försäkrade (2 §) är i skadeförsäkringen den till vars förmån försäkringen gäller och i personförsäkringarna den som är föremål för försäkringen.

Försäkringsperiod (16 §) är den för försäkringen avtalade giltighetstiden, som antecknats i försäkringsbrevet. Försäkringsavtalet fortsätter en avtalad försäkringsperiod i sänder, såvida inte någondera avtalsparten säger upp avtalet.

Premieperiod (17 §) är den tidsperiod för vilken man har avtalat att en personförsäkrings försäkringspremie ska betalas med jämna mellanrum.

Försäkringsfall är den händelse till följd av vilken ersättning från försäkringen betalas.

Säkerhetsföreskrifter (31 §) innebär en i försäkringsbrevet, försäkringsvillkoren eller i övrigt skriftligen ålagd skyldighet att följa anvisningar som syftar till att förhindra eller begränsa uppkomsten av skada.

2 LÄMNANDE AV INFORMATION INNAN FÖRSÄKRINGSAVTALET INGÅS

2.1 Lokalförsäkrings upplysningsplikt (5 § och 9 §)

Lokalförsäkring ska innan ett försäkringsavtal ingås ge försäkringssökanden den information som behövs för bedömning av försäkringsbehovet och för val av försäkring, såsom information om Lokalförsäkrings egna försäkringsformer, försäkringspremier och försäkringsvillkor. När informationen lämnas ska försäkringssökanden också göras uppmärksam på väsentliga begränsningar i försäkringsskyddet.

Vid distansförsäljning av försäkringar ska därtill lämnas i konsumentskyddslagens 6 a kapitel avsedda förhandsuppgifter. Med distansförsäljning avses t.ex. försäljning av försäkringar per telefon eller via nätet.

Om Lokalförsäkring eller dennes representant vid marknadsföringen av försäkringen har underlåtit att ge försäkringstagaren behövlig information om försäkringen eller gett honom felaktiga eller vilseledande uppgifter, anses försäkringsavtalet gälla med det innehåll försäkringstagaren har haft skäl att sluta sig till utgående från den information han fått.

2.2 Försäkringstagarens och den försäkrades upplysningsplikt (22 §, 23 §, 24 § och 34 §)

Gemensamma stadganden (22 §, 23 § och 24 §)

Försäkringstagaren och den försäkrade ska innan försäkringen beviljas ge korrekta och fullständiga svar på Lokalförsäkrings frågor vilka kan vara av betydelse för bedömningen av Lokalförsäkrings ansvar. Försäkringstagaren och den försäkrade ska dessutom under försäkringsperioden utan obefogat dröjsmål rätta upplysningar som han gett Lokalförsäkring och därefter konstaterat vara oriktiga eller bristfälliga.

Om försäkringstagaren eller den försäkrade vid uppfyllandet av ovannämnda plikt har förfarit svikligen är försäkringsavtalet inte bindande för Lokalförsäkring. Lokalförsäkring har rätt att behålla de betalda premierna också om försäkringen förfaller.

Skadeförsäkring (23 § och 34 §)

Om försäkringstagaren eller den försäkrade uppsåtligt eller av oaktsamhet, som inte kan anses vara ringa, har försummat sin upplysningsplikt kan ersättningen nedsättas eller förvägras. Vid bedömningen av om ersättningen ska nedsättas eller förvägras ska beaktas vilken betydelse den omständighet, som den av försäkringstagaren eller den

försäkrade lämnade oriktiga eller bristfälliga uppgiften gällt, har haft för uppkomsten av skadan. Dessutom ska försäkringstagarens och den försäkrades eventuella uppsåt eller arten av hans oaktksamhet samt förhållandena i övrigt tas i beaktande.

Personförsäkring (24 §)

Om försäkringstagaren eller den försäkrade uppsåtliga eller av oaktksamhet, som inte kan anses vara ringa, försummat sin upplysningsplikt och Lokalförsäkring inte överhuvudtaget skulle ha beviljat försäkringen om riktiga och fullständiga svar hade givits, är Lokalförsäkring fri från ansvar. Om Lokalförsäkring skulle ha beviljat försäkringen mot en högre premie eller annars på andra villkor än de avtalade, begränsas Lokalförsäkrings ansvar till vad som motsvarar den avtalade premien eller de villkor på vilka försäkringen skulle ha beviljats.

Om de ovan nämnda påföljderna av försummelse av upplysningsplikten skulle leda till uppenbar oskälighet för försäkringstagaren eller någon annan som är berättigad till försäkringsersättning kan påföljderna jämkas.

3 INTRÄDANDE AV LOKALFÖRSÄKRINGS ANSVAR OCH FÖRSÄKRINGSAVTALETS GILTIGHET

3.1 Inträdande av Lokalförsäkrings ansvar (11 §)

Lokalförsäkrings ansvar inträder när Lokalförsäkring eller försäkringstagaren ger eller sänder ett godkännande svar på den andra avtalspartens anbud, om ingen annan tidpunkt har avtalats enskilt med försäkringstagaren.

Om försäkringstagaren har överlämnat eller avsänt en skriftlig försäkringsansökan till Lokalförsäkring och om det är uppenbart att Lokalförsäkring skulle ha godkänt ansökan, ansvarar Lokalförsäkring också för försäkringsfall som har inträffat efter att ansökan överlämnades eller avsändes.

En försäkringsansökan eller ett godkännande svar som försäkringstagaren har överlämnat eller avsänt till Lokalförsäkrings representant anses vara lämnad eller avsänd till Lokalförsäkring.

Om det inte finns utredning om vilken tid på dygnet ett svar eller en ansökan har överlämnats eller avsänts, anses detta ha skett klockan 24.00.

I en tidsbunden försäkring inträder Lokalförsäkrings ansvar då premien för försäkringsperioden har betalats.

3.2 Grunder för beviljande av personförsäkring (10 §)

Premien och de övriga avtalsvillkoren bestäms på grundval av den försäkrades hälsotillstånd vid den tidpunkt då ansökningshandlingarna lämnades in eller sändes till Lokalförsäkring. Lokalförsäkring avslår inte en ansökan om personförsäkring på den grunden att ett försäkringsfall har inträffat eller att hälsotillståndet hos den person, för vilken försäkring söks, har försämrats efter det att ansökningshandlingarna lämnats in eller sänts till Lokalförsäkring.

3.3 Försäkringsavtalets giltighet (16 § och 17 §)

Försäkringsavtalet är fortlöpande om det inte är avtalat att vara tidsbestämt.

Ett skadeförsäkringsavtal gäller efter utgången av den första försäkringsperioden för ett avtalat försäkringsperiod i sänder, om inte försäkringstagaren eller Lokalförsäkring säger upp avtalet.

Ett personförsäkringsavtal gäller efter utgången av den första försäkringsperioden för ett avtalat premieperiod i sänder, om inte försäkringstagaren eller Lokalförsäkring säger upp avtalet.

Ett tidsbestämt försäkringsavtal gäller under den avtalade tidsperioden.

Försäkringsavtalet kan upphöra att gälla också av andra orsaker, vilka nämns senare i punkterna 4.2 och 16.

4 FÖRSÄKRINGSPREMIE

4.1 Premiebetalning (38 §)

Premien ska betalas inom en månad från det att Lokalförsäkring sänder en premiefaktura till försäkringstagaren. Den första premien behöver dock inte betalas förrän Lokalförsäkrings ansvar inträtt. Senare premier behöver inte betalas före den avtalade premieperiodens eller försäkringsperiodens början. Om försäkringsbolagets ansvar delvis inträder senare behöver premien för denna del av ansvaret inte betalas förrän ansvaret inträtt.

Premien av en tidsbestämd försäkring ska betalas innan försäkringen träder i kraft. Betalning av premie är en förutsättning till inträdande av Lokalförsäkrings ansvar.

Om försäkringstagarens betalning inte räcker till för att betala Lokalförsäkrings alla premiefordringar, har försäkringstagaren rätt att bestämma vilka premiefordringar som ska avkortas med det belopp som han betalar. Upplupen ränta på obetalda premiefordringar kvitteras som betalda före kapitalet.

4.2 Dröjsmål med premie (39 §)

Om försäkringstagaren har försummat att betala premien inom ovan i punkt 4.1 avsedd tid har Lokalförsäkring rätt att säga upp försäkringen att upphöra 14 dagar efter att uppsägningsmeddelandet avsändes.

Om försäkringstagaren betalar premien före uppsägningsstidens utgång upphör försäkringen likväl inte när uppsägningsstiden löper ut. Lokalförsäkring ska nämna denna möjlighet i uppsägningsmeddelandet.

Om försummelsen att betala premien har berott på att försäkringstagaren råkat i betalningssvårigheter på grund av sjukdom, arbetslöshet eller av någon annan särskild orsak, huvudsakligen utan egen förskyllan, upphör försäkringen trots uppsägningen först 14 dagar efter att hindret bortfallit. Försäkringen upphör dock senast tre månader efter uppsägningsstidens utgång. I uppsägningsmeddelandet ska också nämnas möjligheten att försäkringen fortsätter att gälla en viss tid.

Om premien inte betalas inom ovan i punkt 4.1 avsedd utsatt tid ska för dröjsmålstiden erläggas dröjsmålsränta enligt räntelagen.

4.3 Betalning av försenad skadeförsäkringspremie (42 §)

Om försäkringstagaren betalar premien för skadeförsäkringen efter att försäkringen upphört inträder Lokalförsäkrings ansvar dagen efter att betalningen skedde. Försäkringen gäller härvid till utgången av den ursprungligen avtalade försäkringsperioden räknat från det att den på nytt trätt i kraft.

Om Lokalförsäkring dock inte vill återuppliva en försäkring som upphört, meddelar Lokalförsäkring försäkringstagaren inom 14 dagar efter att premien betalats sin vägran att ta emot betalning.

4.4 Återupplivning av en personförsäkring som upphört att gälla (39 § och 43 §)

Om en personförsäkring har upphört att gälla på grund av att någon annan än den första premien inte betalats, träder den på nytt i kraft, om försäkringstagaren betalar premien inom sex månader efter att försäkringen upphört. Lokalförsäkring ska nämna denna möjlighet i uppsägningsmeddelandet.

Om försäkringen träder i kraft på nytt vidtar Lokalförsäkrings ansvar dagen efter att premien betalats.

4.5 Försäkringspremien efter att avtalet upphört (45 §)

4.5.1 Beräkning av försäkringspremie

Om försäkringen upphör före avtalad tidpunkt har Lokalförsäkring rätt till premie endast för den tid under vilken dess ansvar varit i kraft. Som försäkringspremie uppbärs då den del av hela försäkringsperiodens premie som motsvarar förhållandet mellan den förverkligade försäkringsperioden och den avtalade försäkringsperioden.

För båtförsäkringen hänför sig p.g.a. försäkringens natur 80 % av den årliga premien till sommarmånaderna 1.5. - 31.10 och 20 % till vintermånaderna 1.11. - 30.4.

Då en fortlöpande reseförsäkring/resenärförsäkring upphör mitt under den första försäkringsperioden uppbärs som försäkringspremie, avvikande från vad som ovan nämnts, en premie som motsvarar premien för en tidsbestämd reseförsäkring/resenärförsäkring med motsvarande innehåll och vars giltighetstid motsvarar den förverkligade giltighetstiden.

4.5.2 Ersättning för försäkringens skötselkostnader

Då försäkringen upphör under avtalad försäkringsperiod på basis av att försäkringstagaren säger upp den, har Lokalförsäkring utöver det ovan nämnda rätt att som ersättning för försäkringens skötselkostnader uppbära 10 % av premien för den avtalade försäkringsperioden, dock minst 10 och högst 50 euro.

4.5.3 Återbetalning av försäkringspremie

Om försäkringspremien redan betalats då försäkringen upphör, återbetalar Lokalförsäkring den del av premien som överskrider den på ovan beskrivet sätt bestämda premien och ersättningen för skötselkostnaderna. Försäkringspremien återbetalas dock inte om det i ärendet förfarits svikligt i situationer som avses i punkt 2.2.

Från premieåterbetalningen kan obetalda premier som förfallit till betalning samt andra fordringar, som förfallit till betalning dras av i enlighet med de allmänna kvittningsföresätningarna.

Om den premie som ska återbetalas är lägre än 8 euro, återbetalas inte denna särskilt.

5 LÄMNANDE AV INFORMATION UNDER AVTALETS GILTIGHETSTID

5.1 Lokalförsäkrings upplysningsplikt (6 §, 7 § och 9 §)

Efter att försäkringsavtalet ingåtts ska Lokalförsäkring överlämna försäkringsbrevet och försäkringsvillkoren till försäkringstagaren.

Under försäkringens giltighetstid skickar Lokalförsäkring årligen försäkringstagaren uppgifter om försäkringsbelopp och andra sådana omständigheter beträffande försäkringen som är av uppenbar betydelse för försäkringstagaren (årsmeddelande).

Om Lokalförsäkring eller dennes representant under försäkringens giltighetstid har lämnat försäkringstagaren bristfälliga, felaktiga eller vilseledande uppgifter, anses försäkringsavtalet gälla med det innehåll som försäkringstagaren har haft skäl att sluta sig till utgående från den information han fått, om dessa bristfälliga, felaktiga eller vilseledande uppgifter kan anses ha inverkat på försäkringstagarens förfarande. Detta gäller dock inte information som Lokalförsäkring eller dennes representant efter ett inträffat försäkringsfall har gett om en förestående ersättning.

5.2 Försäkringstagarens upplysningsplikt vid fareökning (26 §, 27 § och 34 §)

Skadeförsäkringar

Försäkringstagaren ska meddela Lokalförsäkring, om det i de förhållanden som uppgavs när försäkringsavtalet ingicks eller i de omständigheter som antecknats i försäkringsbrevet skett en sådan förändring som väsentligt ökar risken för skada och som Lokalförsäkring inte kan anses ha beaktat när försäkringsavtalet ingicks. Försäkringstagaren ska underrätta Lokalförsäkring om en sådan förändring senast en månad efter det att han erhållit det första årsmeddelandet efter förändringen.

Exempel på förändringar som ökar risken är ändrings-, korrigerings- eller utvidgningsarbeten eller förändring av användningsändamålet för det försäkrade föremålet.

Om försäkringstagaren uppsåtligt eller av oaktsamhet, som inte kan anses vara ringa, har försummat att anmäla om fareökning, kan ersättningen nedsättas eller förvägras. Vid bedömningen av om ersättningen ska nedsättas eller förvägras ska beaktas, vilken betydelse den förändrade omständigheten som ökat risken har haft för uppkomsten av skadan. Dessutom ska eventuellt uppsåt hos försäkringstagaren eller arten av hans oaktsamhet samt förhållandena i övrigt beaktas.

Om försäkringstagaren eller den försäkrade lämnat oriktiga

eller bristfälliga uppgifter och premien på grund av detta har avtalats till ett lägre belopp än vad som skulle ha varit fallet om riktiga och fullständiga uppgifter hade lämnats, ska förhållandet mellan den avtalade premien och premien beräknad enligt riktiga och fullständiga uppgifter beaktas när en ersättning nedsätts. Mindre avvikelser i försäkringspremierna ger dock inte rätt till nedsättning av ersättningen.

Personförsäkringar

Om i de omständigheter som uppgavs när försäkringsavtalet ingicks och som är av betydelse för bedömningen av Lokalförsäkrings ansvar har skett förändringar som innebär fareökning, såsom byte av yrke, fritidsintressen och boningsort eller om annat försäkringskydd upphört, ska försäkringstagaren underrätta Lokalförsäkring därom senast en månad efter det att han erhållit det första årsmeddelandet efter förändringen. Om förändring i hälsotillståndet behöver inte meddelas. Försäkringsbolaget ska påminna försäkringstagaren om denna skyldighet i årsmeddelandet.

Om försäkringstagaren uppsåtligen eller av oaktsamhet, som inte kan anses ringa, har försummat att meddela om ovannämnd fareökning och Lokalförsäkring på grund av förändringarna i förhållandena inte skulle ha hållit försäkringen i kraft, är Lokalförsäkring fri från ansvar. Om Lokalförsäkring emellertid hade fortsatt försäkringen, men endast mot en högre premie eller annars på andra villkor, begränsar sig Lokalförsäkrings ansvar till vad som hade motsvarat premien eller de villkor enligt vilka försäkringen skulle ha fortsatt.

Om de ovan nämnda påföljderna av försummelse av upplysningsplikten skulle leda till uppenbar oskälighet för försäkringstagaren eller någon annan som är berättigad till försäkringsersättning kan påföljderna jämkas.

6 SKYLDIGHET ATT FÖRHINDRA OCH BEGRÄNSA UPPKOMST AV SKADA

(tillämpas på skadeförsäkringar)

6.1 Skyldighet att iaktta säkerhetsföreskrifter (31 § och 34 §)

Skadeförsäkring (tillämpas inte på ansvarsförsäkringen)

Den försäkrade ska iaktta i försäkringsbrevet eller försäkringsvillkoren antecknade eller i övrigt skriftligen givna säkerhetsföreskrifter. **Om den försäkrade uppsåtligen eller av oaktsamhet som inte kan anses vara ringa har underlåtit att iaktta säkerhetsföreskrifterna kan ersättningen nedsättas eller förvägras.** Vid bedömningen av om ersättningen ska nedsättas eller förvägras ska beaktas vilken betydelse försummelsen av säkerhetsföreskrifterna har haft för uppkomsten av skadan. Dessutom ska eventuellt uppsåt hos försäkringstagaren eller arten av hans oaktsamhet samt förhållandena i övrigt beaktas.

Ansvarsförsäkring

Vid ansvarsförsäkring nedsätts eller förvägras inte ersättningen på grund av den försäkrades oaktsamhet.

Om den försäkrade emellertid har försummat att iaktta säkerhetsföreskrifterna uppsåtligen eller av

grov oaktsamhet eller om den försäkrades bruk av alkohol eller rusmedel har inverkat på försummelsen, kan ersättningen nedsättas eller förvägras.

Om den försäkrade av grov oaktsamhet underlåtit att iaktta säkerhetsföreskrifterna eller om den försäkrades bruk av alkohol eller rusmedel har inverkat på försummelsen, betalar dock Lokalförsäkring från ansvarsförsäkringen åt den skadedrabbade fysiska personen den del av ersättningen, som denne inte kunnat indriva till följd av den försäkrades betalningsoförmåga som konstaterats vid utsökning eller konkurs.

6.2 Skyldighet att avvärja och begränsa en skada (räddningsplikt) (32 §, 34 § och 61 §)

När ett försäkringsfall inträffar eller omedelbart hotar ska den försäkrade efter förmåga vidta åtgärder för att avvärja och begränsa skadan. Om skadan förorsakats av en utomstående ska den försäkrade vidta de åtgärder som är nödvändiga för att bevara Lokalförsäkrings rätt gentemot skadevällaren. Den försäkrade ska t.ex. försöka klarlägga skadevällarens identitet. Om skadan har förorsakats genom straffbar gärning ska den försäkrade utan dröjsmål meddela polismyndigheterna om ärendet och i domstol kräva straff för brottsförövarna, om Lokalförsäkrings fördel så kräver. Den försäkrade ska även i övrigt iaktta de föreskrifter som Lokalförsäkring utfärdat för att avvärja och begränsa en skada.

Lokalförsäkring ersätter skäliga kostnader för uppfyllande av ovannämnda räddningsplikt, även om försäkringsbeloppet därmed skulle överskridas.

Om den försäkrade uppsåtligen eller av oaktsamhet som inte kan anses vara ringa har försummat sin räddningsplikt kan ersättningen till honom nedsättas eller förvägras. Vid bedömningen av om ersättningen ska nedsättas eller förvägras ska beaktas vilken betydelse försummelsen har haft för uppkomsten av skadan. Därtill ska eventuellt uppsåt hos försäkringstagaren eller arten av hans oaktsamhet samt förhållandena i övrigt beaktas.

Ansvarsförsäkring

Vid ansvarsförsäkring nedsätts eller förvägras inte ersättningen på grund av den försäkrades oaktsamhet.

Om den försäkrade emellertid uppsåtligen eller av grov oaktsamhet försummat sin räddningsplikt, eller om den försäkrades bruk av alkohol eller rusmedel inverkat på försummelsen, kan ersättningen nedsättas eller förvägras.

Om den försäkrade har försummat sin räddningsplikt av grov oaktsamhet eller om den försäkrades bruk av alkohol eller rusmedel inverkat på försummelsen, betalar dock Lokalförsäkring från ansvarsförsäkringen åt den skadedrabbade fysiska personen den del av ersättningen, som personen inte kunnat indriva till följd av den försäkrades betalningsoförmåga som konstaterats vid utsökning eller konkurs.

7 FRAMKALLANDE AV FÖRSÄKRINGSFALL (28 §, 29 §, 30 § OCH 34 §)

Skadeförsäkringar

7.1 Uppsåtligt förorsakande av försäkringsfall (30 §)

Lokalförsäkring är fri från ansvar gentemot en försäkrad som har förorsakat försäkringsfallet uppsåtligen.

7.2 Grov oaktsamhet samt bruk av alkohol eller narkotika (30 § och 34 §)

Om den försäkrade har förorsakat försäkringsfallet av grov oaktsamhet eller om den försäkrades bruk av alkohol eller narkotika har inverkat på försäkringsfallet kan ersättningen till honom nedsättas eller förvägras. Vid bedömningen av om ersättningen ska nedsättas eller förvägras ska det beaktas vilken betydelse den försäkrade personens åtgärd har haft för uppkomsten av skadan. Därtill ska beaktas eventuellt uppsåt hos den försäkrade eller arten av hans oaktsamhet samt förhållandena i övrigt.

Om det är fråga om en ansvarsförsäkring, betalar Lokalförsäkring, trots eventuell nedsättning eller vägran av ersättning, till skadelidande fysisk person den del av ersättningen som denne inte har kunnat indriva till följd av att den försäkrade vid utsökning eller konkurs befunnits vara insolvent.

Personförsäkringar

7.3 Framkallande av försäkringsfall (28 §)

Lokalförsäkring är fri från ansvar om den försäkrade har framkallat försäkringsfallet uppsåtligen.

Om den försäkrade har framkallat försäkringsfallet av grov oaktsamhet kan Lokalförsäkrings ansvar nedsättas enligt vad som är skäligt med beaktande av förhållandena.

7.4 Försäkringsfall framkallat av den som är berättigad till försäkringsersättning (29 §)

Om någon annan som är berättigad till försäkringsersättning än den försäkrade har framkallat försäkringsfallet uppsåtligen, är Lokalförsäkring fri från ansvar gentemot denne.

Den som har framkallat ett försäkringsfall av grov oaktsamhet eller i en sådan ålder eller ett sådant sinnestillstånd att han inte skulle kunna dömas till straff för brott, kan få ut försäkringsersättningen eller en del av den endast om detta anses skäligt med beaktande av de förhållanden under vilka försäkringsfallet har framkallats.

Om den försäkrade har avlidit ska den del av försäkringsersättningen som inte betalas till den eller dem som framkallat försäkringsfallet betalas till de övriga ersättningsberättigade.

8 IDENTIFIKATION (33 §) (tillämpas på skadeförsäkringar)

Vad som ovan har sagts om den försäkrade ifråga om framkallande av försäkringsfall, iakttagande av säkerhetsföreskrifter eller uppfyllande av räddningsplikt ska på motsvarande sätt tillämpas på den som

- 1) med den försäkrades samtycke är ansvarig för ett försäkrat motordrivet fordon eller släpfordon, fartyg eller luftfartyg,
- 2) tillsammans med den försäkrade äger och nyttjar försäkrad egendom eller
- 3) bor i gemensamt hushåll med den försäkrade och använder försäkrad egendom tillsammans med honom.

Vad som ovan har sagts om den försäkrade ifråga om iakttagande av säkerhetsföreskrifter ska på motsvarande sätt tillämpas på den som på grund av ett arbets- eller tjänsteförhållande till försäkringstagaren ska sörja för att säkerhetsföreskrifterna iakttas.

9 OTILLRÄKNELIGHET OCH NÖDLÄGE (36 §)

Lokalförsäkring ska inte för att frita sig från eller begränsa sitt ansvar åberopa de ovannämnda punkterna 6 och 7, om den försäkrade när han framkallade ett försäkringsfall eller försummade en säkerhetsföreskrift eller räddningsplikten var yngre än 12 år eller befann sig i ett sådant sinnestillstånd att han inte skulle ha kunnat dömas till straff för brott.

Lokalförsäkring ska inte för att frita sig från eller begränsa sitt ansvar åberopa punkterna 5, 6 och 7, om den försäkrade, när han framkallade ökningen av risken eller försäkringsfallet eller försummade en säkerhetsföreskrift eller räddningsplikten, handlade i syfte att hindra person- eller egendomsskada under sådana förhållanden att försummelsen eller åtgärden kunde försvaras.

Vad som i denna punkt har sagts om den försäkrade ska även tillämpas på den som i punkt 8 identifieras med den försäkrade.

10 FÖRMÅNSTAGARFÖRORDNANDE

(tillämpas på personförsäkringar)

10.1 Förmånstagare (47 §)

Försäkringstagaren har rätt att förordna en person som i stället för honom eller den försäkrade har rätt till försäkringsersättningen (förmånstagare). Försäkringstagaren kan ändra eller återkalla förmånstagarförordnandet, om något försäkringsfall där förordnandet är avsett att tillämpas inte har inträffat.

Om ett förmånstagarförordnande är i kraft, ingår en försäkringsersättning som ska betalas med anledning av den försäkrades död inte i hans dödsbo. En försäkringsersättning ingår i den försäkrades dödsbo, om det inte finns något förmånstagarförordnande och det i försäkringsvillkoren inte bestämts att ersättningen ska betalas till försäkringstagaren.

10.2 Förmånstagarförordnandets form (48 §)

Ett förmånstagarförordnande samt återkallande och ändring av det är utan verkan, om Lokalförsäkring inte skriftligen har underrättats därom.

10.3 Förmånstagarförordnandets återgång (49 §)

Förmånstagarförordnandet återgår om den namngivna förmånstagaren avlider före det försäkringsfall, som förordnandet var avsett att tillämpas på. Om det finns flera namngivna förmånstagare förblir förordnandet i kraft för de övriga del. Efter att ett försäkringsfall inträffat ska ersättningen härvid betalas till de efterlevande förmånstagarna också till den del ersättning skulle ha betalats till en tidigare avliden förmånstagar, om försäkringstagaren inte bestämmer något annat.

Har försäkringstagaren avlidit och hans uppenbara avsikt varit att en efterlevande förmånstagar får endast en viss del av ersättningen, ska en avliden förmånstagarers andel betalas till försäkringstagarens dödsbo.

10.4 Tolkning av förmånstagarförordnande (50 §)

Om ingen namngiven person förordnats till förmånstagar, och ifall inte något annat följer av förordnandet eller förhållandena, ska följande efterföljas:

1) Om försäkringstagarens make/maka har förordnats till förmånstagar är förordnandet i kraft till förmån för den som försäkringstagaren var gift med vid sin död. Detta gäller dock inte om makarnas äktenskapsskillnadsärende var anhängigt vid försäkringstagarens död eller om makarna dömts till hemskillnad som inte hade förfallit vid försäkringstagarens död.

2) Om försäkringstagarens barn har förordnats till förmånstagar är förordnandet i kraft till förmån för de bröstarvingar till försäkringstagaren som avses i ärvdabalken (40/65). Försäkringsersättningen ska delas mellan bröstarvingarna enligt vad ärvdabalken stadgar om deras rätt till arv.

3) Om försäkringstagarens make/maka och barn har förordnats till förmånstagar är förordnandet i kraft till förmån för i punkt 1) avsedd make/maka och i punkt 2) avsedda barn. Om det inte finns någon make/maka, får bröstarvingarna hela försäkringsersättningen. Om det inte finns några bröstarvingar får maken/makan hela försäkringsersättningen. Om försäkringsersättningen ska delas mellan maken/makan och bröstarvingarna, får maken/makan och bröstarvingarna hälften var av försäkringsersättningen.

4) Om försäkringstagarens anhöriga förordnats till förmånstagar är förordnandet i kraft till förmån för den i punkt 1) avsedda maken/makan och de i ärvdabalken avsedda arvingarna. Om det inte finns några bröstarvingar tillfaller hela försäkringsersättningen maken/makan. Om det inte finns någon make/maka tillfaller hela försäkringsersättningen arvingarna. Försäkringsersättningen som tillfaller arvingarna delas i enlighet med vad som stadgats i ärvdabalken om deras rätt till arv.

Vad som ovan sagts om försäkringstagaren gäller på motsvarande sätt den försäkrade, om denne är någon annan än försäkringstagaren.

II ERSÄTTNINGSFÖRFARANDE

II.1 Ersättningsökandens skyldigheter (69 § och 72 §)

Den som ansöker om ersättning ska till Lokalförsäkring överlämna sådana handlingar och uppgifter som behövs för utredning av Lokalförsäkrings ansvar. Dyliga är t.ex. de handlingar

och uppgifter med vilkas hjälp det kan konstateras, huruvida ett försäkringsfall inträffat, hur stor skada som uppkommit och till vem ersättningen ska betalas. Den som ansöker om ersättning är skyldig att införskaffa de utredningar som han bäst får tillgång till, dock även med beaktande av Lokalförsäkrings möjligheter att skaffa utredningar.

Lokalförsäkring ska ges möjlighet att granska skadan.

Lokalförsäkring är inte skyldig att betala ersättning förrän det erhållit ovannämnda utredningar.

Om den som söker ersättning efter ett försäkringsfall svikligen har lämnat Lokalförsäkring oriktiga eller bristfälliga uppgifter, vilka är av betydelse för bedömningen av Lokalförsäkrings ansvar, kan ersättningen nedsättas eller förvägras enligt vad som är skäligt med hänsyn till omständigheterna.

II.2 Preskription av rätt till ersättning (73 §)

Försäkringsersättning ska sökas hos Lokalförsäkring inom ett år från det att ersättningsökanden fått kännedom om försäkringens giltighet, försäkringsfallet och skadepåföljden med anledning av försäkringsfallet. Ersättningsanspråket ska i varje händelse framläggas inom tio år från det att försäkringsfallet inträffat eller, om försäkringen tecknats i händelse av personskada eller skadeståndsskyldighet, från det att skadepåföljden uppkommit. Med framläggande av ersättningsanspråk jämställs anmälan om försäkringsfallet. **Om ersättningsanspråk inte framläggas inom denna tid förlorar ersättningsökanden sin rätt till ersättning.**

II.3 Lokalförsäkrings skyldigheter (7 §, 8 §, 9 §, 67 §, 68 § och 70 §)

Efter inträffat försäkringsfall ska Lokalförsäkring till den som söker ersättning, t.ex. till den försäkrade och i situationer som anges i punkt 17.4, till den skadelidande i ansvarsförsäkringen, lämna uppgifter om försäkringens innehåll och om förfarandet vid ansökan om ersättning. Eventuella förhandsuppgifter till ersättningsökanden om framtida ersättning, ersättningsbelopp eller sätt att betala ersättningen inverkar inte på betalningsskyldigheten enligt försäkringsavtalet.

Lokalförsäkring ska med anledning av ett inträffat försäkringsfall utan dröjsmål och senast en månad efter att Lokalförsäkring fått de handlingar och uppgifter som är nödvändiga för att utreda ansvaret, betala ut ersättning enligt försäkringsavtalet eller meddela att någon ersättning inte betalas. Om ersättningsbeloppet inte är ostridigt, ska Lokalförsäkring dock betala den ostridiga delen av ersättningen inom ovan angiven tid.

Lokalförsäkring meddelar sitt ersättningsbeslut gällande ansvarsförsäkring också till den skadelidande.

Lokalförsäkring ska när försäkringsersättning betalas till en omyndig underrätta förmyndarmyndigheten i den omyndiges hemkommun, om ersättningen innefattar annat än ersättning för kostnader eller förmögenhetsförluster, ifall ersättningsens totalbelopp är större än 1 000 euro.

På försenad ersättning ska Lokalförsäkring erlagga dröjsmåls-

ränta enligt räntelagen (633/82).

11.4 Kvittning

I enlighet med allmänna kvittningsförutsättningar kan från ersättningen dras av obetalda förfallna premier och andra förfallna fordringar som Lokalförsäkring har.

12 SKADEFÖRSÄKRINGENS FÖRSÄKRINGS-ERSÄTTNING

(tillämpas om egendom eller ett intresse försäkrats till ett överenskommet försäkringsbelopp)

12.1 Överförsäkring och berikandeförbud (57 §)

Egendom eller ett intresse är överförsäkrat, om det försäkringsbelopp som anges i försäkringsbrevet avsevärt överstiger den försäkrade egendomens eller det försäkrade intressets rätta värde.

Lokalförsäkring ska att med anledning av ett försäkringsfall som har drabbat överförsäkrad egendom eller ett överförsäkrat intresse betala ut mera i ersättning än vad som behövs för att täcka skadan.

Om försäkringsbeloppet dock väsentligen grundar sig på en värdering som har gjorts av Lokalförsäkring eller dennes representant ska ersättningen betalas enligt försäkringsbeloppet, utom i det fall att värderingen påverkats av att försäkringstagaren uppsåtligt har lämnat oriktiga eller bristfälliga uppgifter.

12.2 Underförsäkring (58 §)

Egendom eller ett intresse är underförsäkrat, om det försäkringsbelopp som anges i försäkringsbrevet avsevärt understiger den försäkrade egendomens eller det försäkrade intressets rätta värde.

Lokalförsäkring ska med anledning av ett försäkringsfall som har drabbat underförsäkrad egendom eller ett underförsäkrat intresse ersätta endast en så stor del av skadan som motsvarar förhållandet mellan försäkringsbeloppet och egendomens eller intressets värde. Om försäkringsbeloppet dock väsentligen grundar sig på en värdering som har gjorts av Lokalförsäkring eller dennes representant, ska ersättning betalas enligt skadebeloppet, dock högst upp till försäkringsbeloppet.

13 SÖKANDE AV ÄNDRING I LOKALFÖRSÄKRINGS BESLUT (8 §, 68 § OCH 74 §)

Försäkringstagaren eller ersättningsökanden har till sitt förfogande olika medel att få Lokalförsäkrings beslut ändrat. Han har rätt att väcka talan mot Lokalförsäkring. Före det kan han hos Försäkrings- och finansrådgivningen be om råd och handledning eller hos nämnder anhålla om en rekommendation om avgörande. Behandling vid nämnd hindrar inte att talan väcks. Däremot tar nämnderna inte upp ett ärende till behandling som har behandlats eller anhängiggjorts vid domstol.

13.1 Självrättelse

Om försäkringstagaren eller ersättningsökanden misstänker ett fel i Lokalförsäkrings ersättningsbeslut eller i något annat

beslut har han rätt att få närmare information om de omständigheter som har lett fram till avgörandet. Lokalförsäkring ska korrigera beslutet, om nya utredningar ger anledning därtill.

13.2 Försäkrings- och finansrådgivningen och nämnder som utfärdar rekommendationer om avgöranden

Om försäkringstagaren eller ersättningsökanden är missnöjd med Lokalförsäkrings beslut kan han be om råd och handledning hos Försäkrings- och finansrådgivningen. Det är ett opartiskt organ som har till uppgift att ge konsumenterna råd i försäkrings- och ersättningsärenden.

Lokalförsäkrings beslut kan hänskjutas till Försäkringsnämnden, som verkar i anslutning till Försäkrings- och finansrådgivningen. Nämnden har till uppgift att ge rekommendationer om avgöranden i tvister som gäller tolkning och tillämpning av lag och försäkringsvillkor i försäkringsförhållanden.

Om försäkringsgivaren är en försäkringsförening, kan Lokalförsäkrings beslut för ersättningsgrundens del också föras till försäkringsföreningarnas skadenämnd för undersökning.

Lokalförsäkrings beslut kan också hänskjutas till konsumenttvistenämnden, som ger rekommendationer om avgöranden med stöd av konsumentskyddslagstiftningen.

Rådgivningsservicen och nämndernas utlåtanden erhålls gratis.

13.3 Tingsrätt

Om försäkringstagaren eller ersättningsökanden inte nöjer sig med Lokalförsäkrings beslut kan han väcka talan mot Lokalförsäkring. Talan kan väckas antingen vid tingsrätt på partens hemort i Finland eller vid tingsrätt på Lokalförsäkrings hemort eller på skadeorten, såvida inte annat följer av Finlands internationella avtal.

Talan med anledning av Lokalförsäkrings beslut ska väckas inom tre år efter att parten fått skriftligt besked om Lokalförsäkrings beslut och om denna tidsfrist. **Efter att tidsfristen löpt ut föreligger inte längre rätt att väcka talan.**

Behandling i nämnd avbryter preskriptionstiden för rätten att väcka talan.

13.4 Dispaschörens ersättningsutredning och tingsrätten (tillämpas på båt- och transportförsäkringar)

Om försäkringstagaren eller ersättningsökanden inte nöjer sig med Lokalförsäkrings beslut kan han låta ärendet underställas dispaschörens prövning (lag om dispaschörens ersättningsutredning i sjöförsäkringsärenden 10/16.1.1953).

Om försäkringstagaren eller ersättningsökanden inte nöjer sig med dispaschörens ersättningsutredning, kan han få ärendet prövat i domstol. Talan med anledning av Lokalförsäkrings beslut ska väckas i Helsingfors tingsrätt inom trettio dagar efter att ersättningsutredningen getts och inom tre år efter att parten fått skriftligt besked om Lokalförsäkrings beslut och om denna tidsfrist. **Efter att tidsfristen löpt ut föreligger inte längre rätt att väcka talan.**

14 LOKALFÖRSÄKRINGS REGRESSRÄTT (75 §)

14.1 Lokalförsäkrings regressrätt gentemot tredje man

Skadeförsäkringar

Den försäkrades rätt till ersättning av tredje man som har ersättningsansvar för skadan övergår till Lokalförsäkring upp till det belopp Lokalförsäkring utbetalt i ersättning.

Om skadan har förorsakats av tredje man i egenskap av privatperson, arbetstagare, tjänsteman eller annan med dessa enligt skadeståndslagen 3 kapitel 1 § jämställbar person, uppkommer för försäkringsbolaget regressrätt gentemot den ifrågasvarande personen endast om denne förorsakat försäkringsfallet uppsåtligen eller av grov oaktsamhet eller om han är ersättningsansvarig oberoende av oaktsamhet.

Personförsäkringar

Den försäkrades rätt att av för skadan ansvarig ersättningsansvarig tredje man kräva ersättning för kostnader och förmögenhetsförluster som orsakats av sjukdom eller olycksfall övergår till försäkringsbolaget upp till det ersättningsbelopp som Lokalförsäkring betalat.

Om skadan har förorsakats av tredje man i egenskap av privatperson, arbetstagare, tjänsteman eller annan med dessa enligt skadeståndslagen 3 kapitel 1 § jämställbar person, uppkommer för Lokalförsäkring regressrätt gentemot den ifrågasvarande personen endast om denne förorsakat försäkringsfallet uppsåtligen eller av grov oaktsamhet eller om han är ersättningsansvarig oberoende av oaktsamhet.

14.2 Lokalförsäkrings regressrätt gentemot försäkringstagaren, den försäkrade eller person som identifieras med den försäkrade

Om en försäkringstagare, försäkrad eller person som identifieras med den försäkrade enligt punkt 8 har framkallat försäkringsfallet eller försummat sin skyldighet enligt punkterna 2.2 (upplysningsplikt), 5.2 (upplysningsplikt vid fareökning), 6.1 (skyldighet att iakttä säkerhetsföreskrifter) och 6.2 (skyldighet att avvärja och begränsa en skada) får Lokalförsäkring helt eller delvis återkräva den ersättning som Lokalförsäkring betalt till en försäkrad som avses i punkt 17.1. Lokalförsäkring får med stöd av regressrätten återkräva hela ersättningen, om Lokalförsäkring på de grunder som anges i punkterna 2.2, 5.2, 6.1, 6.2 och 7 skulle vara fri från ansvar eller berättigad att förvägra ersättning. Om ersättningen hade nedsatts enligt punkterna 2.2, 5.2, 6.1, 6.2 och 7, får Lokalförsäkring återkräva den del av ersättningen som motsvarar nedsättningen.

15 ÄNDRING AV FÖRSÄKRINGSAVTAL

15.1 Ändring av avtalsvillkor under försäkringsperioden (18 § och 20 §)

Skadeförsäkringar

Lokalförsäkring har rätt att under försäkringsperioden ändra premien eller andra avtalsvillkor så att de motsvarar de nya förhållandena, om

1) försäkringstagaren eller den försäkrade har försummat sin

upplysningsplikt enligt punkt 2.2 eller om

2) det under försäkringsperioden, i de förhållanden som försäkringstagaren eller den försäkrade uppgivit för Lokalförsäkring när avtalet ingicks eller i någon omständighet som antecknats i försäkringsbrevet har skett en sådan förändring som avses i punkt 5.2.

Efter att ha fått kännedom om ovannämnda omständighet ska Lokalförsäkring utan obefogat dröjsmål sända ett meddelande om hur och från vilken tidpunkt premien eller övriga avtalsvillkor ändras. I meddelandet ska nämnas att försäkringstagaren har rätt att säga upp försäkringen.

Personförsäkringar

Lokalförsäkring har rätt att under försäkringsperioden ändra premierna eller andra avtalsvillkor så att de motsvarar riktiga eller ändrade förhållanden, om

1) försäkringstagaren eller den försäkrade uppsåtligen eller av oaktsamhet, som inte kan anses ringa, försummat sin i punkt 2.2 avsedda upplysningsplikt, och Lokalförsäkring skulle ha beviljat försäkringen endast mot högre premie eller annars på andra villkor än de överenskomna, ifall försäkringstagaren hade uppgivit riktiga och fullständiga uppgifter;

2) försäkringstagaren eller den försäkrade har förfarit svikligen vid uppfyllandet av sin i punkt 2.2 avsedda upplysningsplikt och försäkringen trots detta, på grund av jämkning av påföljderna av försummelsen, enligt punkt 2.2 är bindande för Lokalförsäkring; eller

3) det under försäkringsperioden, i de omständigheter som försäkringstagaren eller den försäkrade uppgivit för Lokalförsäkring när avtalet ingicks har skett en sådan förändring som avses i punkt 5.2 och Lokalförsäkring skulle ha beviljat försäkring endast mot högre premie eller annars på andra villkor i det fall att den med den försäkrade förknippade omständigheten skulle ha svarat mot förändringen redan då försäkringen beviljades.

Efter att ha fått kännedom om ovan nämnd omständighet ska Lokalförsäkring utan obefogat dröjsmål sända ett meddelande till försäkringstagaren om att premien eller villkoren ändrats. I meddelandet ska nämnas att försäkringstagaren har rätt att säga upp försäkringen.

15.2 Ändring av avtalsvillkor vid övergång till ny försäkringsperiod/premieperiod (19 § och 20 a §) (tillämpas på såväl skade- som personförsäkringar)

A. Anmälningsförfarande

Lokalförsäkring har beträffande fortlöpande försäkringar rätt att inför övergången till ny försäkringsperiod då det gäller skadeförsäkring och ny premieperiod då det gäller personförsäkring ändra försäkringsvillkor, -premien samt övriga avtalsvillkor, då grunden för ändringen utgörs av

- **ny eller ändrad lagstiftning eller myndighetsföreskrift**
- **en oförutsedd förändring i omständigheterna (t.ex. internationell kris, exceptionell naturföreteelse, katastrofartad olycka).**
- **förändring i det index som påverkar försäkringen (och som nämns i försäkringsbrevet)**
- **förändring i försäkringens ersättningsutgift.**

Lokalförsäkring har dessutom rätt att i försäkringsvillkoren göra mindre ändringar som inte påverkar försäkringsavtalets huvudsakliga innehåll.

Om Lokalförsäkring företar ändringar av ovan beskriven art i försäkringsavtalet ska Lokalförsäkring i samband med premiefordran sända försäkringstagaren ett meddelande om hur premien eller övriga avtalsvillkor ändras. I meddelandet ska nämnas att försäkringstagaren har rätt att säga upp försäkringen. Ändringen träder i skadeförsäkringar i kraft vid ingången av den försäkringsperiod, som först följer sedan en månad förflutit från det meddelandet avsändes. I personförsäkringar träder ändringen i kraft vid ingången av den premieperiod, eller om premieperioden är kortare än ett år eller om det inte avtalats om någon premieperiod, vid ingången av det kalenderår som först följer sedan en månad förflutit från det meddelandet avsändes.

Premieändringar som beror på försäkringsavtalets bonusbestämmelser anses inte höra till de ändringar som avses i detta villkorsmoment.

B. Ändringar som förutsätter att försäkringen sägs upp

Om Lokalförsäkring ändrar försäkringsvillkor, premier eller övriga avtalsvillkor i andra fall än sådana som nämnts i punkt A eller om Lokalförsäkring slopar en kraftigt marknadsförd förmån ur försäkringen, ska Lokalförsäkring säga upp försäkringsavtalet att upphöra i skadeförsäkringar när försäkringsperioden går ut och i personförsäkringar när premieperioden går ut. Uppsägningen ska ske skriftligen, i skadeförsäkringar senast en månad före försäkringsperiodens utgång och i personförsäkringar senast en månad före premieperiodens utgång.

16 FÖRSÄKRINGSAVTALETS UPPHÖRANDE

16.1 Försäkringstagarens rätt att säga upp försäkringen (12 §)

Försäkringstagaren har rätt att när som helst säga upp försäkringsavtalet att upphöra under försäkringsperioden.

Uppsägningen ska ske skriftligen. Annan uppsägning är ogiltig. Om försäkringstagaren inte har angivit något datum, upphör försäkringen att gälla när uppsägningsmeddelandet har överlämnats eller avsänts till Lokalförsäkring.

Uppsägningsrätt föreligger emellertid inte om försäkringsavtalets giltighetstid är kortare än 30 dagar.

16.2 Lokalförsäkrings rätt att säga upp försäkringen under försäkringsperioden (15 § och 17 §)

Skadeförsäkringar

Lokalförsäkring har rätt att säga upp ett skadeförsäkringsavtal under försäkringsperioden, om

- 1) försäkringstagaren eller den försäkrade innan försäkringen beviljades har lämnat oriktiga eller bristfälliga upplysningar och om Lokalförsäkring inte skulle ha beviljat försäkringen om det hade känt till det rätta sakförhållandet;
- 2) det under försäkringsperioden, i de förhållanden som försäkringstagaren eller den försäkrade uppgivit för Lokalförsäkring när avtalet ingicks eller i någon omständighet som

antecknats i försäkringsbrevet har skett en förändring som väsentligt ökar risken för skada och som Lokalförsäkring inte kan anses ha beaktat när avtalet ingicks;

- 3) den försäkrade uppsåtligen eller av grov oaktsamhet har försummat en säkerhetsföreskrift;
- 4) den försäkrade har framkallat försäkringsfallet uppsåtligen eller av grov oaktsamhet; eller
- 5) den försäkrade efter försäkringsfallet svikligen har lämnat Lokalförsäkring oriktiga eller bristfälliga upplysningar som är av betydelse för bedömningen av Lokalförsäkrings ansvar.

Personförsäkringar

Lokalförsäkring har rätt att säga upp ett personförsäkringsavtal under försäkringsperioden, om

- 1) försäkringstagaren eller den försäkrade uppsåtligen eller av oaktsamhet, som inte kan anses vara ringa, försummat sin i punkt 2.2 avsedda upplysningsplikt och Lokalförsäkring inte skulle ha beviljat försäkringen ifall korrekta och fullständiga upplysningar hade givits;
- 2) försäkringstagaren eller den försäkrade har förfarit svikligen vid uppfyllandet av sin i punkt 2.2 nämnda upplysningsplikt och försäkringsavtalet trots detta på basis av ifrågavarande punkt binder Lokalförsäkring;
- 3) det under försäkringsperioden, i de omständigheter som försäkringstagaren eller den försäkrade uppgivit för Lokalförsäkring när avtalet ingicks har skett en sådan förändring som avses i punkt 5.2 och Lokalförsäkring inte skulle ha beviljat försäkring i det fall att den med den försäkrade förknippade omständigheten skulle ha svarat mot förändringen redan då försäkringen beviljades;
- 4) den försäkrade uppsåtligen har förorsakat försäkringsfallet;
- 5) den försäkrade efter försäkringsfallet svikligen har lämnat Lokalförsäkring oriktiga eller bristfälliga upplysningar som är av betydelse för bedömningen av Lokalförsäkrings ansvar.

Lokalförsäkring ska efter att ha fått vetskap om uppsägningsgrunden utan obefogat dröjsmål säga upp försäkringen skriftligen. I uppsägningsmeddelandet ska uppsägningsgrunden nämnas. Försäkringen upphör att gälla en månad efter att uppsägningsmeddelandet har avsänts.

Lokalförsäkrings rätt att säga upp försäkringen på grund av underlåten premiebetalning bestäms enligt punkt 4.2.

16.3 Lokalförsäkrings rätt att säga upp försäkringen vid försäkringsperiodens/premieperiodens utgång (16 § och 17 a §)

Skadeförsäkringar

Lokalförsäkring har rätt att säga upp ett försäkringsavtal gällande skadeförsäkring att upphöra vid försäkringsperiodens utgång. I meddelandet ska uppsägningsgrunden nämnas. Uppsägningen ska ske skriftligen senast en månad före försäkringsperiodens utgång.

Personförsäkringar

Lokalförsäkring har rätt att säga upp ett försäkringsavtal gällande personförsäkring att upphöra vid premieperiodens utgång. Om premieperioden är kortare än ett år eller om det inte avtalats om någon premieperiod, har Lokalförsäkring på motsvarande sätt rätt att säga upp försäkringen att upphöra vid slutet av kalenderåret. Uppsägningen ska ske skriftligen

senast en månad före premieperiodens utgång eller, ifall det inte avtalats om någon premieperiod, senast en månad före kalenderårets utgång. I meddelandet ska uppsägningsgrunden nämnas.

Försäkringen kan dock inte sägas upp av den anledningen att den försäkrades hälsotillstånd har försämrats efter att försäkringen tecknades eller av den anledningen att ett försäkringsfall har inträffat.

16.4 Ägarbyte (63 §) (tillämpas på skadeförsäkringar)

Försäkringsavtalet upphör att gälla om den försäkrade egendomen genom rättshandling övergår till annan ny ägare än till försäkringstagaren själv eller till dennes dödsbo. Om ett försäkringsfall inträffar inom 14 dagar efter äganderättens övergång har egendomens nya ägare dock rätt till ersättning, såvida han inte själv har tecknat en försäkring för egendomen.

Om andra försäkringar har fogats till egendomsförsäkringen, t.ex. en ansvars-, rättsskydds- eller avbrottsförsäkring, upphör en sådan försäkring omedelbart att gälla då egendomen övergår till ny ägare.

17 TREDJE MANS RÄTT (tillämpas på skadeförsäkringar)

17.1 Övriga försäkrade, till förmån för vilka en egendomsförsäkring gäller (62 §)

Utöver det som i dessa försäkringsvillkor annars stadgats om den försäkrade, gäller en egendomsförsäkring till förmån för ägaren, den som köpt egendomen med äganderättsförbehåll, den som har panträtt eller retentionsrätt i egendomen samt även i övrigt till förmån för den som bär risken för egendomen.

17.2 Den försäkrades ställning när ett försäkringsfall har inträffat (65 §)

Lokalförsäkring får i syfte att nedsätta eller förvägra ersättningen, gentemot en försäkrad som avses i föregående punkt, åberopa bestämmelserna om försäkringstagarens eller en annan försäkrads försummelse av upplysningsplikt (punkt 2.2) eller anmälan om fareökning (punkt 5.2) endast i det fall att en försäkrad som avses i punkt 17.1 före försäkringsfallet hade eller borde ha haft kännedom om försäkringstagarens eller någon annan försäkrads förfarande.

Varje försäkrad har rätt till den ersättning som betalas ut med anledning av ett försäkringsfall. Försäkringstagaren får dock med bindande verkan för den försäkrade förhandla med Lokalförsäkring samt lyfta ersättningen, utom då den försäkrade nämns vid namn i avtalet eller har uppgivit att han själv bevakar sin rätt eller då det är fråga om en inteckningshavares rätt att få betalning ur ersättningen.

17.3 Företrädesrätt till betalning ur ersättningen (66 §)

Om en egendomsförsäkring gäller till förmån för en person som till säkerhet för sin fordran har panträtt i egendomen, har denne, även om fordran inte har förfallit till betalning, rätt att före ägaren få betalning ur ersättningen, om ägaren inte har reparerat skadan eller ställt säkerhet för reparationen.

Vad som här sagts gäller på motsvarande sätt till förmån för den som i egendomen har retentionsrätt till säkerhet för en fordran som förfallit till betalning.

Ägaren har rätt att få betalning ur ersättningen före den som köpt egendomen med äganderättsförbehåll.

Angående en inteckningshavares rätt att få betalning ur ersättningen gäller vad som stadgats om inteckningshavares rätt till försäkringsersättning.

17.4 Den skadelidandes rätt till ersättning vid ansvarsförsäkring (67 §)

Den skadelidande har vid ansvarsförsäkring rätt att kräva ersättning enligt försäkringsavtalet direkt av Lokalförsäkring, om den försäkrade har försatts i konkurs eller annars är insolvent.

Om ett ersättningskrav riktas till Lokalförsäkring ska det utan obefogat dröjsmål underrätta den försäkrade om saken samt ge honom tillfälle att lägga fram en utredning om försäkringsfallet. Den försäkrade ska också informeras om ärendets senare handläggningsskeden.

Om Lokalförsäkring godkänner den skadelidandes ersättningskrav är godkännandet inte bindande för den försäkrade.

17.5 Den skadelidandes rätt till sökande av ändring vid ansvarsförsäkring (68 §)

Den skadelidande har rätt att med anledning av ersättningsbeslutet väcka talan mot Lokalförsäkring eller hänskjuta ärendet till Försäkringsnämnden eller konsumenttvistenämnden eller försäkringsföreningarnas skadenämnd enligt punkt 13.

18 ANDRA FRÅGOR SOM BEHANDLAS I LAGEN OM FÖRSÄKRINGSAVTAL

I lagen om försäkringsavtal finns stadganden också om följande frågor:

Tillämpningsområde (1 §)

Stadgandenas tvingande karaktär (3 §)

Fall där oriktiga upplysningar eller riskökning saknar betydelse (35 §)

Begränsning av ansvaret i vissa fall (37 §)

Premiebetalning genom bank eller post (44 §)

Preskription av premiefordran (46 §)

Återvinning till konkursbo vid personförsäkring (56 §)

Dubbelförsäkring (59 §)

Fördelning av försäkringsgivarnas ansvar vid dubbelförsäkring (60 §)

Betalning till fel person (71 §)